

43
68

LACĂRA

UL XVII
. 699
OCTOMBRIE 1968

Biblioteca municipală Dacia
SALA DE LECTURĂ

ÎN ACEST CEAS AL TOAMNEI

Am avut un an agricol greu. Am avut de înfruntat neprevăzutul. Ne-am bătut cu seceta și, în bună măsură, i-am rețezat ghearele. Ce a dovedit experiența acestui an? Că agricultura socialistă a României, dispunând de o puternică bază tehnico-materială, având competența specialiștilor și fiind slujită de hărnicia lucrătorilor ei, poate să treacă cu succes chiar peste grele piedici de care nu e vinovat nimeni.

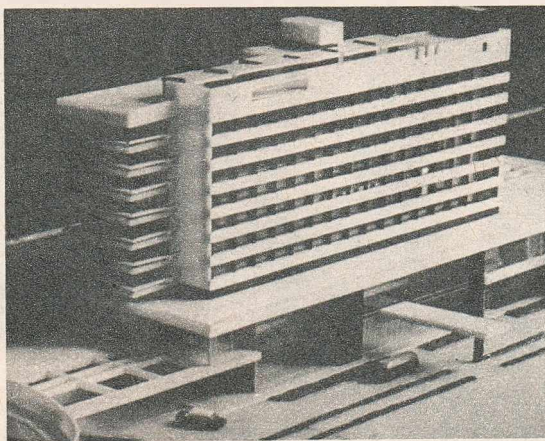
Iată de ce avem — pînă la o anumită limită — sentimentul mîndriei și al mulțumirii. Pămîntul, sub supravegherea oamenilor, a fost obligat să fie darnic. Dar acest sentiment nu-l putem trăi în toată plenitudinea lui. Din datele pe care le deținem de la Consiliul Superior al Agriculturii — privitoare la mersul lucrărilor agricole — deducem, fără eforturi prea mari, că ne aflăm într-un ceas tîrziu de toamnă în care trebuie să ne suflecăm grabnic mîncele. Credem că e aproape cu neputință să se invoce motive obiective care să explice marile rămîneri în urmă pe care le au unele județe în muncile agricole de toamnă. Cum se explică faptul că pînă la 10 octombrie cooperativele agricole din județul Iași au recoltat porumbul în proporție de 70%, pe cînd cele din județul Vaslui, care au aceleași condiții de climă și sol, n-au săvîrșit această muncă decît în proporție de 26%? Cum a fost cu puțință ca pînă la aceeași dată Sibiu să recolteze porumbul în proporție de 2%, iar Brașovul să fie în fruntea cozii, reușind să realizeze o performanță inimaginabilă: 0%? Serioase neajunsuri sînt semnalate și la recoltatul cartofilor — doar vedem lucrul acesta și în piețe — al sfeclei de zahăr, al fructelor. La ora actuală ar trebui ca vinul nou să cînte în budane. Din păcate mai există unități agricole unde viile plîng pentru că au rămas neculesc.

Toamna aceasta frumoasă o să aibă și ea sfîrșit. N-o să fie soare și vreme bună pînă la calendele grecești. Nu e departe

ziua ploilor reci și a brumelor tîrzii. Atunci zadarnic ne vom sufleca mîncele.

Iată de ce se impune ca direcțiile agricole județene, uniunile cooperatiste, toți lucrătorii din agricultura țării noastre să nu lase nici o clipă pierdută din acest ceas al toamnei. Duminicile să fie transformate în zile de lucru, iar nopțile, acolo unde e posibil, în zile-lumină. O sîntă nemulțumire să ne copleșească pentru tot ce n-am făcut. Un ritm trepidant să cuprindă toate holdele României. Să adunăm bogățiile toamnei, și cînd vom fi săvîrșit aceste munci, obosiți dar împăcați, să ne amintim de versul lui Arghezi: «Niciodată toamna nu fu mai frumoasă...».

George CIUDAN

Macheta noului hotel în construcție la Oradea; capacitate: 300 de locuri.

După instalarea lui F 03, la care primim pentru dv., dragi cititori, vești din țară, începînd cu acest număr revista noastră inaugurează un nou «post telefonic»: F 07 — CONVORBIRI INTERNAȚIONALE. Transcrise în paginile «Flacării», aceste scurte interviuri telefonice vă vor ține la curent cu felurite opinii de actualitate ale unor oaspeți de peste hotare.

Doamna MADELEINE JARRY, istoric de artă, inspector principal al Mobilierului național și al manufacturilor Gobelins și Beauvais din Franța.

— *Ați mai fost la București?*

— O, nu, din păcate sînt aici pentru prima oară, dar doream să văd România, a cărei artă nu îmi era necunoscută. Am auzit foarte multe despre tapiseriile din patrimoniul Muzeului de artă de la București și foarte multe despre scoațele românești tradiționale. Evident, dorința de a vedea cu ochii mei aceste comori a fost atât de puternică încît a trebuit, în cele din urmă, să vin în România unde, țîn să adaug, am prieteni și mi-am făcut prietenii. La București am ținut conferințe cu privire la tapiseria franceză. M-am străduit astfel să aduc o contribuție la cunoașterea artei franceze, destul de vie, de altfel, în România. Conferințele au fost o sinteză a articolelor mele de specialitate, pe care am început a le publica, din anul 1950, în diverse reviste din Franța și Marea Britanie, precum și a studiilor mele apărute în editurile Hachette, Hartmann, Massin și Lewis.

— *Sînteți cunoscută în lumea artelor ca o prodigioasă conferențiară și publicistă de talie mondială în domeniul tapiseriei și mobilierului. Acum aveți ceva în pregătire?*

— Da. Anul viitor îmi va apărea un studiu în editura londoneză Lewis, intitulat «Carpets Aubusson», care cred că va fi bine primit și în România. Apoi, trebuie să vă fac o confidență, intenționez să folosesc contactul meu direct cu România scriind o lucrare despre arta acestei țări, pe care am avut plăcerea să o cunosc acolo unde ea s-a născut.

Dr. ARNE ASPLUND, directorul general al firmei «Defibrador A.B.» din Stockholm.

— *Ce duceți în Suedia de la ultima dv. vizită la București?*

— Convingerea fermă că România este un partener comercial foarte serios și foarte bun. De altfel ne-am întărit această părere de multă vreme, deoarece firma pe care o conduc colaborează încă din anul 1959 cu industria românească. Noi am livrat utilaje pentru fabricile de plăci fibrolemnoase din Blaj, Suceava, Comănești și Pitești.

Utilajele noastre au fost însă completate cu instalații și construcții proiectate și realizate în România în condiții ireproșabile. Specialiștilor români care le-au creat le adresăm acum și prin intermediul revistei «Flacăra» toate mulțumirile noastre.

— *Ce caracteristici au utilajele livrate României de firma «Defibrador A.B.»?*

— Putem spune unice. Specialiștii români ne-au sugerat ca, folosind condițiile existente în țara dv., să realizăm fabrici de mare capacitate, care să folosească drept materie primă lemnul de fag. Am găsit ideea excelentă și astfel, după cîțiva ani de cercetări, am creat mașinile respective, pe care bineînțeles le-am livrat întîi României. Ulterior am primit comenzi pentru asemenea fabrici și din alte țări. Industria lemnului din România se poate considera deci ca pionier în domeniul fabricării pe scară industrială a P.F.L.-ului din fag.

Dr. KARL SCHMAUDER, specialist în domeniul fibrelor chimice textile din R.F. G.

— *Ce va aduce viitorul în domeniul fibrelor chimice?*

— Viitorul aparține firelor din două componente și celor texturate (supraelasticitate și cu voluminozitatea mărită). Ele vor înlocui destul de curînd, într-un mod spectaculos, firele simple poliamidice, cel mai adesea indicii tehnico-economici și calitativi devenind superiori fibrelor naturale. Deocamdată operațiunea de texturare aparține industriei textile, dar cred că aceasta este numai o fază intermediară, deoarece în viitor industria chimică va trebui să livreze direct industriei textile prelucrătoare fire și fibre de acest gen. Vreau să subliniez că România a rezolvat acest deziderat, cu mult înaintea altor țări. Consider de asemenea că și fibrele celulozice vor urma un drum ascendent calitativ într-un viitor apropiat dacă se va trece pe scară largă la utilizarea amestecului cu fibre de bumbac. Industria românească a marcat succese în producerea de fire și fibre în amestec. Contactele cu cercetătorii și practicienii români mi-au confirmat convingerea că noi realizări sînt de așteptat. Voi fi bucuros să le admir la următoarea vizită pe care o voi face în România.

— *Pentru noi, cei care vom folosi noile obiecte de îmbrăcăminte, care sînt avantajele producerii lor din fibre texturate?*

— Multiple: elasticitate remarcabilă și permanentă, aspect frumos, stabilitate la căldură și lumină, higroscopicitate mărită.

ING. DUMITRU MARIAN, șeful șantierului R va-București:

— Dacă ne-am ținut promisiunea? Firește. Primele blocuri experimentale cu grad de confort diferentiat — cele 108 apartamente, sînt gata.

— *Chiar și finisajul exterior?*

— Da. Mai mult, sînt amenajate aleile, spațiile și au fost plantate flori, au «crescut» brazi; strada Mur este asfaltată. Un alt amănunt: șapte apartamente sînt terminate, drept model. În două cuvinte — așteptăm rece — și în continuare?

— Au fost atacate, în plus, alte 400 de apartamente cu grad de confort diferențiat. Acest cartier va cuprinde final, 1 708 apartamente.

ING. MIRCEA CONSTANTINESCU, director Fabricii de nasturi-București:

— Nu sînt suficienți nasturi pe piață? Îmi pare rău. fabricăm zilnic două milioane...

— *...Nu, nu ne-am referit la cantitate...*

— Ei bine, atunci vă pot da o veste bună: în luna noiembrie fabrica noastră va deschide pe str. Lipscani un magazin prezentare. Clienții care nu vor fi satisfăcuți de ultima noutăți puse în vînzare își pot comanda nasturi în culoare și modelul dorit.

— *Depinde cît durează comanda...*

— Avem capacitatea de a fi cît se poate de productivi — V-o dorim și... ne-o dorim din toată inima!

ING. R. MAYER, director în centrala Băncii de Investiții:

— F 03 vrea să înregistreze, succint, cîteva noutăți din sectorul nostru? Iată-le: în acest ultim trimestru al anului '68 vor intra, printre altele, în producție Filas pentru fire din fibre chimice și bumbac-Oltenița; Întreșederea integrată de țesături groase din cînepă-Negru-Țesătoria de mătase «Victoria»-Iași. În patrimoniul întreprinderii alimentare vor fi cuprinse, bunăoară, Fabrica de brînză telemea-Slatina și cea de piine din Pitești.

— *Între lucrările pe care le urmăriți există și o altă categorie?*

— Din păcate. Dezvoltările capacităților de producție întreprinderile «Tîrnava»-Mediaș și «Textila»-Lugoj, pildă, au termenele periclitare.

— *Recuperările mai sînt posibile?*

— Cu un efort deosebit. Întîrzieri certe, cu neputință de îndreptat la timp, s-au înregistrat la unele unități noi Ministerului Economiei Forestiere.

— *Nădăjduim totuși că Banca de Investiții va găsi mijloc să intervină...*

OCTAVIAN RUSU, inspector la Comitetul județean pentru cultură și artă-Sibiu:

— Evenimentul cel mai apropiat? Între 3 și 10 noiembrie la Sibiu se va inaugura «Cibinium», ediție 1968.

— *V-am ruga să ne traduceți...*

— Adică, săptămîna culturii și artei sibiene.

— *Ce manifestări sînt prevăzute?*

— Iată cîteva: expoziția retrospectivă cu ocazia aniversării a 20 de ani a teatrului din Sibiu, inaugurarea Căminului Octavian Goga de la Rășinari și a Muzeului etnografic din Cîrșoara. Se va organiza un colochiu de creație populară din zona Sibiului. Vor avea loc excursii de documentare la Apoldul de Sus, Poiana Sibiu, Muzeul Gales-Săliște. Concerte simfonice, un recital de poezii de teatru, de literatură română și germană, spectacole folclorice se numără, de asemenea, printre manifestările acestei săptămîni.

— *Participanți din afara județului?*

— Numeroși specialiști, oameni de cultură și artă București și din țară.

VIZITA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT LA IAȘI

În Iași, centru vechi și prestigios al culturii românești, devenit în anii noștri și un puternic centru economic, s-a bucurat, miercuri 16 octombrie, de vizita unor oaspeți dragi. În dimineața acelei zile au sosit la Iași tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Virgil Fin, Petre Lupu, și Gheorghe Stoica.

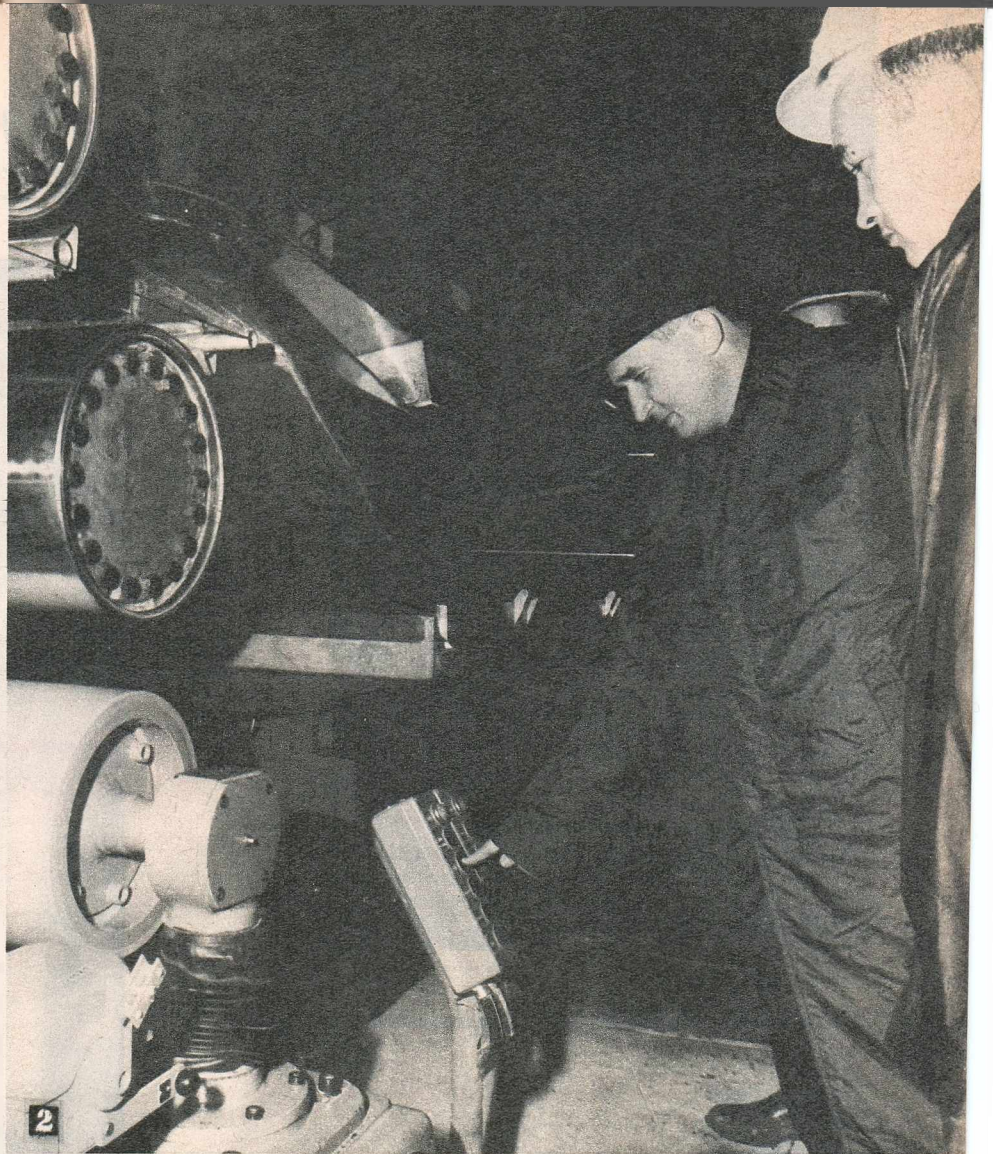
Zeci de mii de ieșeni au făcut o primire entuziastă conducătorilor de partid și de stat. Pe lungul străzilor, mărginite de silueta blocurilor ridicate în ultimii ani, ei îi întâmpină cu bucurie și le oferă flori.

Înălții oaspeți au vizitat, în primul popas făcut la Iași, o serie de întreprinderi din noua industrie industrială a orașului, unde au primit explicații amănunțite despre actuala configurație și despre perspectivele industriei ieșene. Au fost apoi vizitate și alte unități industriale ale orașului, înălții oaspeți bucurându-se de o primire deosebit de caldă din partea oamenilor ieșeni.

Prin mijlocul cadrelor didactice și studenților din Iași, la Institutul politehnic.

În noua uzină de fibre sintetice. În secunda de etirare, care urmează să intre în rodajul mecanic chiar în ziua inaugurării — la invitația tovarășilor — tovarășul Nicolae Ceaușescu apăsă pe butonul de punere în mișcare a agregatului.

Un aspect de la grandiosul miting din Piața Unirii.

În fața Cetății Universitare, în noua piață a tineretului mii și mii de studenți și elevi înconjură cu o dragoste nețărmurită pe conducătorii iubiți ai partidului și statului. Au fost vizitate pe rând Universitatea, Politehnica, complexul social al studenților, impunătoarea clădire a Casei tineretului.

Piața Unirii, tradiționalul loc de întâlnire a ieșenilor din marile momente din viața orașului lor și a țării, a fost martorul entuziastei întâlniri a conducătorilor de partid și de stat cu populația iașului. Aici a avut loc un grandios miting la care a luat cuvântul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvântarea secretarului general al C.C. al P.C.R. a fost subliniată în repetate rânduri cu aplauze.

În după-amiaza zilei a avut loc o întâlnire cu intelectualitatea ieșeană, după care conducătorii de partid și de stat au asistat la un spectacol folcloric. În continuare, la Palatul Culturii, a avut loc o întâlnire tovarășească cu activul de partid din județul Iași.

Publicăm alăturat câteva imagini primite pînă la închiderea ediției.

Prezentarea
artistică:
Vlad
MUSĂTESCU

COPERTA NOASTRĂ

A venit vremea mantourilor

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scintei 1, Sectorul 1. Căsuța postală 41 12, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. **TIPARUL** executat la Combinatul poligrafic «Casa Scintei».

Anunțurile de publicitate (reclamă) se primesc la următoarea adresă: Agenția de publicitate ISIAP — București, str. Eforiei, sectorul 6, telefon 16 79 45.

MEXICO 68

1. Viscopoleanu (Rum.) — 6,82 m, record mondial și olimpic...

2. Peneș (Rum.) — 59,92 m. Aceste cuvinte au apărut înscrise pe panoul luminos, care domină stadionul universitar, în ziua a doua a concursurilor atletice ale Olimpiadei de la Mexico City. Două reprezentante ale României au urcat pe podiumul de onoare, culegând, ca o răsplătă binemeritată a seriozității cu care au muncit, medalia olimpică de aur la proba de săritură în lungime și medalia de argint la aruncarea suliței. A fost o încununare a eforturilor depuse de cele două atlete în cursul a miilor de ore de antrenament și sutelor de concursuri la care au participat pînă la Olimpiadă. Pînă seara tîrziu, în pavilionul din satul olimpic ocupat de sportivii români a fost sărbătoare. Fetele, în special, au aiuns atît de emoționate încît... au plîns de bucurie. La ora la care închidem ediția și boxerii lotului nostru au obținut o serie de victorii în meciurile de calificare.

Sărbătoarea pe care întreg poporul mexican a așteptat-o de șase ani — a 19-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară — a devenit realitate: pe Stadio Universitario unde cei mai buni atleți ai lumii se întrec pentru laurii olimpici, pe arena Mexico unde peste 300 de pugiliști își dispută centurile de campioni olimpici în piscina olimpică ale cărei ape limpezi sînt străpunse de adevărate torpile umane, în toate celelalte instalații olimpice și, bineînțeles, în satul olimpic, unde în aceste zile se leagă prietenii trainice. Toate marile bulevarde ale capitalei sînt acoperite cu ghirlande de lămpi multicolore. Tablouri luminoase, celebrînd deopotrivă Jocurile cît și cultura mexicană — veche și nouă — iluminează piețele și marile artere de circulație. Orașul este împinzit de turiști veniți din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii pentru a-i urmări pe cei 7 886 de sportivi din peste 100 de țări — elita sportului mondial. Afluența se face simțită în circulația automobilelor care a devenit mai dificilă, în timp ce ziaristii trebuie să stabilească adevărate recorduri de rezistență alergînd între diferite stadioane, centrul de presă, satul olimpic și hotelurile lor, risipite în cele patru colțuri ale capitalei.

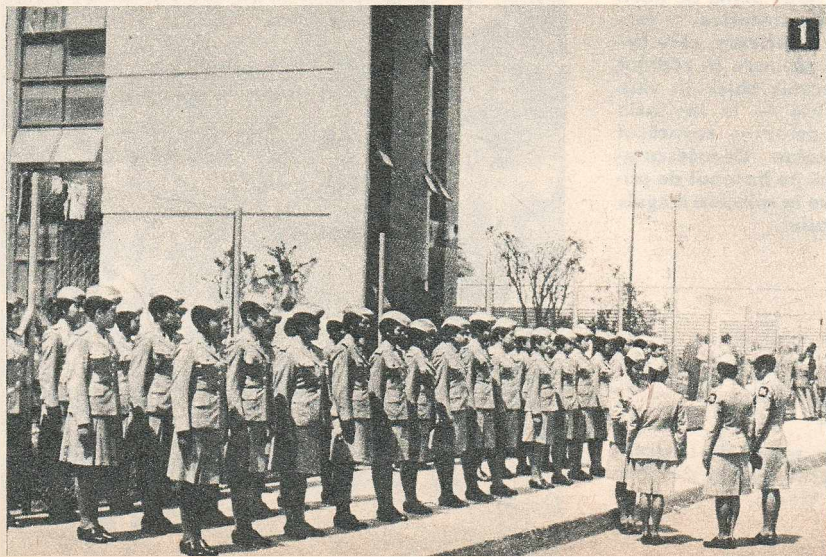
«Una din cele mai impresionante ediții ale Olimpiadei» — astfel a caracterizat pregătirile și desfășurarea întrecerilor olimpice lordul Killanin, vicepreședintele Comitetului Internațional Olimpic. Într-adevăr, succesul acestei Olimpiade poate fi întrezărit în atmosfera care domnește în aceste zile la Ciudad de Mexico. «Paz y amistad» sînt cuvinte care pot fi întîlnite pe buzele milioanelor de locuitori ai capitalei cu prilejul deselor întîlniri avute cu sportivii celor cinci continente. Și totuși, Olimpiada nu și-a dezmințit tradiția surprizelor de mare răsunet. Prima dintre ele a avut loc chiar în ziua inaugurării întrecerilor atletice, cînd marele recordman mondial la 10 000 m, australianul Ron Clarke, s-a recunoscut învins în fața... altitudinii de peste 2 000 m a capitalei. Atleții continuă însă concursul culegînd deopotrivă bucurii și amărăciuni, la fel ca și cei care s-au prezentat la starturile altor discipline sportive.

Dar semnificația Jocurilor Olimpice este demonstrată nu numai de recorduri. Cele cinci cercuri înscrise pe drapelul olimpic simbolizează înainte de toate nobila tradiție a prieteniei dintre participanți și cea mai arzătoare dorință a omenirii: pacea în lumea întregă

▲ Viorica Viscopoleanu

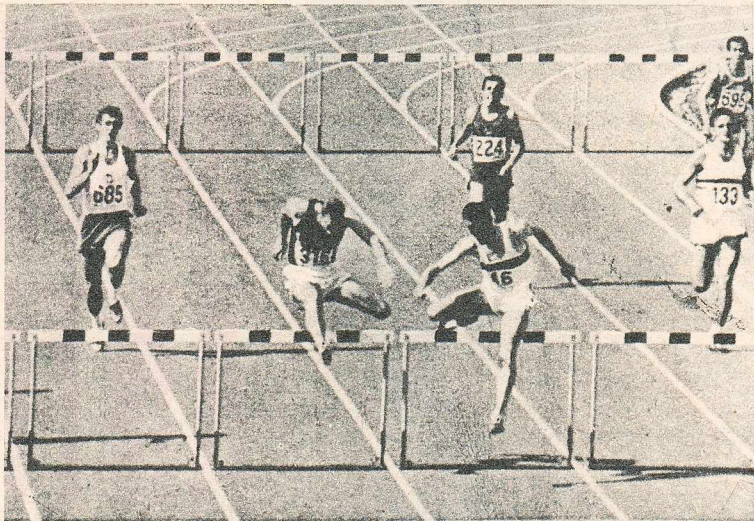
◀ Mihaela Peneș.

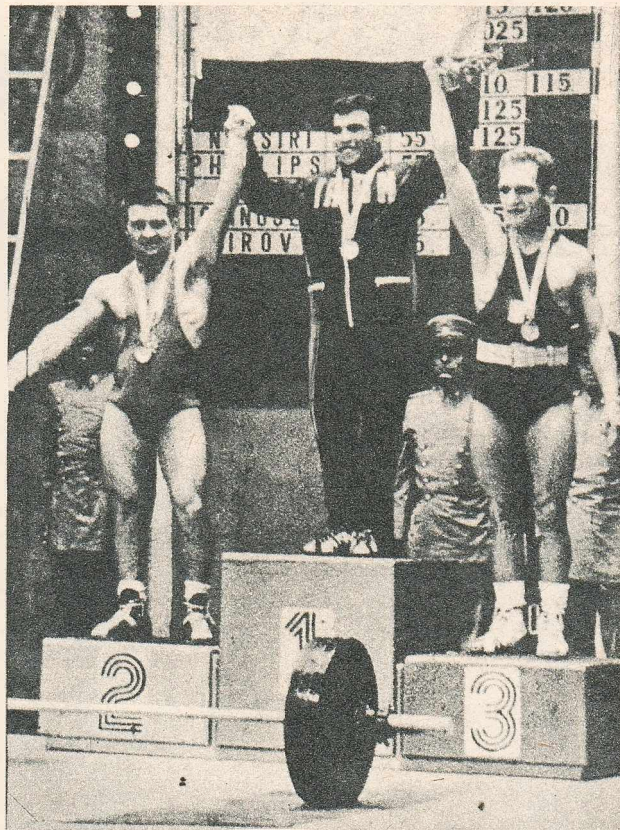

Halterofilul sovietic Jabotinski, într-un moment de relaxare în satul olimpic.

Aspect din timpul uneia din seriile probei de 400 m garduri.

Invingător în cursa de 10 000 m, fondul Naftali Temu din Kenya — prima medalie de aur a ediției 1968 a J.O.

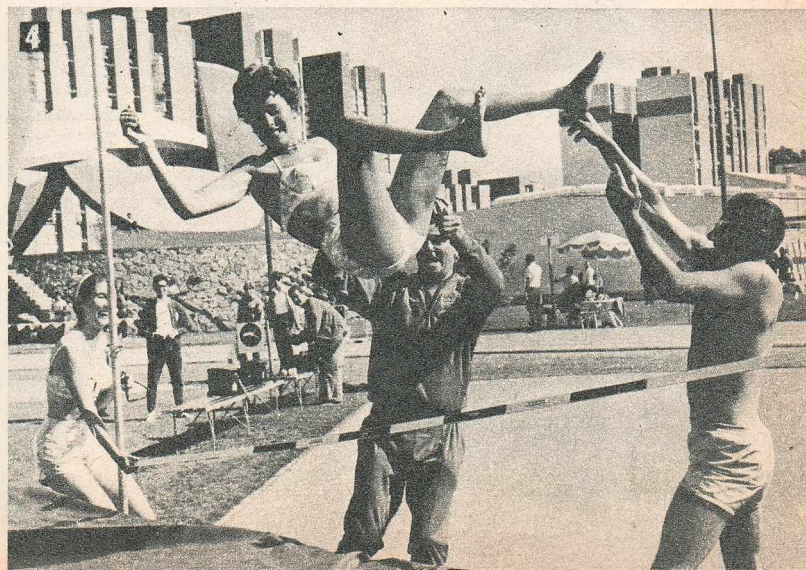

Recordmanul lumii la aruncarea greutății, americanul Randy Matson, în plin efort.

Pe podiumul învingătorilor, primii halterofili medaliați. Categoriea cocoș: medalia de aur — iranianul Mohammad Nassiri; medalia de argint — maghiarul Imre Földi; medalia de bronz — polonezul Henryk Trebicki.

...ins, epuizat și dus pe brațe de doi chipieri la sfârșitul probei de 10 000 m, ... Clarke — care se număra printre priții.

Poliția feminină auxiliară — afectată locurilor de găzduire a sportivelor în satul olimpic (foto 1). Prietenile se leagă chiar atunci când nu cunoști limba; în fotografie: aruncătoarea poloneză de suliță Daniela Jaworska și voleibalistul brazilian Sorge Americo (foto 2). Olimpiada și-a pus pecetea și asupra modei (foto 3). Clipe de destindere în satul olimpic (foto 4).

**PERFECTIONA
CONDUCERI
INTREPRIND**

RECONSIDERARI ANTICAMER

anchetă de Mihai HETCO

Fotografii de Elena

● Doar o prezență (uneori inutilă) un ajutor indispensabil al directorului de întreprindere? ● Doar două camere care știu (ori nu știu) să bătăie mașină și să facă o cafea, sau o asistentă ageră ce cunoaște toate «ițele» și rețelele întreprinderii? ● Un «scaun» ocupat într-o anticameră, sau un creier lucid și ordonat?

Istoria cu acul în carul cu fin într-o versiune modernă la fel de imposibilă...

«Secretar...» «Ești secretarul (a) lui...?»
 și expresii și formule uzuale care nu-și mai
 pierd perfect sensul inițial, acela de com-
 tă subordonare, de ecou doar față de
 nța și hotărârile directorului. Să fi stat
 originea primei accepțiuni o funcție atât
 impersonală și anonimă ca cea de copist,
 scrib? Posibil, deși o judecată definitivă
 i chiar și în acest caz hazardată. Oare nu-i
 bilitează pe acești copisti medievali (pare
 adoxal, dar așa este!) cercetările de filo-
 ie comparată care au detectat cu precizie
 erpolările (intervențiile în textul antic)
 rod al «inițiativei» și personalității, în
 st caz reprobabile, ale aceluiași copisti?
 , mai aproape de noi, nu lui Johann Peter
 ermann, secretar, prieten și biograf al lui
 ethe, trebuie să-i mulțumim pentru ale
 e «Convorbiri cu Goethe» fără de care
 greu ne-am putea crea o imagine cuprin-
 oare a marelui poet german?... Iată dar

că nici în trecut: secretar = subordonare
 + lipsă totală de personalitate, nu repre-
 zenta o ecuație perfect valabilă. Cu atât mai
 puțin azi, când sintem martorii celei mai for-
 midabile revoluții tehnico-științifice, cu am-
 ple consecințe în știința conducerii, a unei
 avalanșe copleșitoare a informațiilor necesare
 directorului.

A trecut timpul directorului factotum, acel
 șef de întreprindere care, de la șurub pînă
 la meniul cantinei salariaților săi, aproba,
 examina sau, după caz, respingea totul. Mo-
 tivul? Diversificarea producției, problemele
 de desfacere și de relații din ce în ce mai
 complexe cărora directorul, în accepțiunea
 nouă pe care o are conducerea întreprin-
 derii, trebuie să le facă față. Colaborator
 permanent, intim legat de toate resorturile
 administrative ale conducerii este și secre-
 tarul sau, mai obișnuit, secretara directo-
 rului. Rolul acestei funcții în întreprinderea

modernă a crescut enorm, o dată cu dificultățile
 atribuții ce revin directorului.

VOCATIE ȘI COMPETENȚĂ

— E clar că nu oricine poate deveni secre-
 tar(ă) de director. După cum nu este sufi-
 cient să știi să bați mai mult sau mai puțin
 corect la mașină sau să faci o cafea bună.
 M-aș referi în cele ce urmează la unele
 aspecte specifice acestei profesii, pentru
 care în mod cert se cere vocație — ne spune
 Alexandru Haim, director adjunct al fabricii
 de încălțăminte «Dimbovița»-București. Dis-
 creția (hirciile și problemele discutate de
 director nu trebuie să circule în toată întreprin-
 derea), politețea, prezența de spirit și
 capacitatea de a te face agreabil sînt calități
 nu la îndemîna oricui. Sînt aptitudini natu-
 rale dezvoltate prin educație și practică.

Directorul este sau tinde să devină un

coordonator, un om de idei, preocupat atît
 de prezentul cît și de viitorul întreprinderii,
 al «firmei». El trebuie lăsat să gîndească,
 timpul lui trebuie respectat, nu poate fi
 deranjat pentru orice fleac. O atmosferă
 civilizată în jur, calmă, valorează aur. Asaltat
 de tot felul de solicitanți interni cît și de
 foarte mulți oameni «din afară» — care mai
 au impresia că «numai directorul poate face
 ceva», cînd de fapt altor servicii din cadrul
 întreprinderii le revine rezolvarea celor mai
 multe sarcini — directorul are o singură
 scăpare: secretara, care, trebuie să răspundă
 tuturor avizat și politicos, neajgînd pe ni-
 meni și nelăsînd nimănui impresia că a fost
 «expediat». Artă și cunoștințe profesionale.
 Adică artă în modul de a vorbi cu solicitanții,
 cunoștințe profesionale care să ducă la apre-
 cierea justă a importanței și specificului
 problemelor care asaltează cabinetul, pentru
 a le îndruma spre sectoarele care le pot
 rezolva. Ideea aceasta o susține și Lucaci
 Mihai, directorul Uzinei de prelucrat mase
 plastice-București:

— Avem nevoie de secretare competente,
 cu pregătire multilaterală, care să stăpî-
 nească la perfecție mecanismul întreprin-
 derii (cu serviciile și funcțiile respective)...

Un scurt «intermezzo».

Ne este furnizat pe loc un exemplu: în
 birou pătrunde (cu avizul secretarei deși
 dînsa era în măsură să rezolve problema)
 un muncitor cu o cerere. Directorul îi ex-
 plică că trebuia să o depună la serviciul
 «organizarea muncii» care, cu avizul conta-
 bilului șef, ar fi trimis-o la dînsul pentru
 semnare. Cererea ar fi fost rezolvată mai
 repede fără ca solicitantul să mai fie nevoit să
 se deplaseze pînă la direcție.

— Vedeți? Șapte-opt asemenea (!) sînt
 pe zi (și ele sînt și mai numeroase!) sînt
 suficiente pentru a mă face să-mi ies com-
 plet din ritm. Credeți-mă, timpul directo-
 rului nu poate fi astfel risipit! Și-o spun fără
 nici o infatuare...

Un alt aspect al problemei ne-a fost rele-
 vat de Cezar Nistor, directorul fabricii de
 săpun «Stela».

— În cazul nostru, secretara cumulează
 atît funcția de dactilografă cît și registra-
 tura. Bineînțeles că face tot ce poate dar de
 multe ori este depășită de multitudinea pro-
 blemelor. Să nu ne furăm singuri căciula.
 E foarte bine că s-au restrîns unele posturi
 administrative (chiar în cazul secretarelor,
 sînt multe care nu-și justifică locul și ar
 trebui, în interesul bunului mers al întreprin-
 derii respective, să se facă ceva!), dar
 să nu desființăm doar de dragul desființării
 și să-i încărcăm pe alții cu sarcini care nu-i
 privesc sau pe care nu sînt competenți să
 le rezolve. Noi avem nevoie de o secretară
 care să fie... secretară. Adică un colaborator
 permanent care să ajute direcția întreprin-
 derii în buna desfășurare a muncii de con-
 ducere.

În acest sens, directorul întreprinderii de
 morărit «Dimbovița», Ion Tincu, ne-a dat
 câteva sugestii pe care le consemnăm:

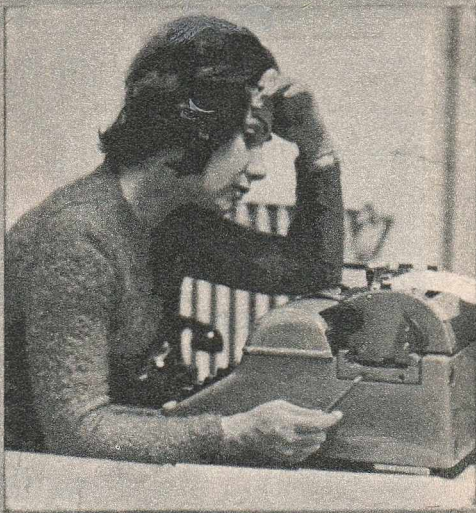
— Despre ajutorul pe care-l poate da o
 secretară directorului se pot spune multe.
 Practic, după părerea mea, secretara ar tre-
 bui să «prindă» ideea directorului pentru
 întocmirea unei adrese și s-o materializeze,
 adică s-o compună, bătînd-o apoi la mașină.
 Apoi, un director supraîncărcat uită adesea
 unele programări ale zilei. Ar fi indicată
 confecționarea unor agende speciale pentru
 secretare, agende prevăzute cu ceas în centru,
 așa cum există și se folosesc în alte țări.
 Împărțite radial, pe ore, foile pe care se
 trece din vreme programul zilei cît și ceasul
 — care se află tot timpul sub ochii secretarei
 — ajută ca nici o ședință, nici o întîlnire
 importantă să nu fie omise.

O FUNCȚIE DISTINCTĂ

Dintr-o omenească (și profesională) cu-
 riozitate ne-am întrebât cîte «secretare de
 directori» există în România. Delimitarea se
 impunea încă din titulatură, fiindcă la noi o
 multitudine de funcții poartă același «antet»:
 secretare (tehnice, de școală, de minister
 etc., etc...).

Ne-am adresat Direcției Centrale de Sta-
 tistică. N-am putut afla însă nimic pentru
 solidul motiv că această funcție nu are un
 profil distinct, stabilit oficial.

Să socotim însă numărul lor în funcție de
 cel al directorilor de întreprinderi din țară:
 cîteva mii. Deci o categorie de salariați (e)
 relativ larg reprezentată, pentru care merită
 să se pledeze...

▲ O «probă de foc» (În care mulți se... ard):
 dactilografiera...

◀ Cînd nu este organizare și spirit de prevedere,
 cu două miini și șapte telefoane și tot nimic
 nu iese...

În continuarea anchetei sale privitoare la felul în care comerțul a organizat aprovizionarea de toamnă-iarnă, «Curierul» de săptămîna aceasta are în obiectiv situația din alt domeniu: combustibilul de uz casnic.

BUCUREȘTI: LIVRĂRI ȘI DESERVIRE NESATISFĂCĂTOARE

Hotărîrile recente ale partidului au dus, indiscutabil, la îmbunătățiri simțitoare în ce privește aprovizionarea cu combustibil a populației. Totuși, o serie de greutăți încă nu au fost înlăturate. Ele derivă atît din felul în care se face deservirea în unele unități de desfacere a lemnelor de foc și cărbunelui, cit și din neîndeplinirea ritmică a planului de livrări din partea Ministerului Economiei Forestiere. Iar pe alocuri și din pricina cetățenilor, care nu-și fac din timp aprovizionarea.

În ce privește Capitala, lucrurile nu stau tocmai strălucit. Spre sfîrșitul lunii septembrie, în depozitele I.C.S. «Combustibilul» din București se aflau aproape 40 000 tone lemne și aproape aceeași cantitate de cărbuni. Stocuri destul de mici, avînd în vedere că pînă la sfîrșitul anului mai sînt necesare, peste acestea, încă circa 125 000 tone lemne și 100 000 tone cărbune. Ținînd seama de faptul că iminenta înrăutățire a vremii îngreuiază descărcările, cîntăririle și încărcările, nu avem a ne aștepta la o desfășurare satisfăcătoare a activității din depozitele de combustibil. Și, ceea ce agravează și mai mult situația, este nerealizarea graficului de livrări cu circa 25 000 tone de lemne și 10 000 tone cărbune. Într-o informare făcută Comitetului executiv al Consiliului popular provizoriu municipal, Direcția generală comercială arată că ritmul intrărilor de combustibil în București a scăzut, că Ministerul Economiei Forestiere nu emisese încă, în cea de-a doua jumătate a lunii septembrie, repartițiile pe primul semestru al anului următor, că cele 234 300 tone cărbune repartizate pe același semestru nu vor acoperi întru totul cererile.

BĂCĂUANII FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU CĂRBUNELE

Cu totul alt fenomen poate fi întîlnit la Bacău. Spre deosebire de București, unde organele comerciale se zbat pentru a impulsiona livrările de la furnizori, la Bacău, Direcția comercială județeană se străduiește să... pună frînă acestor livrări. Nu pentru că Bacăului i s-ar livra mai mult decît i s-a repartizat, ci din cu totul alte motive, care-și au rădăcina în mentalitatea greșită a unor cumpărători.

Din totalul de circa 70 000 de tone lemne pe care județul Bacău le are repartizate pînă la finele anului, pînă în a doua jumătate a lui septembrie au fost livrate cam 27 000 tone, din care nu se vinduseră înșă decît jumătate, circa 14 000 tone mai aflîndu-se în depozite. Pînă la finele anului urmau să mai sosească încă circa 43 000 tone, dar livrările au fost sistate, la cererea organelor locale, depozitele fiind blocate cu stocuri prea mari. Și mai grea apare situația la cărbune, unde cantitatea aflată în depozite — 2 640 tone — este dublă față de cea planificată, aceasta fără a mai vorbi de faptul că urmează să mai fie livrate încă 4 800 tone cărbune bricheta.

Ce se întîmplă la Bacău?

În primul rînd cetățenii nu se grăbesc să-și ridice cantitățile de combustibil ce le sînt necesare. Ei uită că înrăutățirea vremii li va pune în situația de a cumpăra lemne și cărbuni udați de ploaie sau acoperiți chiar cu zăpadă; uită că aglomerația care, în mod firesc, se va naște mai tîrziu, dacă sînt prea mulți cei ce amină cumpărarea combustibilului, va avea drept consecință o proastă deservire; nu-și dau seama că blocarea depozitelor cu lemne neridicate la timp are drept urmare sistarea livrărilor și corolarul ei: o aprovizionare deficitară în primele luni ale anului următor, deci în sezonul cel mai greu.

O altă particularitate băcăuană — dar nu numai băcăuană, pentru că ni s-a semnalat și în Piatra Neamț și în alte localități, mai ales din județele Moldovei — este refuzul unor cetățeni de a ridica, o dată cu lemnele, și cantitățile de cărbune cumpărate.

— Deși le livrăm cărbuni de bună calitate, cărbune brun și brichete — ne-a spus tov. S. Poenaru, director adjunct al Direcției comerciale județene Bacău — totuși unii cumpărători, datorită unei vechi prejudecăți, nu ridică din depozite cantitățile de cărbune ce li se cuvin. Ar fi bine ca presa să se preocupe și de acest aspect al problemei, lămurindu-i pe cetățeni asupra valorii cărbunilor în combustia casnică.

Satisfăcînd această îndreptățită cerere, publicăm în rubrica «Actualitatea» din pag. 30 păreriile și preocupările unor specialiști în domeniul cărbunelui.

La ora actuală, din lipsă de profil distinct, secretarele de directori sînt încadrate pe posturi de dactilografe (cu salariul respectiv, firește...) deși, am văzut, obligațiile lor profesionale sînt, sau ar trebui să fie, mult mai complexe. De aici întregul cortegiu al nepriceperii, al diletantismului și stîngăciei de care ni s-au plîns marea majoritate a directorilor.

Dintr-un sondaj aproximativ (repetăm: acum stabilirea sarcinilor funcției de secretară de director se află încă în stadiu de proiect) reiese că circa 80% din ocupantele acestui post nu au pregătirea corespunzătoare funcției respective, nu știu în marea lor majoritate care le sînt sarcinile. Și, în general, fac de fapt altă muncă sau, dacă vreți, una complementară, de dactilografă.

De aici apare ca o cerință obligatorie în primul rînd stabilirea exactă a îndatoririlor pe care trebuie să le îndeplinească secretara unui director de întreprindere modernă. Specialistul francez Jean Yves Chevalier, de la Consorțiul organizatori-consilii-Paris, analizînd funcția de secretară arată că aceasta are următoarele atribuții: deschide și triază corespondența; înregistrează fișele și scoate dosarele pentru afacerile în curs; amintește directorului programul zilei; formează (eventual) dosare noi; anunță și pregătește ședințele cotidiene; dă lămuriri, face adrese etc.; stenografiază scrisori sau convorbiri importante; bate la mașină cu sau fără indicații; bate la mașină într-o limbă străină; filtra telefonice și agendă; filtra revistelor și recepția vizitatorilor; centralizarea și expedierea curierului; deplasări în afară și în cadrul întreprinderii.

Expunînd aceste atribuții, tov. Miron Popescu, expert instructor la Centrul de perfecționare a cadrelor de conducere din întreprinderi, bazat pe experiența sa și a unor lucrări străine de mare prestigiu în materie, ne-a făcut cîteva precizări:

— Din cercetările întreprinse în multe țări dezvoltate industrial și ținînd seama de situația existentă în întreprinderile noastre, este timpul să se stabilească precis sarcinile acestei funcții nu de mică importanță. În afară de cele ce s-au arătat, aș adăuga următoarele atribuții de natură profesională și

psihologică, indispensabile unei adevărate secretare: pregătirea administrativă și comercială de nivel corespunzător specificului unității, îmbinată cu elemente de cultură generală; cunoașterea bună a serviciului; întreprinderii; facultatea de a se adapta la ritmuri de muncă variate; rezistență fizică și nervoasă bune; darul de a observa și asimila cu rapiditate de înțelegere; receptivitate și disponibilitate, interes real în realizarea sarcinilor; spirit de disciplină legată de capacitatea de a acționa în mod independent; inițiativă și decizie, integritate și simț al responsabilităților; punctualitate, discreție și servilitate fără servilism; înțelegere răbdare și suplețe fără slăbiciune; tact și diplomație; amabilitate, corectitudine, totuși asociat cu o fîrmă de autoritate naturală cu un optimism sănătos și cu o fire relaționată statornică și veselă.

Pretenția ca toate calitățile de mai sus să se întîlnească la toate candidatele pentru funcția de secretară este, desigur, dificil de obținut, dar este, dimpotrivă, foarte logic ca în selecționarea cadrelor destinate acestor funcții să se urmărească realizarea majorității exigențelor enumerate.

Într-o parte din foarte numeroasele păreri exprimate de unii directori de întreprinderi și specialiști. Sintetizate, ele vor fi prezentate în cîteva concluzii majore:

Stabilirea de către ministere și celelalte organe centrale, pe baza unor indicații date de către Comitetul de Stat pentru Probleme de Organizare și Salarizare, a atribuțiilor proprii pentru funcția de secretară și însușirea acestora în regulamentele de organizare și funcționare ale tuturor unităților.

Necesitatea înființării unei școli de secretare cu o durată convenabilă care să elibereze diplome de secretare. Programa unei asemenea școli va trebui să garanteze învățarea cel puțin a unei limbi străine, stenodactilografie, elemente de drept, economie politică și curentul și un curs (da, da!) al bunelor maniere. Obligatorietatea practicii în întreprinderi încă din timpul școlarizării nu mai necesită discuții. De preferință în întreprinderile sau în ramurile de industrie unde vor fi angajate absolventele.

...Și acum (după noi), imaginea secretarei ideale.

GALATI

șul și portul.

...În ceasul împlinirilor

de L. TIMBUS

«Galațiul — scria în 1925 regretatul profesor I. Simionescu — e un oraș ce-l așteaptă zile de mare prosperitate... Nu e dorința oamenilor care va precumpăni, cât va decide condițiunile naturale, situația geografică... Apropierea mării, calea lesnicioasă a celei mai însemnate artere fluviale din Europa îi vor hotări soarta.»

Arhitecții au întors orașul cu fața spre fluviu. În locul căsuțelor veștede, înșirate de-a lungul falezii, au apărut arterele drepte, mărginite de blocuri semețe.

De fapt nimic nou sub soare, dacă ne gândim că bătrînul oraș dunărean — întemeiat în urmă cu două milenii — și-a făurit istoria, și-a potrivit meseriile, a cunoscut bucurii și vremuri de restriște prin legea unui destin: port la Dunăre, așezare de pescari și negustori și, mai apoi, modest șantier naval. Pe aici au trecut legiunile romane și negustorii greci cu chiupurile de mirodenii și vinuri de Rodos. Prin portul Galașilor s-au întors de atîtea ori domnii cu pitacul împărătesc de la Țarigrad și tot de pe limanurile lui au pornit pînzarele turcești încărcate cu zaharele smulce cu jașca. În schela Galașilor s-au fasonat din brad și stejlar de Bucovina primele ambarcații maritime românești și tot în această parte de țară s-a vînturat vreme de veacuri cel mai intens trafic comercial al Moldovei.

La fel și mai pe urmă. Expansiunea economică a României postbelice avea să înscrie dezvoltarea Galașului între coordonatele aceleiași tradiții milenare. În mai puțin de 20 de ani în incinta orașului au răsărit ca ciupercile 1 182 întreprinderi industriale (6 845 muncitori) și 1 996 unități comerciale (6 025 lucrători), toate legate prin filiație directă de activitatea portuară. Fabricuțele și atelierile meșteșugărești, comasate, reutilitate și modernizate după 23 August 1944, au devenit cu vremea cunoscutele întreprinderi: Șantierul naval, Laminorul de tablă subțire, Uzina de reparații, Uzina mecanică, Întreprinderile textile etc. Ulterior, puterea economică a orașului a sporit sensibil prin înființarea noilor unități industriale: Întreprinderea de cuie, sîrmă și lanțuri, Întreprinderea de prefabricate din beton, Fabrica de plase și unelte pescărești etc.

Ei bine, dacă pînă acum nouă ani de zile vorbeam despre localitatea dunăreană ca despre un «oraș în plină dezvoltare», azi îi trecem porțile pășind într-una dintre cele mai mari cetăți industriale ale României. În mai puțin de un deceniu, ogoarele prinse între gurile Siretului și Prutului au trimis spre cer un oraș nou.

În locul Galașului cunoscut, o așezare urbană complet schimbată.

Cetățenii urbei s-au transferat pe loc, mutîndu-se, fără să facă un pas, în alt oraș, oamenii de baștină s-au întors în Galașul natal, stabilindu-se, de fapt, într-o nouă așezare, iar copiii s-au născut în orașul părinților lor, dar în altă localitate...

O glumă a veacului nostru încins, zămislită de mîntea și cugetul omului modern, acest contemporan al istoriei grăbite.

O DISPUTĂ PERMANENTĂ

Reîntorsă în România după 31 de ani, doamna Gigi Arămescu-Anderson, cunoscută pictoriță americană originară din Galași, exclamă uimită: «Acesta e Galașul? Ei bine, dar am sosit într-un oraș complet schimbat».

De fapt nu e nevoie să străbăți oceanul pentru a te trezi, înmărmurit, în fața unui Galași de nerecunoscut. Localnicii get-beget, reîntorși după o absență de opt-nouă ani, se pomenesesc rătăcindu-se în propriul lor oraș.

— Unde e strada Sacalelor? Dar str. Plantațiilor, dar str. Lăpușneanu?

De pe zeci de hectare, vechiul oraș a dispărut, mistuit pentru totdeauna. Case, străzi, cartiere întregi și-au răzlețit locatarii în cele patru tinere «localități» încorporate în perimetrul urbei: Mazepa, Țiglina I, Țiglina II, Țiglina III. Vechiul plan urbanistic, tăiat de arh. Rizer, s-a pierdut, fragmentat, spălăcit, în geometria noilor artere. De

domeniul amintirilor au rămas străduțele etajate, grămădite de-a lungul falezii, cartierul insalubru al portului, descris nu fără duioșie de același cronicar al anilor '25: «Orașul e mai pitoresc decît Brăila, tocmai prin neorînduiala ulițelor strîmbe, strîmte, care urcă din vale, din port, spre deal». Peste acest cartier al mizeriei, în trecut infestat de tripouri, cafenele, ceainării și maghernițe, constructorii au tras chingile de beton ale falezii și, descurcînd caierul încilcit al străzilor, au trasat căi drepte, largi, proptite în blocuri cu 8 și 9 nivele. Întregul oraș a fost întors cu fața spre Dunăre. Clădirile — ce-i drept nu cu mult deosebite de cele din Piatra Neamț, Baia Mare sau Deva — dăruiesc orașului tinerețe și semeție. În locul cortinei zdrențuite de odinioară, Galașul se înfățișează corăbierilor modern și falnic, de îndată ce aceștia trec de Cotul Pisicii sau lasă, în amonte, Gura Siretului.

Interesant de remarcat că în tot acest răstimp orașul a continuat să-și dezvolte toate ramurile industriale existente, că Șantierul naval (cel mai mare din țară) a înregistrat succese de prestigiu. Cu toate acestea, astăzi cînd spunem Galași ne gândim în primul rînd la colosul siderurgic. De construcția lui este legată, în principal, întreaga istorie a Galașului din ultimii opt ani.

În șapte ani de zile au fost demolate sute de clădiri și au fost construite blocuri cu mai mult de 17 000 apartamente.

Populația orașului a sporit între 1960 și 1967 cu aproximativ 40 000 de suflete, iar dinamica producție globală a industriilor sale a crescut cu 415,3 la sută.

În nouă ani de zile, pe teritoriul municipiului Galași au fost conferite mii de ordine și medalii pentru merite deosebite în muncă, dar în aceeași perioadă, din păcate, tribunalele orașului au deschis numeroase procese penale împotriva unor abuzuri, accidente și fapte antisociale.

Străzile Galașului însumează astăzi în linie dreaptă 250 km, dar și accidentele de automobil (80% săvîrșite sub imperiul alcoolului) sînt aici mai numeroase ca în altă parte.

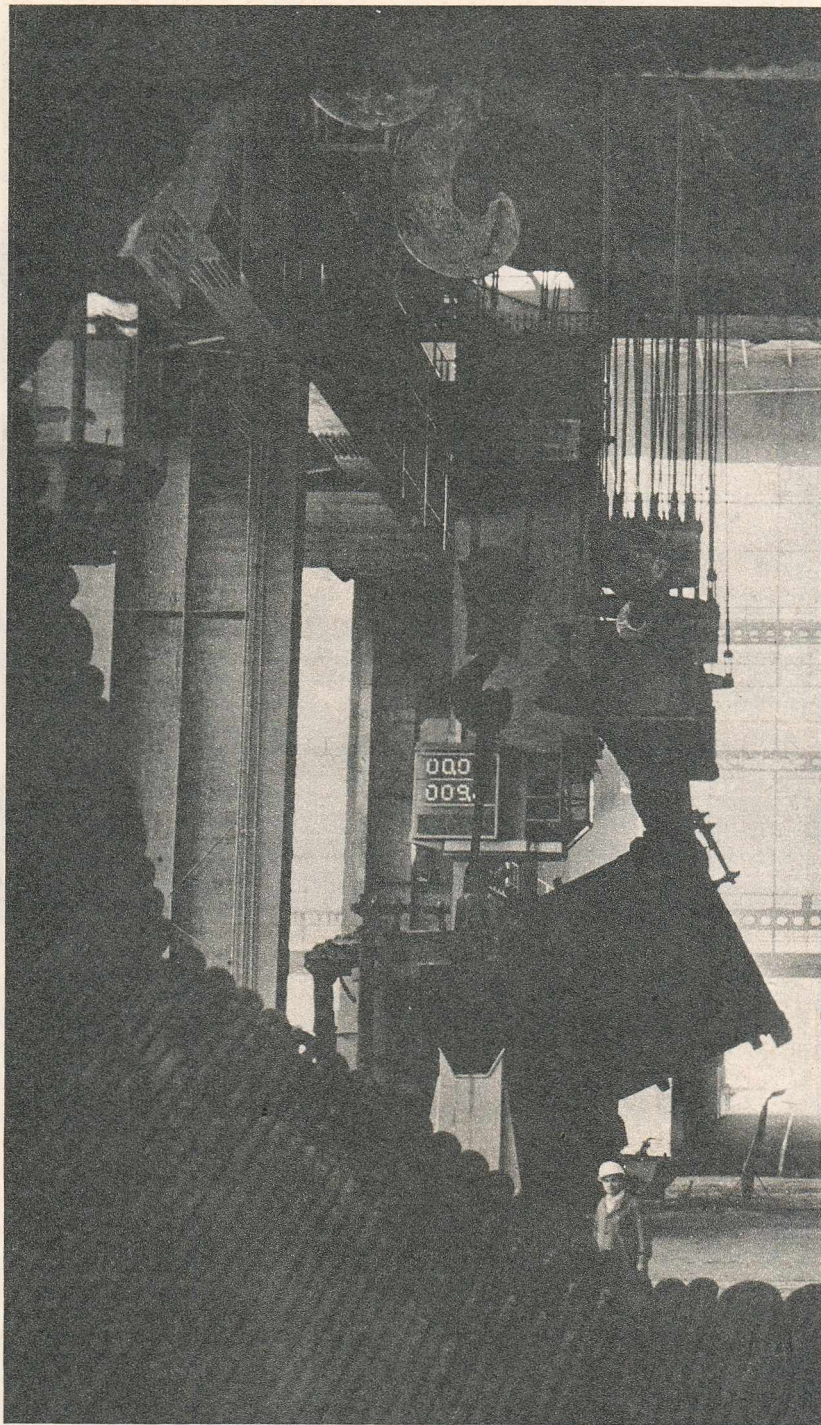
În localitate funcționează un teatru muzical și șase cinematografe, toate asaltate de spectatori; o filarmonică și un teatru de dramă care nu rareori prezintă spectacole în fața unor săli aproape goale.

Puține magazine, mulți cumpărători. Chefii fără număr, restaurante insuficiente. De doua ori mai multe tramvaie și autobuze și de patru ori mai mulți călători...

O întîlnire violentă a trecutului cu prezentul, o luptă ireconciliabilă între vechi și nou, bine și rău, motorul și miezul dialectic al întregii deveniri. Principalul a fost realizat. Noul Galași există, întruchipînd visul și izbînda unui glorios deceniu, o strălucită pagină din istoria românească a umanismului, progresului și civilizației.

NU TOT CE-I NOU E INTERESANT, ȘI VICEVERSA

Amestecul fortuit în viața și destinul Galașului, transformarea lui radicală într-un răstimp de cîțiva ani n-au fost, evident, lipsite de urmări. Metamorfoza lui conferă în plan social trăsături proprii, savoare, inedit și ciudățenii, aspecte profund originale, care-l deosebesc în multe privințe de alte cetăți industriale ale patriei. În Valea Jiului, la Hunedoara, Reșița, Brașov, București sau Ploiești, mișcarea migratoare a populației a operat importante modificări în structura vechiului profil demografic. Atît doar că, în aceste locuri, noii sosiți — dornici să devină mineri, oțelari sau metalurgiști — au

întîlnit de la bun început o populație muncitorească sudată, meseriași din tată-n fiu, oameni obligați datinilor, supuși obiceiurilor, statornici în una și aceeași meserie. Oltenii, moldovenii, muntenii poposiți în Valea Jiului s-au deprins să minuiască pichamerul, intrînd de la bun început pe făgașul unor tradiții solide.

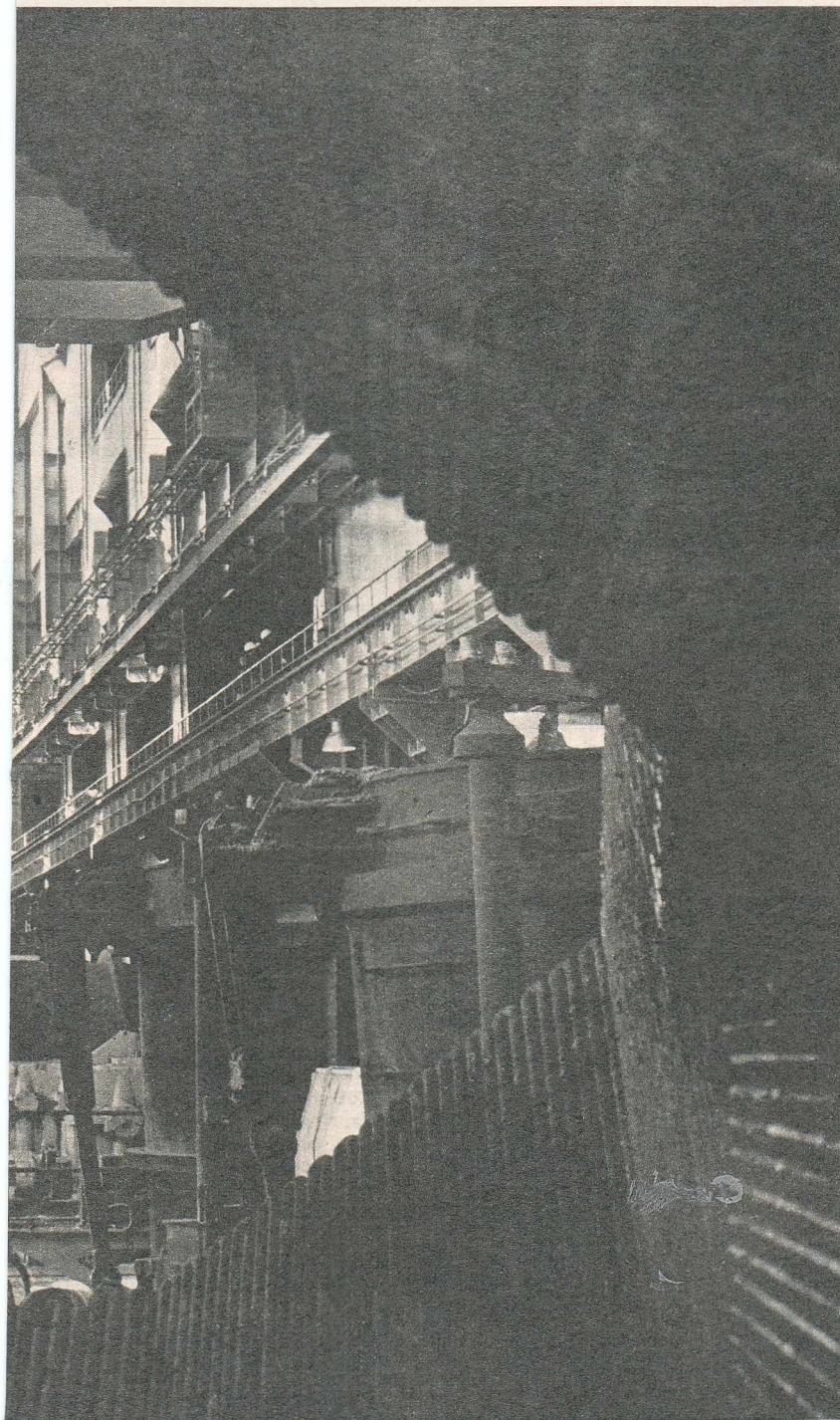
Nu exact același lucru s-a întîmplat și la Galași. Proaspeții cetățeni ai urbei n-au sosit aici pentru a deveni constructori de nave, marinari pe pescadorean sau muncitori în diferite ramuri ale metalurgiei. Marea lor majoritate au ajuns aici pentru a învăța siderurgie, o meserie practic necunoscută în localitate, o îndeletnicire pe care au fost nevoiți să o învețe de la oameni de

meserie, sosiți și ei la Galași din toate colțurile României. Maistrul Toader Balin reșițean, furnalistul Gh. Timotei, hunelean, iar oțelarul Virgil Ghoacă din Cățași au în subordine cîteva duzini băieți, absolvenți ai școlilor profesionale. Toți trei sînt bărbați între două și treizeci de ani și care așteaptă cu nerăbdare să se întorcă în localitatea de baștină.

Cei mai tineri vor rămîne, își vor da casă și familie și vor împămînteni prima generație de oțelari ai Galașului. Dar deocîndă totul e abia la început. Cei mai mulți sînt singuri și stingheri, și lucrul acestuia observă ușor chiar din aspectul obișnuit străzii.

GALATI ...

în ceasul împlinirilor

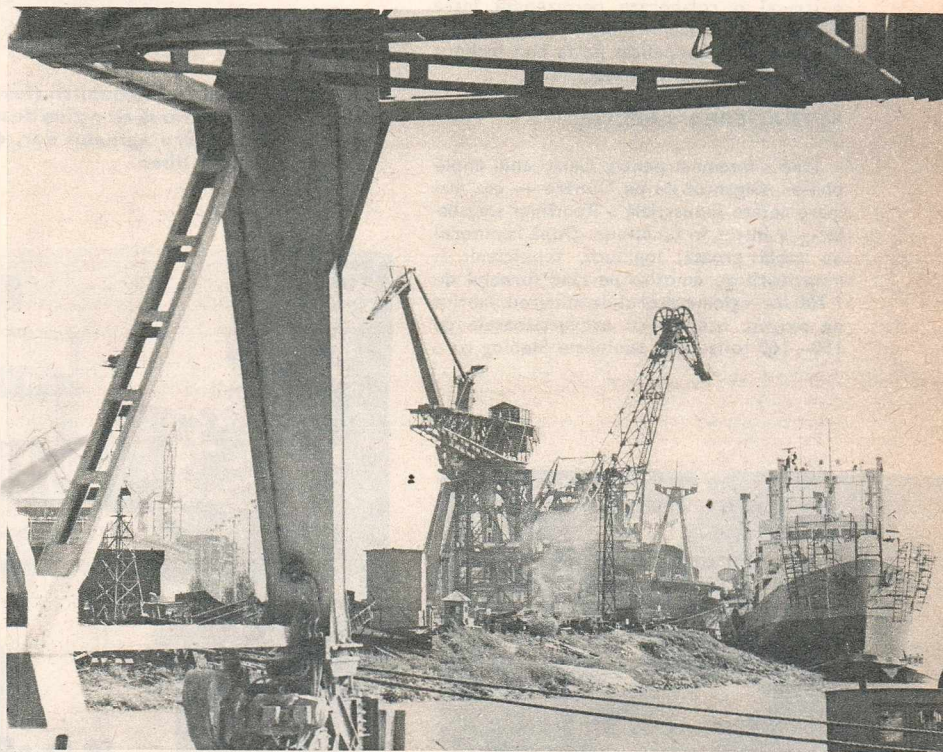
Cît e ziua de mare, grupuri nesfîrșite de tineri bat străzile orașului, fără treabă, fără rost, omorînd ore și zile scumpe. Programul liber se consumă monoton și invariabil. Și încă ceva: meseriile combinatului, dure, anevoioase, sînt rezervate în exclusivitate bărbaților, ceea ce, pe plan social, a determinat serioase modificări în structura populației. Din totalul celor 157 920 de locuitori, 82 883 sînt bărbați și 75 037 femei, iar din populația activă sexul slab deține abia 24 la sută.

Cu 7 840 mai mulți bărbați, iar dintre aceștia, 987 tineri sub 20 de ani. Burlaci virtuali dacă îi vedem căutîndu-și neveste între băștinașe. De altfel, fuziunea dintre «străini» și «localnici» se produce greu. Pe stradă fetele se preumblă aproape singure, strînse una în alta ca niște oițe speriate, aparent aferate și — după moda provincială — demne, tăcute și voit absente la tot ce se petrece în jur. Băieții le privesc cu jînd, le

frumoși. Cei harnici cîștigă chiar de la început peste 2 000 lei, iar pe șantierele de construcții chiar mai mult. O adevărată avere pentru cel deprins să-și chivernisească salariul, un veritabil Eldorado, o busolă stricată pentru cei slabi de înger, derutați, zăpăciți de această subită abundență de numerar. Și, din nefericire, numărul acestora din urmă nu e de loc neglijabil. Adevărate coorte de băietani imberbi, tunși ca-n vremea Romei imperiale sau pletosi ca niște berbeci de caracul, inundă străzile, bodegile și localurile de noapte. Au învățat să se îmbrace «chique», să fredoneze melodii la modă și să împrumute argoul boulevardier, vorbirea trasă prin butade, piruete lexicale și expresii stereotipe de un gust îndoielnic. Pe cei mai temuți, localnicii i-au numit «vikingi».

O jalnică involuție provocată de falsă iluzie a nonconformismului. Dar de aci și pînă la apariția climatului infrațional nu

◀ Marea oțelărie a Combinatului siderurgic, înzestrată cu convertizoare de 150—160 tone șarja.

▲ Pe calele de construcții ale Șantierului naval Galați se află în curs de execuție două mari mineraliere de 10 000-12 000 tone și cîteva cargouri, realizate după proiecte îmbunătățite. Ele se vor adăuga la cele 451 de nave de diferite tipuri și mărimi, construite pe acest șantier în anii socialismului.

Minute de entuziasm pe stadion. În aceeași după-amiază (30 septembrie), suporterii «Politehnicii» au primit o lovitură ireparabilă. Favoritul echipei, talentatul Cristian Stătescu, s-a stins din viață, fulgerat de un atac de cord.

măsoară din cap pînă-n picioare și ...cam atît. Prea puține serate dansante, prea puține reuniuni. Acțiunile menite să creeze mult așteptata comuniune sufletească sînt cu totul insuficiente. Galațiul are două populații, ceea ce, evident, nu e bine de loc, deși istoricește explicabil.

Ar mai fi de spus că cei mai mulți dintre băieții combinatului sînt originari de la țară, acolo unde banul e scump și omul drămuiește fiecare părăluță. Ajuși în Galați, departe de părinți, rude și profesori, tinerii noștri au devenit pe neașteptate orașeni de lux, locatari ai unor apartamente moderne și, ceea ce reținem în mod deosebit, oameni cu bani

e decît un pas. Cinci tineri sătui de bine și drogați cu rom (Andrei Feraru, Ion Radu, Vasile Dumitrescu, Constantin Vetrondos și Vasile Mocanu) violează în grup o biată fetișcană surprinsă noaptea în parc. Radu Damian, Niculae Grosu și Adalbert Farcaș imbată criță pe salariatul C.T. și-i fură apoi 20 050 lei. Alți doi temerari vikinci, Ion Moinescu și Radu Ghindăoani, reeditează povestea celor «7 oameni de aur» (producție cinematografică recentă) și se strecoară în subsolul unui depozit de mărfuri alimentare. Mai realist, șoferul Dumitrache Croitoru — conducătorul autoturismului I.M.S. 1 GL. 1954 («M-am văzut la volan, cine e ca mine!»)

GALATI... În ceasul împlinirilor

— lovește un «Moskvici». Șocul puternic «descarcă» I.M.S.-ul răspîndind în jur nouă saci cu pepeni. Cursă clandestină, pe banii statului, efectuată în folosul săteanului Nicolae Isaac din Drăgănești.

Infracțiuni grave, acte de huliganism și tîlhărie. Destui tineri, dezagregați moral, ispășesc pedepse grele, în loc să-și urmeze viața hărăzită prin educație și profesie. Vinovați sînt în mare măsură colegii și prietenii din întreprinderi, organizațiile de bază U.T.C. și comitetele sindicale. Educația și instrucția au rămas în urmă, pedagogii chemați să reglementeze această stare de lucruri au uitat că aici, la Galați, climatul infraccional prezintă aspecte particulare deosebite de cele existente în alte orase ale țării. Activ și perseverent, ziarul local face tot ce-i stă în putință în această privință, publicînd articole de îndrumare, organizînd dezbateri cu concursul specialiștilor, demascînd faptele reprobabile.

E adevărat că drumul spre glorie nu e presărat cu roze. Construcția orașului nu s-a realizat bătînd din palme, ci luptă cu inerția și necunoscutul, în conflict permanent cu indolența, lenevia și proastele deprinderi. Este regretabil totuși că au existat și asemenea fapte reprobabile (simple insulițe rătăcite în oceanul zecilor de mii de constructori harnici, cinstiți și demni). Elaborarea din vreme a unor studii și anchete sociologice, o mai atentă supraveghere a tinerilor noștri și o colaborare permanentă între pedagogi, organele de miliție și organizațiile de masă ar fi împiedicat de la bun început ivirea oricăror fapte antisociale.

RETRAGEREA APELOR

1968 a însemnat pentru Galați anul împlinirilor. Gigantul de pe Dunăre — cea mai mare cetate industrială a României socialiste — a intrat în funcțiune. După laminorul de tablă groasă, inginerii, tehnicienii și muncitorii au «moșit» pe rînd furnalul de 1 700 mc, aglomeratorul de minereu, fabrica de oxigen, oțelăria cu convertizoarele de 150—160 tone sarjă, laminorul Slesbing cu o

▲ **Bulevardul Republicii (fosta str. Domnească) a devenit neîncăpător. Pe întinderea lui se revarsă cît e ziua de mare adevărate cohorte de tineri. Promenada pe «Corso» e un lucru agreabil dar, din păcate, pentru unii, singurul mod de a-și consuma timpul liber.**

capacitate de 2,5 milioane tone pe an. Într-un răstimp de 7 ani de zile au fost excavati 15 milioane metri cubi de pămînt, au fost turnați 2 milioane mc de beton, au fost montate 144 000 tone construcții metalice, 90 000 tone utilaje, 160 000 tone armături de oțel, au fost instalate 4 400 km de cable și s-au construit 225 km de căi de comunicație.

▲ **Cinematograful, o distracție preterată, mai ales dacă joacă «Winnetou» și «Pardailan». Să nu uităm, ne aflăm la Galați, orașul cu cea mai mare concentrare de bărbați tineri din România.**

Cifre record, neîntîlnite pînă astăzi pe n un șantier al României.

Armata de constructori, masată în Vă Cătușei și Mălinei, a început să se răz țescă, chemată pe alte șantiere. Au n rămas doar cei care înalță noul furnal 1 700 mc și constructorii cartierului Dun rea, proiectat să cuprindă 61 de blocuri 4 408 de apartamente.

Cutremurat din temelii, orașul își refa viața, rînduind-o între recente dimensi create. Noul Galați, născut prin gîndul fapta zecilor de mii de constructori, devenit o realitate.

▼ **Hotelurile se dovedesc deseori neîncă ptoare, afluenței crescînde de flotan**

▲ **Doi tineri neconformiști și un pensio nar înțelegător. Două generații care trăiesc «după posibilități» tineretea noului oraș.**

dincoace de Green Mountains ¹⁾

Citeam aseară în ziarul din Boston un articol cum că ai mai de ispravă din țara întrecăgă ar fi de baștină din statul Maine. Spuneam atunci, și spun și acum: ia-ți dumneata zece bărbați din orice parte a țării, tot oameni aleși pe sprinceană, și pun rămășag că unul singur ales de mine din părțile Vermontului²⁾ oricând are să le vină de hac. Ia dumneata zece oameni din ce stat ai să găsești de cuviniță, și toți zece la un loc n-au să fie atît de isteți cît varmontezul meu singur-singurel. Toată viața, nouăzeci și ceva de ani, mi-am trăit-o în statul Maine, dar nici odată n-am pregetat a spune: cine vrea istețime, în Vermont să meargă să-și caute. Că doar din Vermont izvorăște.

Poftim, să luăm fermierii, de-o pildă. Fermierii din Vermont este atît de isteți, încît se pricep să facă bani chiar și atunci cînd în alte locuri fermierii se *duce* de ripă cu toții. Și acum iată și de ce-s atît de isteți: nu prea de mult a fost p-aiici un fermier din Vermont care călătorea așa, de plăcere, în coșogea automobilului și rîdea de noi, fermierii din partea locului, că nu strinsesem bani destui ca să trăim din rentă, și că-n anii pereche să mai ardem, poate, și cite o raită prin Florida. L-am întrebat pe fermierul ăsta din Vermont cum de făcuse atîta bănet din lucrarea pămîntului.

Și iată ce mi-a zis: «Prietene, mi-a zis, secretul ca să scoateți bani din lucrarea pămîntului ăsta e: vindeți tot ce puteți vinde; ce nu se poate vinde dați drept hrană porcilor; iar ce n-or voi porcii să mînceie, mîncăți voi înșivă».

După ce mi-a spus cuvintele astea, a pornit automobilul lui ăla marele și, chicotind, s-a dus să se mai holbeze și la alți fermierii din Maine care trudec pe ogoare în sudoarea frunții, fiindcă n-au destulă minte să facă bani ca să nu mai fie nevoiți să muncească și ca la doi ani o dată să le dea mîna să se mai vînture iarna în călătorie de plăcere prin Florida.

Dar șugubățul ăsta de fermier nu-i primul om de fel din Vermont înțîlnit de mine. Am mai înțîlnit eu unul pe vremea cînd mă găseam flăcău și mă-ndelețniceam cu plutăritul pe Penobscot³⁾.

Era un tînăr căruia îi ziceam Jake Marks, unul dintre varmontezii de pe timpuri care, pînă a se fi așezat calea ferată de-a curmezisul munților, obișnuia să treacă dincoace, în statul Maine, mînînd cotiga cu doi boi.

Pe vremea aceea Jake se afla în floarea vîrstei, să tot fi avut 25, poate 27 de ani. Și pe atunci încă nu era înșurat. Dar după scurt timp i-a căzut cu tronc o tînără și chipeșă porumbiță, care-i pregătrea de mîncare la gazda din Bangor, unde trăgea cît ținea descărcatul și încărcatul cotigii între două drumuri. Era aicvea întruparea tinerei porumbițe visate de Jake. Avea obiceiul să se învîrtească și să se zbunguiască sub nasul lui prin odaia în care el își aștepta masa. Dar Jake Marks ăla era om socotit și niciodată nu-ncheia vreo învoială fără să fi chibzuit îndelung asupra ei și-nainte să se fi încredințat că sorții erau de partea lui. Apoi, după ce chibzuia bine totul, se și așternea pe treabă, urmărindu-și țelul oricare ar fi fost acesta, curat ca un fiu al Vermontului. Presupun că așa era toți ăștia din Vermont al'dată; în orice caz, așa era... ăia de obișnuiau să vină cu cotigile încărcate aicea în statul Maine, și Jake nu se deosebea întru nimic de toți ăilăliți.

Această tînără porumbiță se apucă să-l bată la cap s-o ia de nevastă, și cît se odihnea el la Bangor, între două drumuri, nu-l slăbea de loc. Jake, nu-ncapea în dolială, dorea s-o ia. Era unul dintre lucrurile ce le dorea cît poposea aici. Dar trebuia să spun că Jake nu s-a pripit să facă acest pas. A cumpănit treaba asta cum obișnuiau să cumpănească toți cotigarii ăștia din Vermont. Înainte de a se rosti, trebuia neapărat să se încredințeze în chip neîndoielnic că într-adevăr sorții erau de partea sa. A cumpănit tot restul anotimpului, și față de tînăra porumbiță n-a dat nici un singur semn de apropiere.

În primăvara următoare, după dezgheț, cînd a făcut înțîiul drum încoace peste munți, Jake ăla se înfățișă la casa unde locuia tînăra porumbiță și-i spuse să fie gata de cununie cînd s-o înapoia el rîdul viitor la Bangor. Această veste a însemnat o mare ușurare pentru tînăra porumbiță. Și fiindu-se de fagăduială, Jake se-ntoarse ca să se-nsoare. Și cum a ajuns, s-a dus drept la casa ei și-a găsit-o așteptîndu-l nerăbdătoare. Jake i-a zis să se gătască numaidecît de cununie și-apoi s-a dus să aducă un predicator de undeva de prin împrejurimi. Cînd s-a înapoiat cu predicatorul, a strigat-o să coboare

în încăperea unde se adunaseră toți musafirii ca să fie de față la ceremonie.

În clipa cînd dînsa păsî în încăperea în care se aflau mirele și toți ceilalți, Jake, după ce i-a aruncat o privire tinerei porumbițe, a poftit-o să se ducă înapoi sus în iatac și să dezbrace rochia. Cererea asta trebuia să vă spun că era cu totul îndreptățită și la locul ei, deoarece pe vremea aceea era în ființă în statul Maine un obicei care îngăduia bărbaților să încheie un soi de căsătorie numită căsătorie-în-camizol. Cu alte cuvinte, gineretele avea dreptul ca, în timpul ceremoniei, să ceară miresei să dezbrace rochia, în care caz era apărat de orice răspundere pentru datoriile ei trecute și putea să refuze după bunul plac plata acestora. Jake ăla aflase pesemne despre obiceiul ăsta al camizolului ce era în Maine și-nțelegea să dobindească toate foloasele lui. Lucrul acesta îl cumpănisese tot timpul cît umblase din Bangor pînă la Vermont și îndărăt pe lingă boulenii săi. Pe Jake ăla de prost nu se afla nimeni în stare să-l prostească. Doar era de fel din Vermont, Jake.

După cîva timp, tînăra porumbiță a lui Jake se-nfățișă îmbrăcată potrivit cerințelor amintitului obicei al căsătoriei în camizol. Purta ce obișnuiau femeile să poarte pe dedesubt, în zilele acelea, și atîta tot. Dar Jake ăla n-a fost deplin mulțumit. Așadar, a poftit-o să dea o fugă pînă sus și să scoată tot ce mai avea pe dînsa. Jake ăla era într-adevăr un căpăținos de cotigar din Vermont. Cumpănisese bine toate lucrurile astea cît mînase încoace și încolo boulenii săi cu pas domol de-a curmezisul munților.

Peste puțin, tînăra porumbiță se ivi din nou în încăperea unde se afla adunați Jake și predicatorul și toți musafirii și era despuată cu desăvîrșire, numai că se înfășurase într-un *cearceaf*, ceea ce trebuia să spun că era foarte cuminte. Era bine făcută porumbița, cum nu sînt multe.

Din nou se gătură cu toții pentru ceremonie, predicatorul spunînd fiecăruia unde să stea și ce să răspundă la întrebările ce urma să le pună. Apoi, chiar în clipa cînd avea să înceapă slujba, Jake ăla i-a zis tinerei sale porumbițe să dea drumul *cearceafului* pe podea. Jake ăla, vedeți bine, nu-nțelegea ca aici, în statul Maine, să lase lucrurile la voia întîmplării. Dacă femeia se va căsători fără a fi cu rochia pe ea, potrivit acestui obicei, al camizolului, bărbatul nu va putea fi urmărit pentru datoriile ei trecute, și Jake ăla socotea că numai de va rămîne tînăra porumbiță despuată cu desăvîrșire nu va dăinui nici cea mai slabă primejdie ca să-l agățe pe el pentru datoriile ce ar fi avînd, în vreme ce, de va păstra asupra ei unele părți de îmbrăcăminte, a căror adevărată și potrivită denumire după lege nu îi era cunoscută, s-ar putea găsi un prăvăliaș care să susțină că de fapt fusta de dedesubt era fusta de deasupra. Jake ăla era încredințat că, de nu va deschide ochii, s-ar putea să se trezească păcălit și lipsit de dreptul său de a dobîndi toate foloasele ce le dădea obiceiul camizolului, și lui Jake ăsta nu-i ardea să lase lucrurile la voia întîmplării aici, în statul Maine, hăt-depart de Vermont. Ca orice cotigar din Vermont, cerceta cu băgare de seamă unde punea piciorul.

— Dă drumul *cearceafului* pe podea, îi zise din nou Jake tinerei porumbițe.

Tînăra porumbiță tocmai era să dea drumul *cearceafului* și să-l lase s-alunece pe podea, cum îi spusese Jake, cînd predicatorul apucă *cearceaful*, stringîndu-l tare în jurul ei, cu cumva să descopere cîtuși de puțin din goliciunea ei în fața ochilor lui, precum și în fața ochilor lui Jake și ai celorlalte persoane adunate acolo.

— Nu! Nu! Nu! strigă, clătînd din cap, predicatorul, căruia îi năvălise singele în obraz. Asta nu se poate, tinere... asta nu se poate pentru nimic în lume! Ar fi necuviincios aici, în fața noastră, a tuturor! Nu se poate una ca asta! Niciodată n-am să îngădui una ca asta!

Dar predicatorul nu-l cunoștea pe Jake Marks. Jake era un cotigar din partea Vermontului, și cînd își vîra ceva în cap era la fel de încăpățînat ca oricare altul din tagma lui. Jake ăla din nou îi zise tinerei porumbițe să dea drumul *cearceafului* pe podea, și să-i dea drumul iute dacă ține să se mărite.

Predicatorul încercă să-l convingă pe Jake că era necuviincios ca tînăra și chipeșă porumbiță să stea despuată în timpul cununiei, dar Jake ăla își pusese în cap să dobindească toate foloasele prevăzute de legea camizolului și nu voia să dea înapoi nici atîta.

Predicatorul i-a zis atunci că el, unul, refuză să-i cunune, dacă Jake nu se-voințește, iar Jake ăla i-a întors predicatorului că lui nici prin gînd nu-i trece să se-nsoare mai'nainte ca *cearceaful* să fi fost lepădat, așa încît nimic să nu mai vină în atingere cu tînăra porumbiță.

Auzind cuvintele lui Jake, cei de față s-au aprins cu toții și au început o ciorovăială care s-a prelungit un ceas sau un ceas și mai bine, pînă, înțîi, partea lui Jake, fiindcă le era cunoscut obiceiul cu pricina, iar apoi partea predicatorului, fiindcă-și dădeau seama că acesta lesne putea să-și iasă din fire dacă tînăra porumbiță ar fi rămas goală-geluță, cum cerea Jake. Cît despre tînăra porumbiță, nici că se sînchisea cum avea să se oficieze ceremonia, pentru că nu voia nimic altceva decît ca Jake s-o ia de nevastă. Și de dragul lui era gata să lepede *cearceaful* în clipa în care predicatorul avea să-i îngăduie s-o facă. Ardea de nerăbdare să se vadă măritată, la fel cum și Jake ardea de nerăbdare să se vadă înșurat.

După un timp, predicatorul se hotărî să-i facă lui Jake unele mici concesii. Pricepuse ce prostie era să-și piardă vremea căutînd să lămurească un cotigar din părțile Vermontului. — Consimt să oficiiez ceremonia, zise predicatorul către Jake, cu condiția să treacă în cămară și să tragă ușa după dînsa, ca să nu vadă nimeni în toată goliciunea ei.

— Sint de acord, se învoi Jake, dar neapărat să fie însoțită de martori, pentru eventualitatea că s-ar găsi cineva să conteste că ne-am cununat potrivit obiceiului camizolului.

În cele din urmă au ajuns să se împacă, predicatorul încuviințînd ca tînăra porumbiță să fie însoțită în cămară de două femei mai în vîrstă, care aveau să se încredințeze că totul s-a desfășurat potrivit cerințelor legii. Predicatorului nu-i venea la îndemînă să-l lase și pe Jake

în cămară împreună cu tînăra porumbiță, dar după aproape două ceasuri de harță cu un cotigar din Vermont, fiind vlăguit cu desăvîrșire, zise că se vede nevoit să-ngăduie ca în cămară să fie primit și Jake.

Jake pătrunse în cămară în care se găseau porumbița și cele două femei mai în vîrstă.

— Acuma, Jake, zise predicatorul clătînd din cap, poftim, privește-o o singură dată și apoi închide ochii și stai cu ei închiși.

Jake îi spuse ceva tinerei porumbițe, dar nici unul dintre cei aflați în cămară n-au auzit ce. Predicatorul întinse mîna și, în vreme ce-i cununa, crăpă puțin ușa, ca să poată auzi răspunsurile la întrebări. Și în timpul ăsta, în cămară Jake tot aprindea la chibrituri spre a se încredința dacă tînăra porumbiță nu cumva ridicase din nou *cearceaful* de jos și spre a fi sigur că va dobîndi neștirbite toate foloasele prevăzute de obiceiul camizolului.

Îndată ce s-a isprăvit ceremonia, predicatorul ăla a primit banii pe care i-a dat Jake și a plecat acasă fără a mai aștepta să vadă înfășurarea tinerei și chipeșei porumbițe în clipa cînd avea să se deschidă ușa cămării. Cînd ieșiră în odaia a mare, *cearceaful* era mototolit ghem; Jake i-l înmînă, iar dînsa, fără a pierde nici o clipă, o zbughi sus, unde-și lăsase hainele. Jake îi spusese să se zorească și să se îmbrace degrabă, fiindcă voia s-o pornească înapoi spre Vermont cu cotiga-i cu doi boi.

Și neîntîrziat o porniră spre casă, spre Vermont, tînăra și chipeșă porumbiță cocoțindu-se, gătită în rochie de mireasă, sus peste marfă, în vreme ce Jake mergea pe jos lingă cotigă îndemnînd boii.

Rîndul următor, cînd Jake se-ntoarse la Bangor, se găsi un negustor să-i prezînte la plată o factură de 140 de dolari. Negustorul îi povesti lui Jake că puțin înainte de căsătorie tînăra porumbiță își cumpărase o multime de rochii și dori să știe dacă Jake se-nsurase potrivit obiceiului camizolului.

Jake se mărgini să zîmbească puțin și se apucă de descărcatul poverii.

— Hai, spune, așa te-ai cununat cu ea sau altminteri? stăruî negustorul.

— Răspunde dumneata mai înțîi la întrebarea mea, zise Jake, și apoi am să-ți răspund și eu. Este în putere în statul Maine o lege a camizolului?

— Da, este; numai că legea camizolului prevede că femeia trebuie să...

— Nu-ți răci gura să mă lămurești, îi tăie Jake vorba. Dacă-i în putere, atunci asta-i legea potrivit căreia am luat-o.

În românește de Ioan COMȘA

1) Green Mountains, lanț muntos din statul Vermont.

2) Este vorba de statul Vermont; posesitorul, folosind dialectul curent din statul Maine, pronunță neabătut Vermont.

3) Penobscot, fluviu care brăzdează de la nord la sud statul Maine și se varsă în Penobscot Bay.

4) Bangor, port fluvial pe Penobscot.

varietăți

UMOR

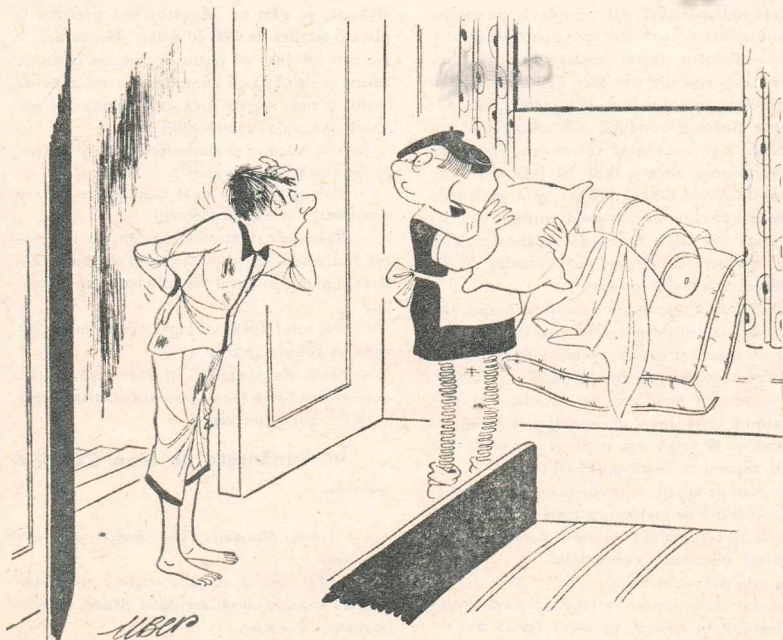

— Ingerașule!

de Nell COBAR

de Dorin DIMITRIU

— Altă dată, cînd scuturi așternutul uită-te întii dacă mai sînt sau nu în el...

(«Ici Paris»)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6	C	O	A	T							
7											
8											
9						A					
10						I					
11											
12											

ÎȚI MAI ADUCI AMINTE, DOAMNĂ?

ORIZONTAL: 1) *SE LASĂ CU RĂCEALĂ — BATE VÎNTUL. 2) LEMNE DE FOC — APLECATĂ PÎNĂ LA PĂMÎNT. 3) Personaj legendar — SÎNT PALIDEȘI OFILITE. 4) Cămăși cu flori (sing.) — ÎNCEPE TOAMNA (pl.) — Orășel în Suedia. 5) Străzi rurale — Două vocale. 6) ADĂPOST PENTRU VREME REA (la mare) — PLUTEȘTE PE CER. 7) DEVIN DIN CE ÎN CE MAI MICI (sing.) — Pact agresiv în Asia. 8) Ban vechi — Pui de capră (dim.). 9) Prefix pentru ureche — PRIMUL TREMURAT — Haltă pe calea ferată Săcueni — Șimleu. 10) La persoana a doua — FRUNZE NEGRE — Din țara Oașului. 11) Venin — Casa părintească. 12) HAINA CEA DE TOAMNĂ! — Fluviu în Elveția.

VERTICAL: 1) ȚIRÎIE MONO-

TON — PLOAIE, NU GLUMĂ. 2) SE USUCĂ BĂTUTE DE VÎNT — PLOUATĂ. 3) Iată (reg.) — PLOUAȚI — Bir. 4) În pungă! — O BATE VÎNTUL — Fluviu în Italia. 5) A RĂMAS MORT ÎN VIE (pl.) — VII CE NU AU RUGINIT (fem.). 6) A pluti pe apă — Merge drept la țintă. 7) Școlăriță — Usturoi. 8) Înțeleptul regelui Gupta — Nedrept — În vuiet! 9) Primele amintiri... — ... și altele — Cîntec de leagăn. 10) Georgică mai pe scurt — RĂMIN GOALE ÎN BĂTAIA VÎNTULUI... (sing.) 11) MOLCOM — ÎNCEPE SĂ SE RĂCEASCĂ (inf.). 12) Sodiu — A PIERDUT ȘI ULTIMA FRUNZĂ... — Tună și trăsnește.

N. RAICIU

Cuvinte rare: EFA, ANG, IPU, AAR.

Dezlegarea jocului «INIMA, BAT-O VINA...»,
apărut în numărul tre cut

ORIZONTAL: 1) BARNARD — CURAJ. 2) A — INRAIT — DOUA. 3) NAS — BUCUR — ARS. 4) UL — DOTA — OEDIP. 5) T — CORA — SA — EC. 6) AMARACIUNE — UC. 7) IMI — IAP — SILA. 8) ALI — ROMANTE — R. 9) ZOLA — ABRA — REA. 10) ISANOS — ABATUT. 11) LIRA — ARTERA — E.

televiziune sută la sută

Mă obișnuisem să încep citirea «Contemporanului» schizându-l la pagina a patra unde, «din fotoliul telelectorului», Ecaterina Oproiu ne comunica săptămânal ce asociații de idei i-au stîrnit imaginile de pe cul ecran. A abandonat, din păcate, această rubrică, însă înainte de a fi încrustat definitiv genul ingrat și complex al cronicii de televiziune în mozaicul publicistici-românești. Stimulați de succesele ei în abordarea inhibată, dezinvoltă, a unei problematice vaste citișta (televiziunea fiind și cinema, și teatru, și gazetă informație, și reportaj, și revistă literară, și stadion, enciclopedie, și muzeu, și estradă de varietăți, și lă de concerte, și școală, și citeodată chiar și televiziune), alți citișta publiciști s-au aventurat și ei pe acest teren. Nu despre peripecțiile călătoriilor lor printre misiuni plate, emisiuni de vîrf și emisiuni împotmolite fi însă vorba în ceea ce urmează. Nici despre noua ostază a raporturilor dintre Ecaterina Oproiu și televiziune — prezența ei pe micul ecran în calitate de actor cinematic. Ci despre evenimentul pe care a constituit pentru televiziune spectacolul «Nu sînt Turnul Eiffel».

Vorbeam despre «emisiunile de vîrf». Trec uneori ni în șir fără nici un avînt spre înălțimi, și deodată, într-o singură săptămînă, două exemplare rare, aproape săvîrșite, de televiziune sută la sută: poezia de drame a lui Eminescu în viziunea Ana Blandiana-Andrei Urban despre care am vorbit în cronică anterioară și rîf de dorit o reprogramare a acestei mici capodopere pentru ca să-i pătrundem mai bine toate sensurile și gesturile) și demonstrația de virtuozitate a grupului creație Cornel Todea-Boris Ciobanu. Al doilea din aceste evenimente remarcabile a pornit de la materia primă furnizată de Ecaterina Oproiu și turnată de într-o formă nouă, anume concepută pentru scopul opus. Structura intimă a spectacolului demonstrează autoarea scenariului este și probabil va rămîne un n care gîndește telegenic, așa cum unii gîndesc în formule matematice, iar alții, să zicem, în limba germană. Demonstrația fusese de fapt făcută încă din clipa apariției piesei «Nu sînt Turnul Eiffel», cu cele două planuri de acțiune mereu interferate, cu frapantul contrast între un dialog adaptat parcă după cataloagele de locuri comune ale lui Pierre Daninos și asperitățile vieții adierate de care clișeele verbale ricoșează.

Cu fantezie și meșteșug, Cornel Todea nu a lăsat neproaspătă, nepotențată, nici una dintre valențele textului. Spectacolul lui ne învață să visăm, să ne desrindem imaginația din corsetul metaforelor-șablon pe urele știm din școală, să reflectăm alt fel decît eram prinși la sensuri, contrasensuri, nonsensuri.

Întrebarea — s-ar putea replica — este dacă aceste lucruri sînt susceptibile de a fi învățate, dacă este posibil să se dea lecții de fantezie așa cum se dau lecții de lucru manual. De ce nu? Contactul cu jocul unor spirite bere, îndrăznețe, avîntate a fost totdeauna stimulator. Nu trebuie să ne sperie ceea ce iese din comun, ceea ce eventual ne derutează pentru că e «alt fel». Chiar și fără exerciții programatice, gîndurile noastre boară, se configurează uneori ciudat, paradoxal. Se poate visa chiar și în fața televizorului, ca în originala piesă a lui Dumitru Radu Popescu, «Sanda». Dar dacă visele sau iluziile, sau, mai simplu, asociațiile de idei sînt transfigurate artistic în modul în care numai televiziunea — cînd e, repet, televiziune, adevărată — o poate face, asistăm cu încîntare la cel mai modern și eficace curs de estetică.

Numai dacă televiziunea nu se va speria singură de înfăptuirile ei deasupra mediei și nu va considera că, pentru a evita amețelile, e preferabil să te menții pe linia de plutire. Să-i reamintim: ni s-au promis încă trei spectacole similare pornind de la versul eminescian. Le așteptăm.

Felicia ANTIP

P.S. Scrisă pentru a apărea săptămîna trecută și amintită din motive redacționale, cronică de mai sus a fost infirmată între timp în privința absenței Ecaterinei Oproiu din paginile «Contemporanului». Ceea ce e foarte bine.

MUZEEL VITORULUI SÎNT GOALE ?

de Magda MIHĂILESCU

FILMUL ȘTIINȚIFICOFANTASTIC

Omicron (Renato Salvatori), un nepămîntean trimis printre noi să ne spioneze.

...Am văzut de curînd «Planeta maimuțelor» și, ca oricăror ființe mindre de coaja terestră pe care călcăm, nu ne-a făcut, desigur, o deosebită plăcere să ni se amintească cum că, dintre toți copiii naturii, noi, oamenii, sîntem singurii care ucidem din sport sau din plăcere. Mai ales că asta o spuneau niște maimuțe...

Dar se pare că una dintre vocațiile filmului științifico-fantastic (traducere nu tocmai grozavă a lui science-fiction; pe deasupra, acel «o» din coada lui științific îi mai dă și un aer de neseriozitate) este tocmai aceasta: să nu fie de loc amabilă și încîntătoare, ci să scormonească, la adăpostul anticipației, niște temeri și tristeți foarte contemporane.

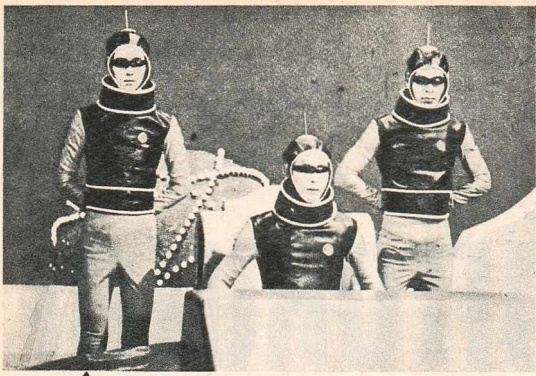
...Cînd am privit «20 000 de leghe sub mări» al lui Richard Fleisher am zîmbit ironic în fața simpaticului Nautilus născocit de papa Jules Verne; acolo, în carte, el venea din viitor, căci nu avea un chip anume, era așa și așa, cu foarte puțină imaginație puteai să-i dai orice formă, ca norilor din Hamlet. Dincolo, pe peliculă, se vedea un submarin cumsecade, conceput de scenografi după ultima tehnică a zilei de azi, poate a celei de mîine. Pentru noi însă tot un submarin oarecare rămîne. Și asta se întîmplă cu mai toate filmele «științifico-fantastice», pentru că se pare că o altă «vocație» a cinematografului science-fiction (să-i mai spunem din cînd în cînd și astfel) este să se smulgă greu de pe pămînt, oricît ar părea de ciudat. Sparta lui seamănă într-un fel cu cea a ecranizărilor care se smulg greu din paginile cărții, vreau să spun ale acelei cărți pe care o purtăm cu toții în minte (Ghepardul meu, Ghepardul tău, Pădurea spînzuraților a lui X, Pădurea spînzuraților a lui Y). La urma urmei și viitorul este tot o carte, mai bună, mai proastă, pe care o avem cu toții asupra noastră.

REALISMUL IMAGINII AR FI DE VINĂ

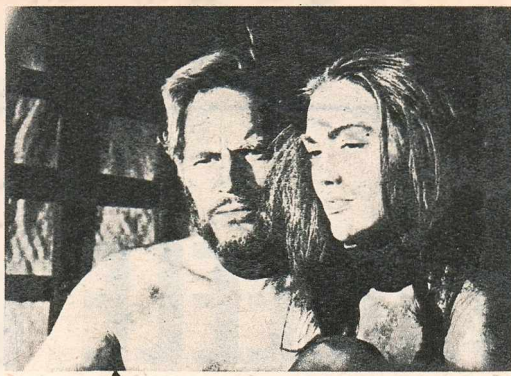
Méliès, pîrinte al cinematografului, a fost ispitit să imprime pe peliculă o călătorie în lună. Așadar, încă de la începutul drumului, filmul avea un ochi ațîntit și către viitorul

cel îndepărtat. Totuși, astăzi, după 70 de ani, cînd ne apucăm să numărăm creațiile care pot sta cu capul sus, constatăm că degetele celor două mîini ne sînt de prisos. De la Metropolis al lui Fritz Lang (1926), memoria specialiștilor și a iubitorilor reține cîteva: *Ziua în care s-a oprit pămîntul* (1951, Robert Wise), *Această insulă — pămîntul* (1956, Joseph Newman), *Planeta interzisă* (1956, Fred McLeod Wilcox), *Mașina timpului* (1960, Georges Pal), *Condamnații* (1961, Joseph Losey), *Digul* (1964, Chris Marker). În rest — cu toate că de science-fiction se vorbește în dreapta și-n stînga — nu se află decît încercări, reușite parțiale (unele semnate de mari cineaști ca Truffaut, Godard) și apoi — nimic, pustiul. Dintr-o anchetă a revistei *Cinéma '66* pe tema *Care sînt obstacolele de care se lovește filmul științifico-fantastic* răzbătea neîncrederea funciară a celor mai mulți cineaști în posibilitatea practică a cinematografului de a se îndepărta de real, de a sugera ceva necunoscut, dat fiind caracterul concret al imaginii. În literatură, cu ajutorul a trei vorbe bine alese, imaginația noastră poate să ia foc; în fața pînzei albe, ținuturile, orașele și mașinile înfățișate, oricît ar fi ele de abracadabrante, oricînd pot să cheme în memorie un «altceva» știut: «un imobil futurist e prezentat ca un proiect de întreprindere de construcții, ameliorat, peisajul unei planete este un deșert Gobi, un animal este de obicei o ființă cu membrele împrumutate de la toate speciile. Credeți că oricare ar fi geniul decoratorului și resursele de care dispune, se pot reda în film unele lucruri care în literatură merg foarte bine? Un monstru în cinematograful este în general un prostănac amabil care nici nu sperie!» (R. Gauthier). Să nu ne facem speranțe deci, să-i lăsm pe Jules Verne, pe Van Vogt, Ray Bradbury, Jan Ray să doarmă între file și nici să nu așteptăm ivirea unor semeni de ai lor în familia celei de-a 7-a arte.

Dacă totuși cu partea vizuală propriu-zisă lucrurile ar mai putea fi scoase la capăt, mai mult sau mai puțin onorabil, și mai negre sînt perspectivele a ceea ce am putea numi prefigurarea universului sufletesc al oamenilor viitorului. Cum Dumnezeu să-i ghicim pe ei, cînd nu ne cunoaștem bine de

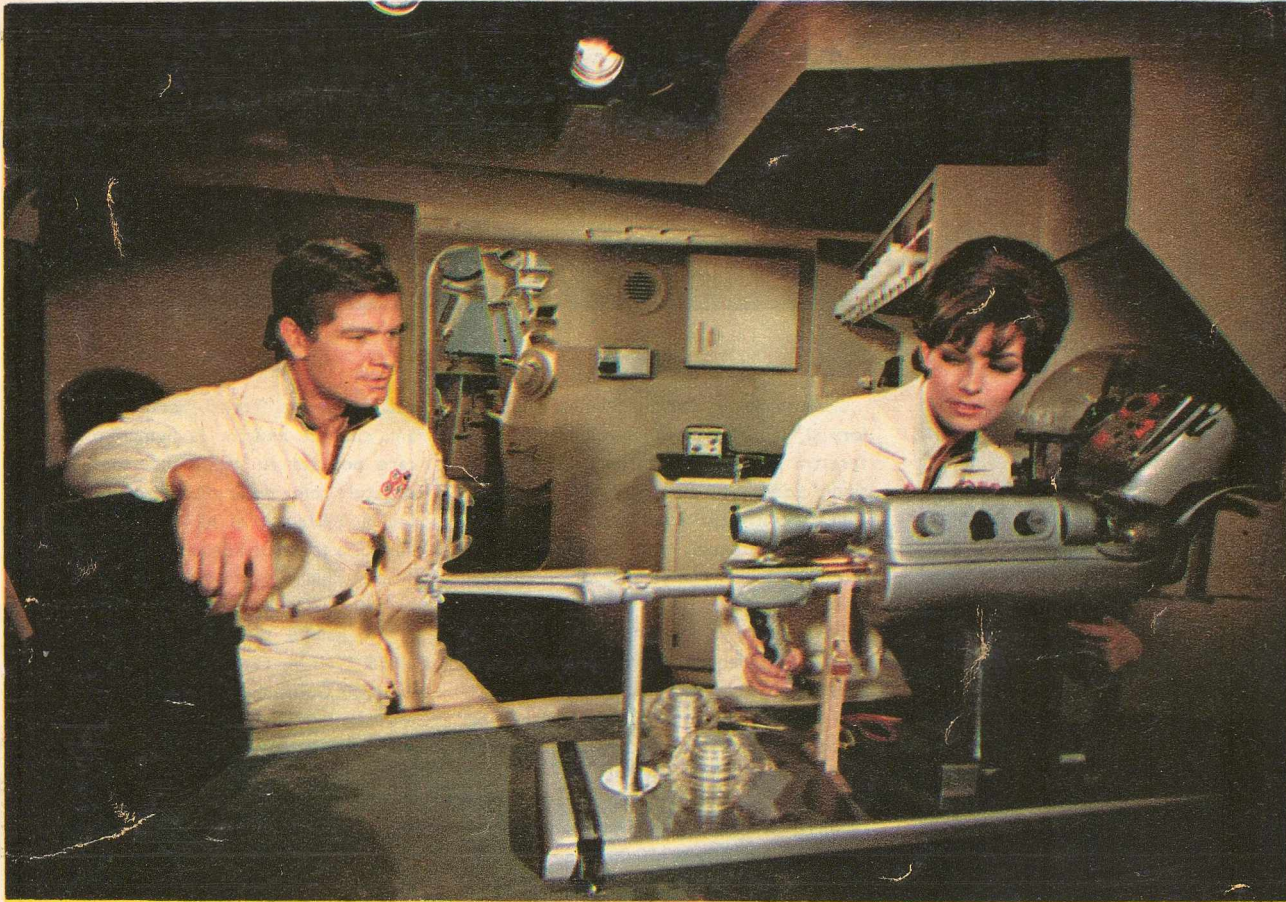

Cinematografia japoneză alimentează piața mondială cu o cantitate considerabilă de science-fiction. Scena de față este desprinsă din filmul *Invasia astro-monștrilor*.

Rătăciți într-o societate a unor maimuțe ce dovedesc ciudate și înfricoșătoare ticuri umane. În fotografie: Charlton Heston și Linda Harrison.

Personajele benzilor desenate au trecut în multe filme de anticipație. Barbarella a atras atenția lui Roger Vadim, care a dat cunoscutei eroinei chipul actriței Jane Fonda, altminteri propria sa soție.

Călătoria fantastică este o călătorie pe o planetă nu totdeauna îndeajuns de cunoscută: propriul nostru corp (interpreți: Raquel Welch și Stephen Boyd).

tot nici noi între noi, cei de pe pământ? Cum să bănuim cum vor arăta iubirea, prietenia, ura, strîngerile de inimă, nepăsarea etc. peste cîteva secole, cînd nici astăzi nu știm să le recunoaștem imediat, cu toate că ne-au mai învățat unele lucruri Shakespeare, Balzac și alți cîțiva. «Conceput mai mult de savanți decît de umaniști, locuit de tehnicieni mai mult decît de sociologi, universul ficțiunii științifice nu manifestă nici îndrăzneală, nici originalitate în domeniul moravurilor — spune criticul Marcel Martin. Oamenii viitorului sînt oameni de știință sau bărbați fără frică, nici sentimentali, nici visători dispuși la romanțe... Poate că atunci cînd se va libera de benzile desenate și va ieși din copilărie, ficțiunea științifică va binevoi să se intereseze de moravuri». Dacă ar fi numai o chestiune de bunăvoință... Nu este exclus însă ca peste toate aceste adevăruri la un loc să troneze un altul, cel spus mai de mult de Renan în «Viitorul științei»: «lumea reală pe care ne-o dezvăluie știința este superioară lumii fantastice create de imaginație». Pur și simplu. Ca oameni (uitînd că sîntem și cinefili) nu vîd de ce n-am fi mulțumiți.

DE CE ATÎTA TRISTEȚE?

În 1926, Fritz Lang în al său *Metropolis* ve-

dea lumea urmașilor ca un infern populat de roboți ce execută un du-te-vinge între galerii subpămîntene și înfricoșătoare străzi aeriene. *Planeta interzisă* este de fapt o planetă părăsită care-și continuă de una singură, steapă și inutilă, mersul prin cosmos. *Condamnații* aduc în discuție relele nevindecabile ale firii omenești, rele ce se transmit fatalmente din generație în generație. Godard își imaginează în *Alphaville* (turnat în decoruri cît se poate de pămîntene, ușor de recunoscut) o lume căreia i s-a furat rațiunea, toate comportamentele fiindu-i dictate de un mecanism uriaș. Colegul său Truffaut și-a ales să ecranizeze cartea lui Ray Bradbury, *451° Fahrenheit*, unde știm bine ce se întîmplă: sub ochii noștri este adusă o societate în care pompierii au misiunea nu să stingă focul, ci să aprindă imense ruguri din cărți. Oamenii nu mai au nevoie de cultură, de «memoria altora», atîta timp cît pereții camerelor sînt transformați în ecrane tele, capabile să aducă în casă tot prezentul. În mult lăudatul *D'gul* (Chris Marker), eroii au nostalgia frumoaselor sentimente de altădată. Stanley Kramer fixează pe pînză (*Ultimul țărîm*) un sfîrșit al omenirii, victimă a radiațiilor atomice. Ultimii supraviețuitori, australienii, nu mai așteaptă altceva decît o otrăvă (și-o procură stînd la

coadă) care să le aline moartea. Am văzut cum se încheie *Planeta maimuțelor*: după ce au cunoscut societatea patruședelor care se tem de o civilizație umană pentru că știu ele ce știu, eroul, — însoțit de o femeie semi-sălbatică ca o altă Evă lingă un alt Adam — reîntors pe pămînt, găsește totul nimicit, singurul vestigiu simbolic fiind Statuia Libertății doborîtă. Exemplele «negre» pot continua. De ce atîta tristețe se întrebă omenii? Și încă ce tristețe, pustiitoare, nu una bună, demnă, ca în scrierile lui Malraux ori în filmele lui Antonioni. De ce «între apocalips și paradis, cinematograful alege totdeauna apocalipsul?»... «Orice cretin știe cu certitudine absolută că omul din 1966, cu viața lui trepidantă, alienantă, traumatizantă, este mult mai fericit decît omul din 1900 — scrie înfuriat Pierre Billard în *l'Express*. Mai mult, știm cu toții că mîine omul va fi mai puțin sărac, mai puțin bolnav, că va suferi mai puțin de foame, că va fi și mai eliberat de marile terori obscurantiste, că relațiile sale cu aproapele vor fi și mai mult epurate de constrîngerii și ipocrizii... Se cer cinești ai fericirii», conchide Billard, tot atît de luminos pe cît era cu trei secole în urmă Francis Bacon cînd saluta în descoperirile mecanicii o anumită descătușare a omului.

un moloh al civilizației moderne:

COROZIUNEA

Știința modernă, studiind mecanismul acestui flagel, descifrează misterul barei de fier din piramida lui Kheops și al «stîlpului de fier» din Delhi, descoperă că cel mai mare zăcămint de fier din lume își datorează existența bacteriilor și desfășoară lupta pe un front larg împotriva unui dușman omniprezent...

«Fare ca fierul!» — iată o urare străveche, care și-a cucerit un loc temeinic în folclor, dar a cărei consistență începe să fie contestată din ce în ce mai mult de către știință. Într-adevăr, solidul metal, în pofida însușirilor sale de neprețuit, se dovedește destul de vulnerabil în fața... timpului. Și când ne referim la «timp», nu ne gândim la scurgerea în sine a anilor și deceniilor, ci la anumiți factori care-și însușesc acțiunea într-o etapă mai mult sau mai puțin îndelungată, supunând pînă și materialele dure ca fierul unui examen necrușător.

Este vorba despre fenomenul de coroziune, a cărui cercetare ocupă un loc central în preocupările oamenilor de știință și căruia omenirea îi plătește an de an un greu tribut.

Buturuga mică răstoarnă carul mare. Cu metalul mîncat de coroziune anual pe glob s-ar putea construi sute și sute de astfel de giganți industriali. Mica pată de rugină devine, la scară mondială, un flagel.

În urmă cu cîțiva ani, de pildă, statisticienii consemnau pierderea pe această cale — în fiecare douăsprezece luni — a uriașei cantități de mai bine de 20 milioane tone de fier! Și cifra este — atît la capitolul metalelor, cît și la cel al materialelor nemetalice — în continuă creștere, direct proporțională cu dezvoltarea industrială a întregii omeniri.

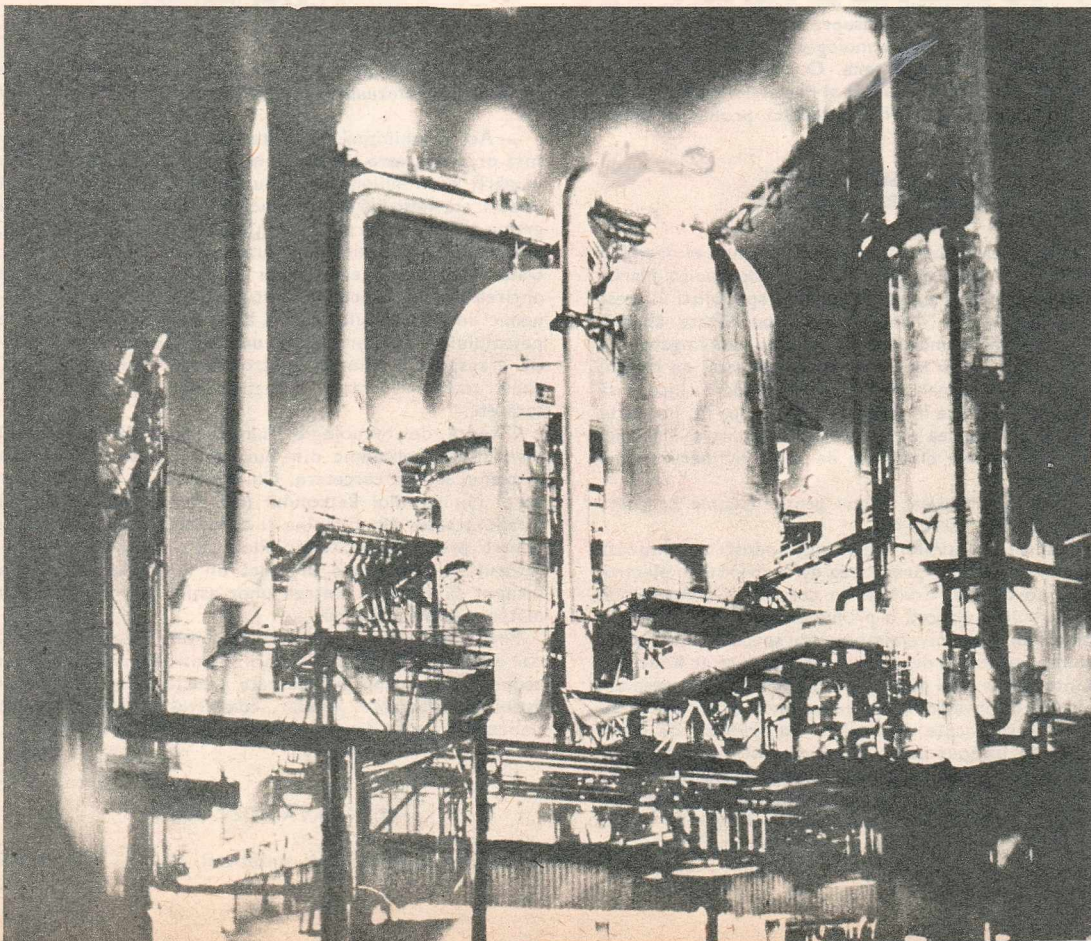
CÎND ARHEOLOGII MEDITEAZĂ ASUPRA CHIMIEI

Căile prin care coroziunea degradează tot ceea ce este metalic — și nu numai metalele! — sînt numeroase și complexe. Deosebit de interesant și de ciudat totodată este faptul că tocmai acei factori care sînt indispensabili vieții — aerul și apa — sînt și cei mai constanți aliași ai fenomenului coroziunii. Cu această constatare pășim într-un capitol mai puțin cunoscut, al relației bogate în implicații: coroziune-arheologie.

Într-adevăr, în activitatea lor, arheologii încep prin a descoperi, scormonind pămîntul strât după strat, vestigiile unei civilizații de mult apuse. Într-o anumită așezare, de pildă, obiectele confecționate din cupru sînt găsite, în general, la cea mai mare adîncime. Bazîndu-se pe astfel de considerente, arheologii apreciază că civilizațiile au cunoscut succesiv o epocă a cuprului, apoi a bronzului și, în sfîrșit, a fierului. Din punct de vedere tehnologic, o astfel de succesiune este, neîndoios, rațională. Ea are în vedere dificultățile proprii elaborării fiecărui metal în parte, greutăți ce cunosc un drum ascendent și care au putut fi învinse datorită treptatei perfecționări a metalurgiei. Cu acest punct de vedere sînt de acord atît metalurgii cît și arheologii.

Din păcate însă au ieșit la iveală fapte care contrazic această teorie, cel mai cunoscut fiind legat de descoperirea unei bare de fier în... piramida lui Kheops. Înainte vreme se presupunea că apariția fierului în Egipt ar data din timpul dinastiei tanite, adică de acum aproape trei milenii și trei secole. Or, piramida lui Kheops este anterioară cu 1 500 de ani acestei perioade! Explicația acestui mister o vom primi mai departe.

Pentru a interpreta asemenea contradicții, «cercetătorii pămîntului» au privit — și nu fără temeii — spre... cer. Mai precis, au studiat anumite fenomene meteorologice și au făcut o constatare tulburătoare: există o bizară corelație între media cantității de ploaie căzută într-o anumită perioadă într-o regiune și vechimea vestigiilor metalice descoperite acolo. În țările europene, de pildă, unde precipitațiile medii se cifrează la 750 mm de apă anual, se apreciază că obiectele de fier cele mai vechi datează de cel mult 2 900 de ani. Cît privește cuprul și bronzul, aceste metale sînt mai «bătrîne» cu un mileniu. În Asia Mică, unde precipitațiile anuale reprezintă în medie a treia parte din cele europene, amintitele metale au o

vîrstă încă mai venerabilă. Prioritatea absolută o deține însă, din acest punct de vedere, Valea Nilului; obiectele de cupru găsite acolo datează de acum 6 500 ani. Și nu întîmplător în această zonă există și clima, poate, cea mai secetoasă de pe pămînt.

Să trecem acum în India. La Delhi, dăinuie de 1 500 de ani un stîlp de fier care nu prezintă nici o urmă de rugină. Multă vreme specialiștii au presupus că structura metalică a acestei piese ar cuprinde o componentă secretă. Ipoteza s-a dovedit a fi greșită: marea longevitate a acestui stîlp este legată de faptul că umiditatea scăzută a atmosferei în partea locului exclude posibilitatea oxidării fierului...

Astfel de fapte au determinat pe arheologi să-și reconsidere calculele. Ei au trebuit să includă în rîndul factorilor de care sînt legate vîrstele civilizațiilor din vechime și principala cauză de deteriorare a obiectelor metalice: coroziunea prin agenți naturali, ca umiditatea, oxigenul din aer, bioxidul de carbon și acizii humici din pămînt.

Din punct de vedere istoric, consecințele acestor observații sînt evidente. Descoperirea și folosirea metalelor ar putea fi astfel mai străveche decît se crede în prezent. Și deși concluziile definitive nu sînt încă trase în acest sens, un lucru este sigur: datînd vîrsta vestigiilor metalice, arheologii au servit mai puțin istoria decît metalurgia. Ei nu au făcut decît să determine rezistența la coroziune a unui metal anumit, în condiții de climă bine precizate.

AURI! AURI!

Să trecem acum la o achiziție mai recentă pe tărîmul studierii coroziunii: acțiunea distrugătoare a microorganismelor. Căci s-au descoperit bacterii sau ciuperci cărora nimic nu le rezistă: ele «devorează» materiale de construcție, metale, cauciucuri, mase plastice și chiar lacuri și emailuri organice. Unele bacterii se «hrănesc» cu fier, altele cu mangan, altele atacă materialele calcaroase ale construcțiilor etc.

Există însă și un proces contrar, de o însemnătate deosebită în natură. Unele bacterii, de exemplu, joacă în anumite regiuni de pe glob un rol determinant în concentrarea metalelor. Știați oare că atît cel mai mare zăcămint de fier din lume — cel de lîngă Lacul Superior, în Statele Unite ale Americii — care furnizează o șesime din producția mondială, cît și, la o proporție mai redusă, zăcămintele din Normandia și Maine (în Franța) își datoresc existența acțiunii microbilor?

Rolul bacteriilor Leptotrix în acest proces a fost studiat cu minuțiozitate. Ele «vinează» moleculele de fier ce se găsesc din abundență în ocean, le încorporează — înfășurîndu-se într-o adevărată mantie metalică — și, după moarte, cad în solul marin, alcătuiind treptat o zonă feruginoasă, favorabilă dezvoltării viitoarelor generații microbiene. Astfel, după zeci și zeci de secole de acumulare treptată iau naștere uriașe zăcăminte.

O funcție analogă o joacă, în ce privește manganul, anumite specii de bacterii și ciuperci. Unele bacterii marine își asumă sarcina concentrării cuprului, pe care îl fixează din imensitatea lichidă a oceanului. Un anume soi de animale marine — ascidiile — fixează rarul și prețiosul vanadiu.

Și lista ar putea continua. Să ne mărginim totuși să mai oferim un singur exemplu semnificativ: însuși aurul, metal nobil, inatacabil de către acizi — care poate fi dizolvat doar de așa-numita «apă regală» — poate fi atacat de microorganism! Dovada a fost aflată într-o colină de pe Coasta de Fildes. Experiențe au demonstrat că există microbi care produc substanțe organice în stare să acționeze asupra aurului în natură, extrăgîndu-l și concentrîndu-l chiar atunci cînd se găsește răsîndit în concentrații infime. De aici și pînă la ideea de a se folosi asemenea microbi pentru extragerea aurului din mări și oceane nu este decît un pas. Și deși ideea nu a fost încă materializată industrial, ea continuă să fascineze pe unii cercetători. Este în joc ispititoarea miză, poate, a milioane de tone aur...

INHIBITORII DE COROZIUNE: O PROMISIUNE CARE A DEVENIT REALITATE

Exemplele enumerate nu pot epuiza nici pe departe varietatea fenomenelor naturale ce au ca efect distrugerea unei imense game de materiale, prin coroziune, ci le sugerează doar complexitatea, omniprezența. Mai mult, ele demonstrează necesitatea luptei la scară mondială pentru combaterea coroziunii.

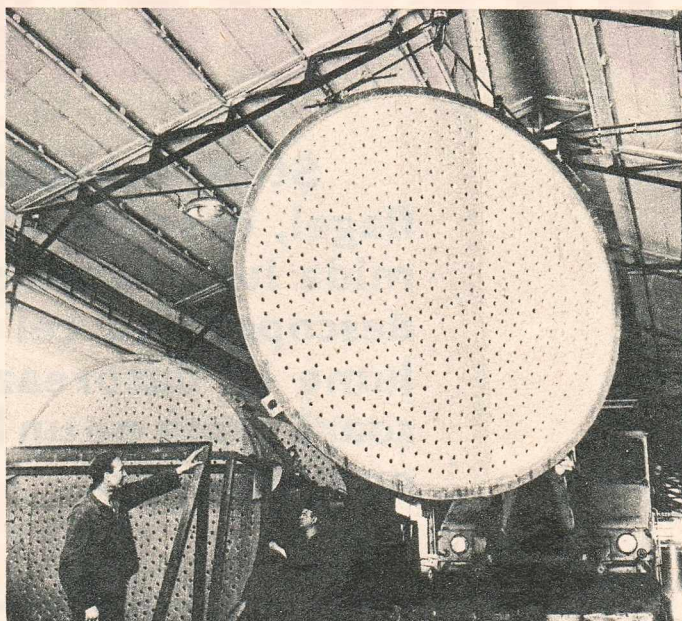
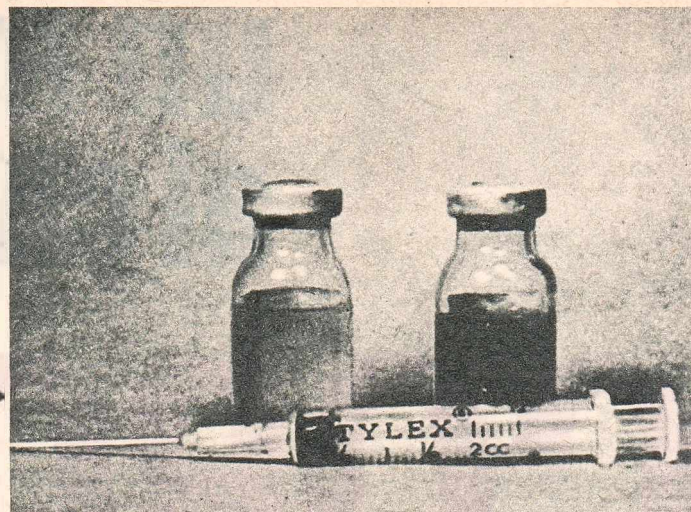
Făcînd abstracție de procedeele de acoperire a materialelor, în scopul protejării lor, cu un strat inert (email, cauciuc, plastic etc.) și chiar de procedeele de protecție galvanoplastică, cromare, nichelare etc., este necesar să subliniem că ofensiva împotriva coroziunii se desfășoară îndeosebi cu mijloace metalurgice. Industria metalurgică creează și este necontenit în căutare de noi aliaje capabile să înfrunte cît mai multă vreme «dintele» timpului, să reziste celor mai vitrege condiții naturale sau artificiale de mediu.

Un loc important în lupta împotriva coroziunii metalelor îl ocupă sinteza unor substanțe denumite inhibitori de coroziune, care — în linia mari — transformă condițiile în care se desfășoară aceste degradări, interpunînd un fel de «barieră» între metale și mediile agresive. Este un domeniu plin de promisiuni — în mare parte împlinite — al luptei împotriva coroziunii, acest Moloh al civilizației moderne care an de an devine tot mai nesătios...

Dr. I. ADRIAN

CORO- ZIUNEA

O seringă, două sticlute. Medicamente? Nu. Ele fac parte din «trusa» inginerului corozionist, care este chemat să stabilească prezența în lichide a unui dușman insidios și rapace al metalelor: bacteriile.

Lupta împotriva coroziunii poate îmbrăca și forma acestor site de o stranie frumusețe, fabricate la «Anticoroziv» din București și utilizate în filtrele pentru termocentralele construite în țara noastră.

Inhibitorii de corozie

Unul dintre colectivele cele mai active care se ocupă la noi în țară de cercetările asupra inhibitorilor de corozie este laboratorul de tehnologie chimică organică din cadrul politehnicii bucureștene. O convorbire cu conf. univ. dr. IOSIF DRIMUȘ, laureat al Premiului de Stat, șeful laboratorului, abordează inițial această problemă de pe poziții mai generale.

O NOUĂ SPECIALITATE ÎN INDUSTRIA MODERNĂ

— Combaterea coroziunii în industrie tinde să devină o specialitate — a început prin a ne preciza domnia-sa. Marile întreprinderi caută și angajează ingineri specialiști în acest domeniu. Într-adevăr, literatura de specialitate abundă în exemple care demonstrează în chip convingător că angajarea unui inginer corozionist se soldează, de regulă, cu economii foarte mari pentru întreprindere. Începe să se renunțe deci din ce în ce mai mult la ideea că, în cadrul unei uzine, coroziunea unei instalații trebuie să fie combătută după metode elaborate de înșiși inginerii secției respective.

— Ce preocupări există la noi pentru crearea de cadre calificate în acest sector?

— În cadrul facultăților de chimie industrială ființează secții ce au drept scop pregătirea de specialiști în electrochimie și corozie. Comisia de corozie a Academiei este în curs de a elabora o propunere privind înființarea învățămîntului post-universitar pentru specialitatea inginer corozionist, cu durata de un an, învățămînt ce ar fi încununat cu întocmirea unui proiect de diplomă și cu un examen. Noua formă de învățămînt ar putea astfel contribui la satisfacerea cererii acute de ingineri corozionisti de înaltă calificare. Un început în acest sens a fost făcut de către amintita comisie, care a și trecut la organizarea de cicluri de lecții pe acest tărîm. La fel Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor — secțiile de chimie și petrol — organizează consfătuiri anuale pe țară privind combaterea corozionii.

CÎTEVA GRAME ÎMPIEDICĂ DETERIORAREA UNEI CISTERNE

— Și acum, vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte despre inhibitorii de corozie de a căror sinteză se ocupă colectivul dv.

— Acești inhibitori sînt niște substanțe, de obicei de natură organică, care, adăugate în cantități de ordinul citorva părți la un milion, în mediul corosiv, scad apreciabil și uneori stăvilesc complet procesul de corozie. Cîteva grame adăugate, de pildă, conținutului unei mari cisterne, împiedică sau întîrzie deteriorarea ei datorită corozionii. Dată fiind cantitatea extrem de mică necesară pentru oprirea acestui proces, inhibitorii de corozie sînt economici în foarte multe cazuri. Ei se utilizează în industria petrolului, pentru protejarea utilajului de foraj, de extracție, transport și rafinare a petrolului, în industria chimică, constructoare de mașini, electrotehnică, textilă, alimentară etc.

Catedra de tehnologie chimică organică din cadrul Institutului politehnic din București a înscris problema în planul său de cercetare. Cu cîteva ani în urmă, cu ajutorul Ministerului Petrolului (mai precis, al Institutului foraj-extracție din Cîmpina și al Institutului de cercetări pentru prelucrarea țițeiului-Ploiești) s-a înființat la laboratorul de tehnologie organică un mic colectiv, care a început să studieze sinteza unor astfel de inhibitori din materie primă indigenă.

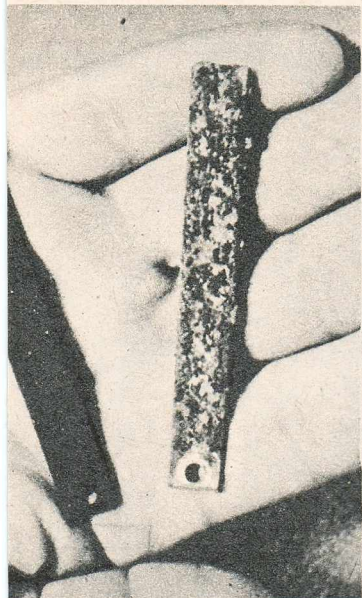
Pînă în prezent am pus la punct sinteza a șase inhibitori, dar apreciem că economiei țării îi sînt necesari 30 pentru acoperirea aproape în totalitate a sectoarelor ce reclamă astfel de substanțe. Așadar, colectivul nostru mai are de lucrat în acest domeniu încă mulți ani de-acum încolo...

O SNOAVĂ ADEVĂRATĂ

Cît privește inhibitorii sintetizați, ei au și fost omolo-

...e milenii, piramida lui Kheops
contemplă, enigmatică, deșertul. Și
ne ar fi crezut că una dintre enig-
mele sale — dezlegate — vizează...
proziunea metalelor?

...itorii de coroziune la lucru. (În
ota, metalul neprotejat, expus ace-
i condiții de mediu.)

nănești există, dar...

gați de Ministerul Industriei Chimice și propuși pentru aplicare în producție...

— De ce nu sint fabricați totuși în prezent, mai cu seama că de la omologarea lor a trecut destulă vreme?

— Problema ne depășește. Căci învățământul superior are ca principală misiune pregătirea de ingineri (cursuri, lucrări practice, proiecte de an, de diplomă etc.). Pentru a veni în ajutorul producției am construit — cu mari eforturi și folosind resurse interne — instalații-pilot cu caracter experimental. Ceea ce, repet, depășește întrucitva nu numai responsabilitățile, dar și posibilitățile noastre.

Trebuie acum ca ministerul de resort să găsească o întreprindere unde să fie construită instalația industrială pentru fabricarea acestor inhibitori. Noi nu putem, în această situație, decît — bazîndu-ne pe experiența de pînă acum — să stăm la dispoziția proiectanților, constructorilor, montatorilor...

(N.R. Adresîndu-ne direcției de resort din Ministerul Industriei Chimice ni s-a confirmat că stația-pilot — așadar, doar prima fază a procesului de producție — urmează să intre în funcție abia în trimestrul IV al anului 1969.)

— Pînă cînd ministerul va soluționa problema, nu ați încercat și dv. unele soluții?

— Da, dar pînă în prezent fără succes. Am discutat cu diferite întreprinderi posibilitatea creării în cadrul lor a unor secții de inhibitori de coroziune. Ne-am lovit însă de dificultăți de alt tip.

— Care este cauza insuccesului?

— Prefer să vă răspund printr-o snoavă. Se întîlnesc într-o zi, la un pahar de vin, doi prieteni de pe băncile facultății. Primul, cercetător, cu un dosar sub braț, celălalt, director de mare întreprindere, cu o desagă de răspunderi pe umeri. Vorbesc de una, de alta, și, în cele din urmă, cel dintîi își roagă prietenul să-l ajute să aplice în producție în întreprindere rezultatele studiilor sale. Îi demonstrează valoarea lor, beneficiile substanțiale pe care le-ar aduce țării, faptul că au fost trecute cu succes toate etapele premergătoare industrializării produsului...

«Știi ce? îl roagă atunci prietenul «cu răspunderi». Dacă

...neutilizarea lor provoacă eco-
nomiei naționale pagube zilnice de
50 000 lei, dar de la cercetarea de
laborator la producția industrială
trec prea mulți ani.

mă iubești, ia-ți dosarele sub braț și lasă-mă în pace! Eu am destule bebele cu producția, cu planul, pentru ca să mă mai leg la cap cu produse noi. Fabrica «mea» nu are nimic de cîștigat de pe urma lor, ci numai de pierdut: îmi abat oamenii de la sarcinile curente planificate. De altfel, preocupările tale nici măcar nu se încadrează perfect în profilul nostru. Și apoi, cine-mi garantează că nu se vor ivi greutăți tehnice pe parcurs? Nu, dragul meu, sînt de acord cu placere să stăm de vorbă, dar numai despre probleme de familie...

«ACI SE OPREȘTE DOAR POVESTIREA.»

— Și v-ați oprit aici?

— Aici se oprește doar povestirea. Nu și perseverența noastră. Pentru că noi, evaluînd problema la dimensiunile ei reale, ce depășesc întreprinderi izolate și se adresează întregii economii naționale, am tras cîteva concluzii edificatoare. Un calcul sumar arată că neutilizarea inhibitorilor de coroziune, lipsa lor actuală în domeniul protejării utilajului industrial, provoacă economiei naționale pagube zilnice în valoare de cel puțin 50 000 lei. Pagube ce urmează să crească proporțional cu dezvoltarea industriei! De fapt, cifra reprezintă un minimum, în realitate pierderile sînt cu mult mai mari. Și ele, după părerea mea, ar putea fi preîntîmpinate doar cu ajutorul cîtorva sute de tone de inhibitori de coroziune! Ca să nu mai punem la socoteală beneficiile pe care le-ar putea aduce țării valorificarea pe piața mondială a acestor produși chimici extrem de căutați...

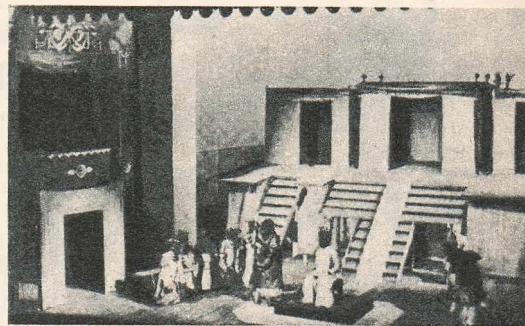
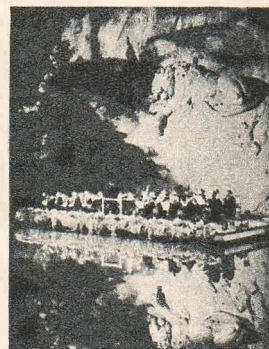
Așadar — a încheiat dr. I. Drîmuș — vremelnicia lipsă de cointeresare materială a unei întreprinderi sau alteia nu justifică întîrzierea trecerii la sintetizarea pe scară industrială a inhibitorilor de coroziune. De aceea nu mi-am pierdut speranța că, mai devreme... și nu prea tîrziu, vom găsi o întreprindere care să-și asume responsabilitatea fabricării acestor substanțe indispensabile economiei noastre.

spectacol pe glob

După aproape o jumătate de secol, «Fiul șecului» reapa-
re pe ecran într-o nouă versiune cinematografică, sem-
nată de regizorul turc Ertem Görec. În rolul care l-a
făcut nemuritor pe Rudolf Valentino (fotografia din
dreapta) este distribuit actorul Fikret Hakan.

«Săptămînile internațio-
nale ale muzicii de la
Lucerna» au sărbătorit
a 30-a aniversare. De-
venită loc de refugiu pen-
tru Bruno Walter și
Toscanini, care după o-
cuparea Austriei de că-
tre fasciști nu au mai
putut dirija la Salz-
burg, Lucerna a găzduit
timp de trei decenii con-
certe de o înaltă ținută,
al căror repertoriu era
dominat de clasici. A-
nul acesta însă, în pro-
gram au apărut și autori
moderni ca Alban Berg,
Schönberg, Geofrey
Grey, Ivi Malec și Edison
Denisov.

Deutsche Theater din R.D.G. a prezentat la Zürich
(Elveția) drama lui Sofocle: «Edip». La primul său turneu
în Elveția, ansamblul berlinez s-a bucurat de o bună
primire, criticii teatrali scoțînd în evidență, în special,
meritele deosebite ale regiei semnate de Benno Bessons.

unitate a Cooperăției
de consum

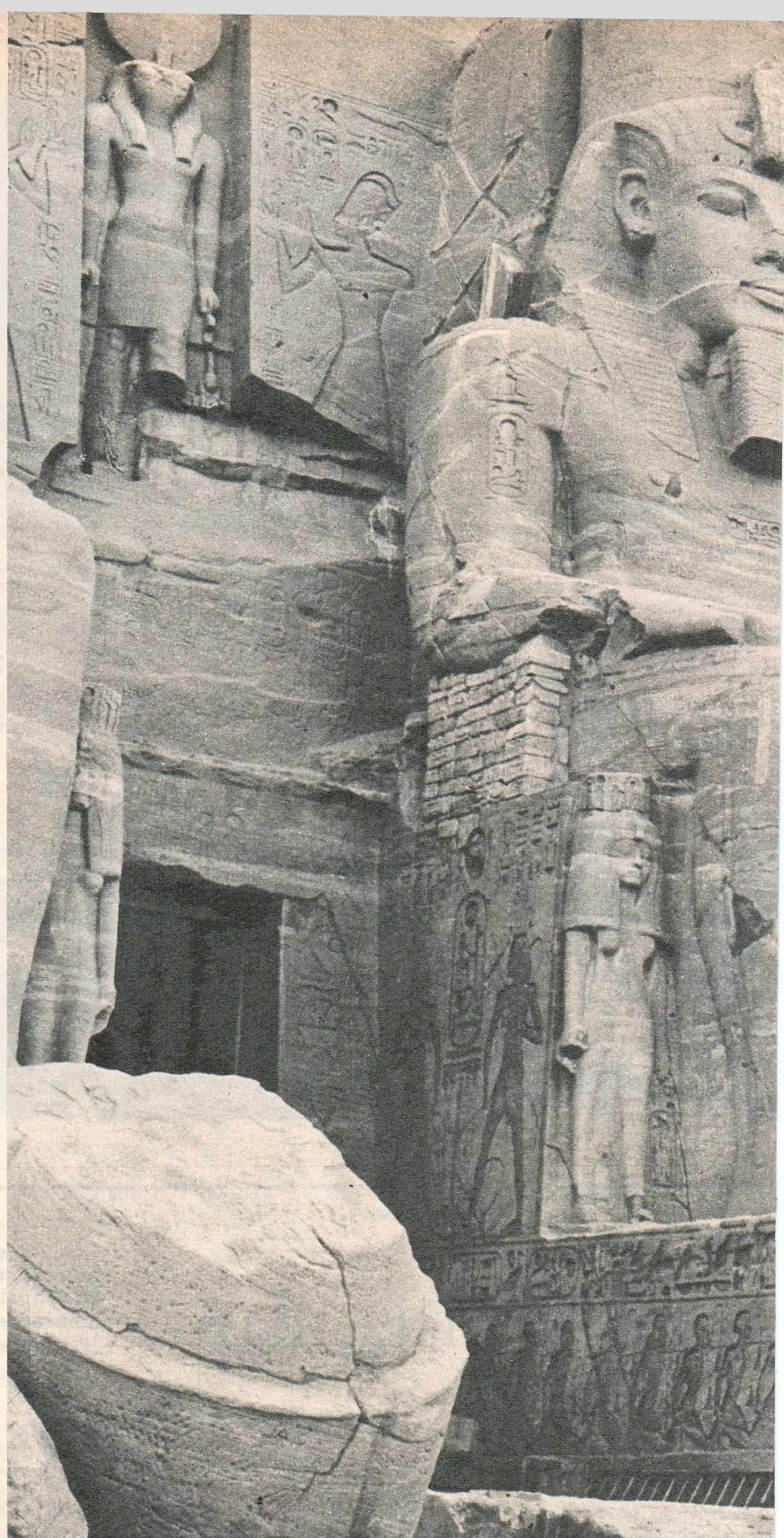
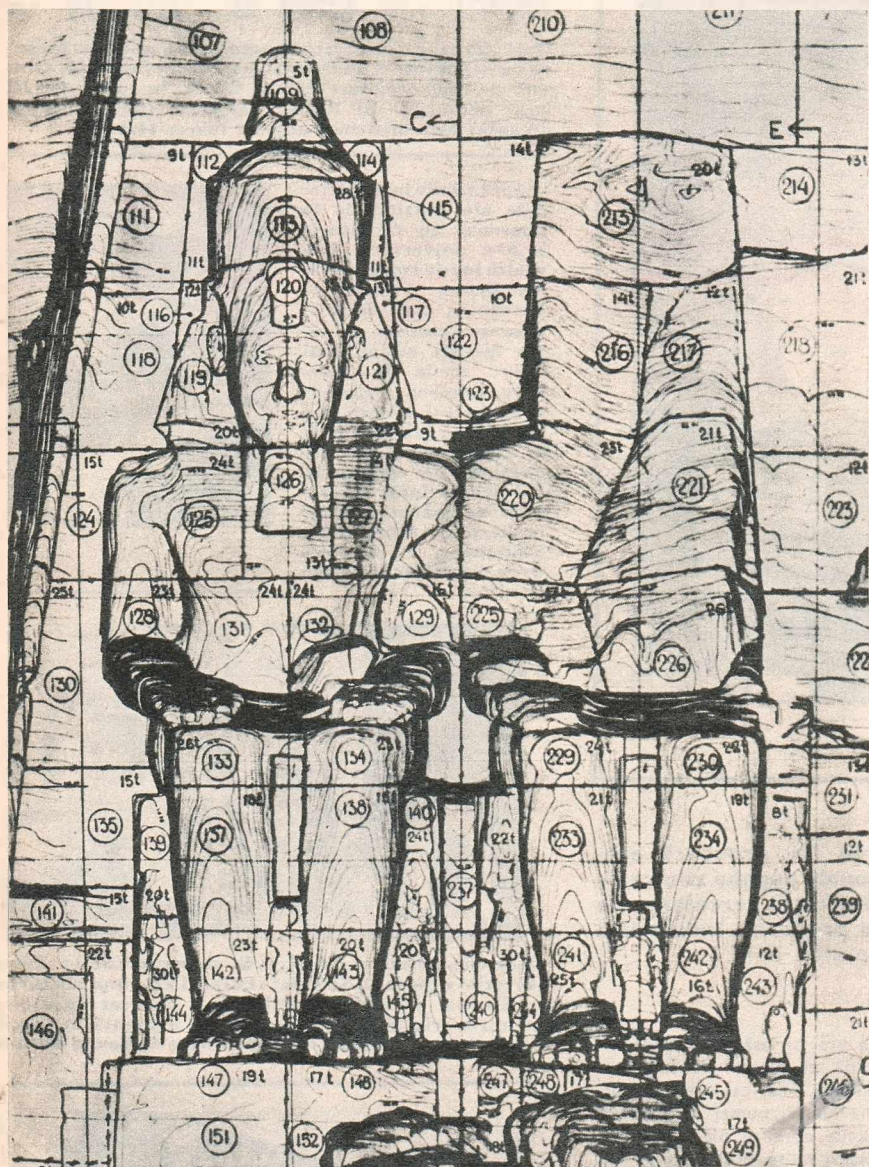
POPAS
HANU
CONACHI

• PARGARE
• PĂDURE DE SALCIMI

• Tui la frigare
în mujdei de usturoi
• Tschitură de mînușigă
• Frigărui haiducești
• Cîrnați de porc și alte
preparate cu specific
• Vinuri din podgor

COOPERĂ
GALA
TECU
Km
47

O mare festivitate a marcat recent terminarea operei de strămutare a templelor gemene de la Abu-Simbel, valori inestimabile ale tezaurului culturii universale. A fost astfel încununat un uriaș efort, desfășurat pe parcursul a opt ani cu sprijinul a numeroase țări ale lumii. Întreaga lucrare, determinată de construirea barajului de la Assuan, a salvat pentru prezent și viitorime monumente milenare ale Egiptului, amenințate să fie acoperite de lacul de acumulare.

ABU-SIMBEL

Construcția barajului de la Assuan — menit să asigure regularizarea apelor Nilului, creșterea considerabilă a suprafețelor cultivabile, ca și a cantității de energie electrică disponibile — a prezentat de la bun început o serie de inconveniente. Sute de mii de persoane, locuind în spațiul dintre Assuan, în Republica Arabă Unită, și cea de-a treia cataractă a Nilului, la Dale, în Sudan, trebuiau strămutate. Sub imensa pînză de apă a lacului de acumulare ce urma să se formeze, — cu o lungime de circa 500 km și o lărgime mergînd pe alocuri pînă la 25 km — exista pericolul să dispară pentru totdeauna numeroase monumente situate pe această porțiune a văii Nilului — printre care remarcabilele ansambluri arhitectonice de la Philae

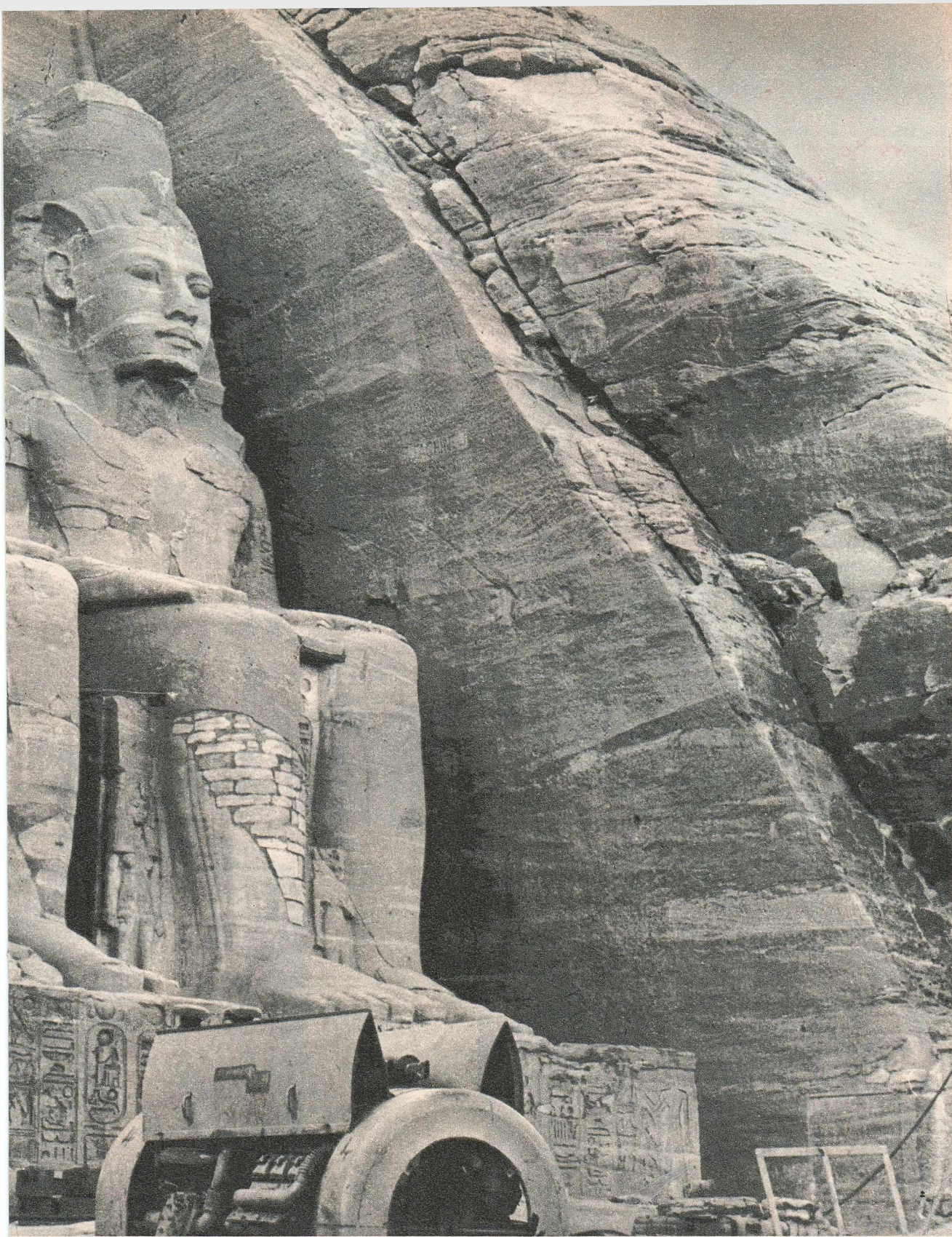
și Abu-Simbel. Ar fi fost o pierdere ireparabilă pentru patrimoniul cultural-artistic al umanității. Trebuia încercat să se păstreze aceste mărturii ale unui trecut prețios, atît pentru artă cît și pentru istorie.

Luînd în considerație problema salvării acestor monumente, încă din momentul proiectării barajului guvernele Republicii Arabe Unite și Sudanului au inițiat o vastă acțiune de cercetare, inventariere și apărare a monumentelor aflate în perimetrul amenințat de creșterea apelor. În fața unui efort tehnic și financiar care depășea însă propriile capacități, în aprilie 1959 cele două guverne s-au adresat Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (U.N.E.S.C.O.), solicitîndu-i lansarea unei

campanii internaționale în sprijinul acțiunii de salvare a monumentelor din Nubia (egipteană și sudaneză).

52 DE ȚĂRI RĂSPUND APELULUI

După o dezbateră aprofundată a tuturor implicațiilor tehnice și financiare ale operațiunii căreia trebuia să-i confere patronajul, U.N.E.S.C.O. inaugurează la 8 martie 1960 Campania internațională pentru salvarea monumentelor din Nubia. 52 de țări au răspuns apelului lansat de U.N.E.S.C.O. punînd la dispoziție în acest scop importante resurse tehnice și financiare. Printre ele și România socialistă, posesoare ea însăși

Intrarea în templul cel mare și două dintre statuile colos ce o străjuiesc. Lucrările de strămutare abia începuseră (fotografia din dreapta). Transpus pe un releveu, planul de decupare, incluzând numerotarea blocurilor a fost stabilit din timp (fotografia din stînga).

rează isprăvile de vitejie împlinite sub dominația sa. Numeroase șiruri de captivi stau mărturie succeselor sale militare.

Așezarea marelui templu permitea un impresionant efect al luminii soarelui în asfințit, dovadă a cunoștințelor astronomice și a îndemnării arhitecților epocii; de două ori pe an, în februarie și în octombrie, razele soarelui pătrund în strîmta galerie a templului, printre giganticele coloane, pînă la sanctuarul interior, aflat în inima muntelui la o adîncime de peste 60 m. Ele luminează statuile celor trei zei — Amon, Ra-Harakté și faraonul însuși. Singură statuia lui Ptah, zeul puterilor subterane, rămîne mereu în întuneric.

Interiorul templului cuprinde mai multe săli, dintre care cea mai mare (18 pe 16,69 metri) are opt coloane de care se sprijină coloși de aproape zece metri înălțime, reprezentînd pe zeul Osiris sub trăsăturile lui Ramses al II-lea. Unele basoreliefuli colorate ilustrează expedițiile războinice ale faraonului, altele îl prezintă ca pe un monarh înțelept, primind omagiul grațitudinii poporului său, promulgînd legi și plătînd zeilor tributul convenit sub formă de sacrificii și acte de pietate.

Templul cel mic, aflat pe același aliniament, la o distanță de 150 metri, a fost dedicat soției faraonului, Nefertari, și zeiței Hathor. Fațada, largă de 27 de metri și înaltă de 12, este decorată cu șase statui colos — avînd fiecare peste 10 metri înălțime — dispuse în două grupuri.

O CURSĂ CONTRACRONOMETRU

În scopul salvării templelor, au fost luate în considerație mai multe soluții tehnice. În cele din urmă, Republica Arabă Unită s-a pronunțat în favoarea proiectului pus la punct de Societatea suedeză de studii tehnice «Vattenbyggnadsyrän». Calculat la o valoare aproximativă de 36 milioane dolari, proiectul prevedea construirea unui dig provizoriu de 350 metri lungime, care să protejeze temporar templele în timpul lucrărilor. Masa stîncosă a templelor propriuzise, ca și cea compunînd spațiul dintre cele două edificii, urma să fie decupată în blocuri de cîte 20-30 tone, transportate și depuse în deplină securitate într-o arie de stocaj special amenajată; demantelarea templelor o dată terminată, blocurile aveau să fie folosite la reconstrucția ce urma să se realizeze pe un nou amplasament, cu cel puțin 62 metri deasupra albiei Nilului.

La 16 noiembrie 1963, «International Joint Venture» (grupînd întreprinderi din Franța, Italia, Republica Arabă Unită, Republica Federală a Germaniei și Suedia) primește contractul privind deplasarea templelor.

Începută o dată cu construcția digului, înainte chiar de ridicarea locuințelor pentru muncitori, misiunea ce se cerea împlinită s-a dovedit mai complicată și plină de neprevăzut decît și-o închipuiseră cei mai sceptici dintre organizatori și proiectanți.

În primele zile ale anului 1964, această cursă contracronometru atinge o fază critică. După ploii abundente, nivelul apelor Nilului se ridică, punînd în dificultate întreaga operațiune. Dar digul rezistă; în februarie 1965, el este terminat.

Începerea operației de demontare a celor

JURNALUL UNEI RENASTERI

unui inestimabil tezaur cultural-artistic, mărturie a geniului poporului român, aparținînd deopotrivă — prin expresie și mesaj — țării noastre ca și întregii umanități. Au venit să-și dea concursul în mod voluntar misiuni arheologice ale unor institute de specialitate de pe cele cinci continente, savanți renumiți, precum K. Michalowski, Jean Vercoutter, Mortimer Wheeler, William Adams, numeroși studenți de diferite naționalități.

La opt ani de la lansarea campaniei, munca eroică a tuturor celor care au contribuit la salvarea inestimabilelor comori ale Nubiei, desfășurată în paralel sau în cooperare cu organismele de specialitate din Republica Arabă Unită și Sudan, este încoronată de

rezultate remarcabile. Deplasate de pe vechile lor locuri, douăzeci și trei de monumente, aparținînd unor culturi și perioade diferite, au fost păstrate pentru posteritate.

TESTAMENTUL DE PIATRĂ AL UNEI CIVILIZAȚII

Dacă marea public asimilează cel mai adesea grandoarea Egiptului cu geometria riguroasă și solemnă a piramidelor, remarcabile realizări ale geniului civil, experții consideră sanctuarele săpate în stîncă drept o culme a artei funerare egiptene, vîdînd fantezie, subtilitate și o admirabilă îndrăzneală tehnică.

Tăiate în stîncă în jurul anului 1260 î.e.n.,

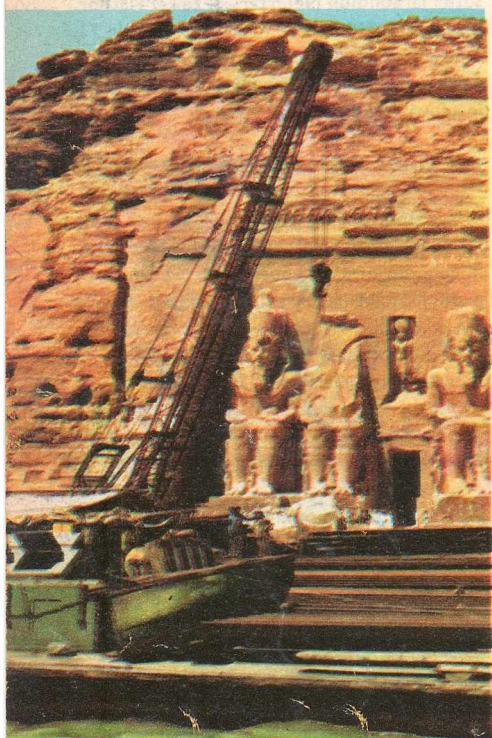
din ordinul faraonului Ramses al II-lea, monarh ilustru al celei de-a XIX-a dinastii, templele de la Abu-Simbel se înalță solitare la granița deșertului nubian, la aproximativ 280 kilometri de prima cataractă a Nilului. Închinat zeilor Amon, Ra-Harakté și Ptah, templul cel mare a fost îngropat veacuri de-a rîndul sub nisip, fiind descoperit de-abia în anul 1813 de orientalistul Ludwig Burckhardt. Înalte de 20 m și dispuse două cîte două, de o parte și de alta a intrării în marea sală interioară a templului, statuile faraonului (dintre care una astăzi distrusă) stau de strajă pentru eternitate. Fațada templului este decorată cu efigii simbolizînd grandoarea suveranului și respectul pe care îl inspira dușmanilor. Inscripții diverse na-

două temple s-a făcut prin punerea în practică a unor măsuri speciale de securitate, atât în interiorul cât și în exteriorul edificiilor. În interior, 240 tone de grinzi de oțel au asigurat susținerea plafonului și pereților. Pentru a nu afecta decorația interioară, suportii metalici au fost căptușiți cu perne de pislă sau din material plastic. În exterior, întreaga fațadă a fost acoperită de un taluz de nisip fin, avînd ca scop principal protejerea grupurilor statuare de eventuale alunecări ale masei stîlcoase.

Sute de zile și nopți de-a rîndul, sub rigurosul control al vibrometrelor, ferăstraiele mecanice sau de mîină au mușcat neîncetat din carnea de piatră a muntelui. Au fost desprinse astfel 1 047 blocuri pentru monumente și 7 700 blocuri pentru masa stîlcoasă care le înconjoară. Numerotate cu grija cu care cărțile sînt ordonate într-o prețioasă bibliotecă, blocurile de piatră au fost transportate cu precauții extreme spre zona de stocaj, de unde, după o scurtă odihnă, au pornit, în ordine inversă, spre noul lor loc de amplasare.

Lucrările de amenajare a noului amplasament au început de timpuriu. După operația de nivelare, s-a calculat reșezarea templelor în așa fel încît acestea să regăsească, de două ori pe an, aceeași lumină miraculoasă ce le era caracteristică. Asamblarea marilor blocuri, realizată în ordinea inversă decupării, s-a făcut cu ușurință, confirmînd precizia cu care s-a lucrat. Pe noul amplasament, monumentele au renăscut pe măsură ce fiecare bloc și-a regăsit locul. Faza finală, constînd în remontarea colosalelor statui ramsesiene, avea să dea constructorilor certitudinea unei reușite depline.

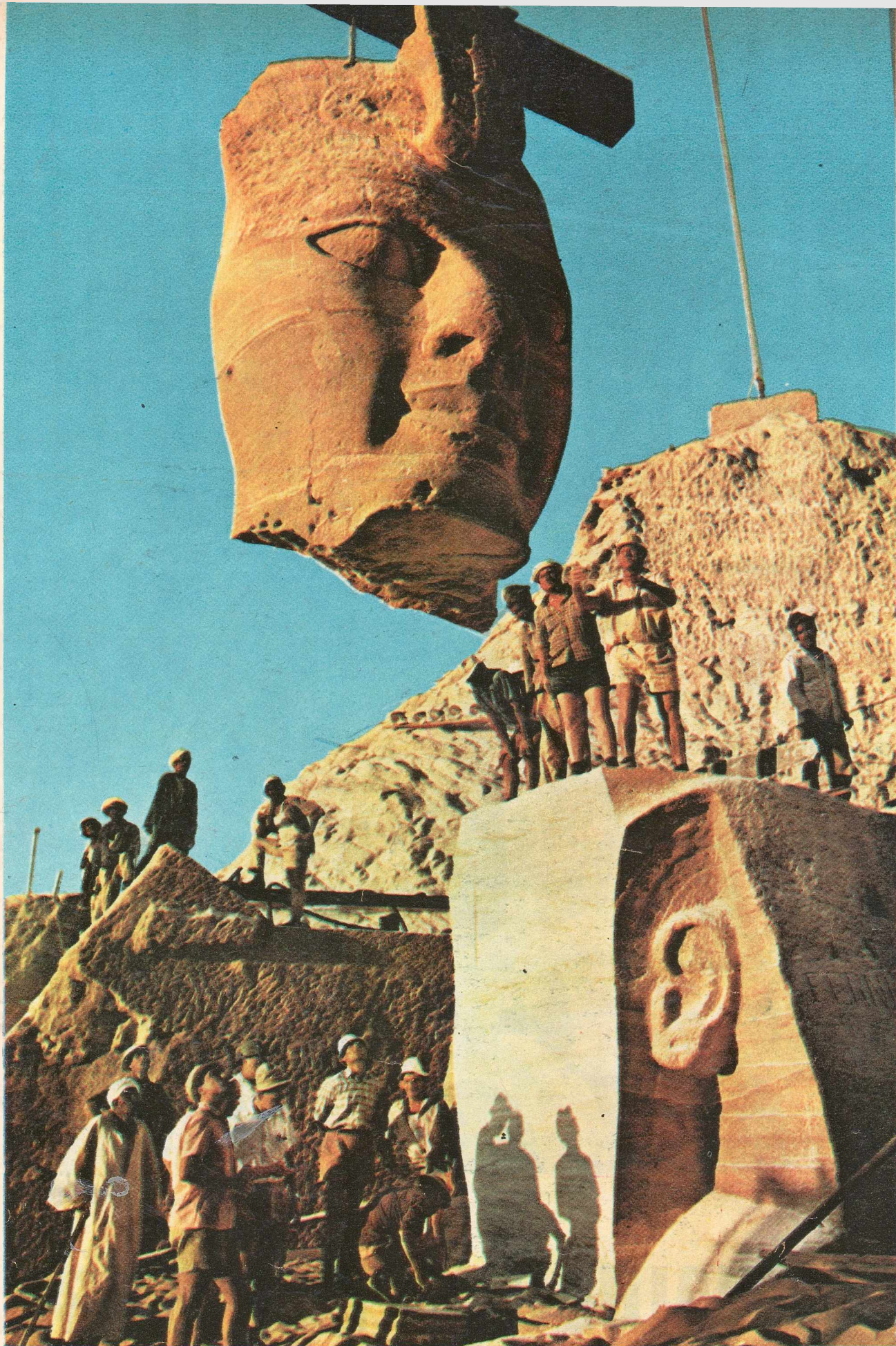
Ultima etapă a lucrărilor — reconstituirea

▲ Macaralele secolului al XX-lea s-au întîlnit cu arta vechilor egipteni.

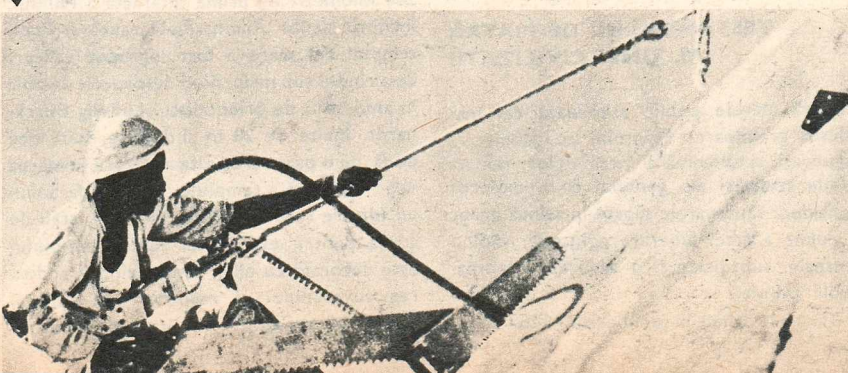
peisajului stîncos de deasupra și din jurul templelor — deși nu a mai ridicat probleme tehnice deosebite, a solicitat un volum de muncă uriaș. Deasupra fiecărui templu au fost aruncate arcurile unor uriașe bolți de beton-armat de 60 și respectiv 25 metri înălțime. S-a acordat o atenție specială elementelor de rezistență, calculîndu-se că masa de piatră de deasupra și dimprejurul templelor va fi de peste 350 000 metri cubi.

Lucrările de finisare, de reconstituire a celor mai mici amănunte ale ansamblului, au

▲ Momentul cînd primul dintre capetele statuiilor colos și-a început călătoria.

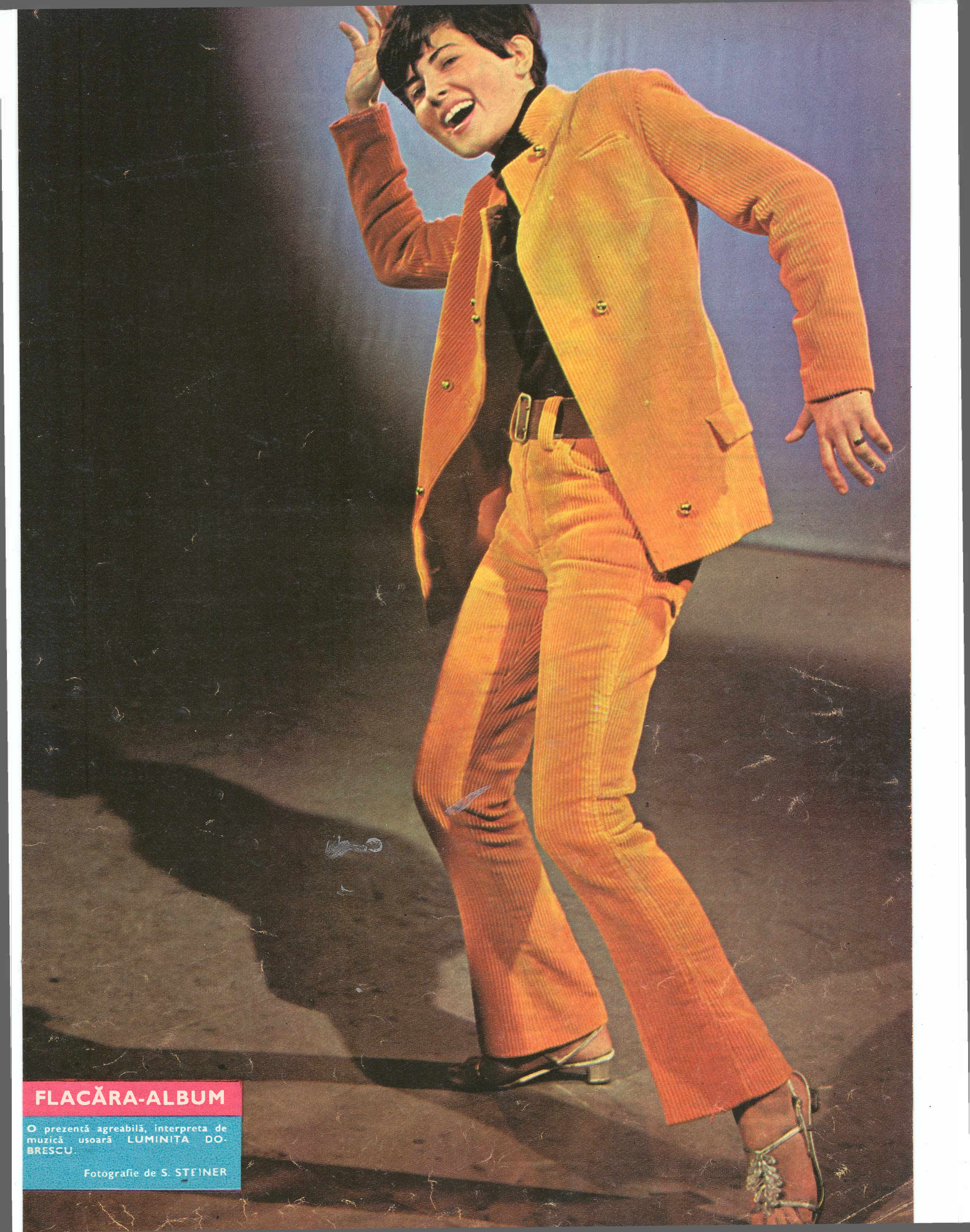
▲ Anevoioasă, migăloasă, tăierea blocurilor a cerut muncitorilor și calități de alpiști.

ocupat primăvara și vara acestui an. Asemenea unor vechi preoți egipteni, specialiștii contemporani au procedat la o vastă acțiune de «îmbălsămare» a monumentelor, protejîndu-le de fisuri și intemperii prin tot ceea ce tehnica modernă a restaurării a descoperit mai eficace.

Pregătite să infrunte vremurile, templele de la Abu-Simbel salută din nou răsăritul soarelui.

George G. POTRA

FLACĂRA-ALBUM

O prezentă agreabilă, interpreta de muzică ușoară LUMINITA DOBRESCU.

Fotografie de S. STEINER

microanchetă printre furnici

Devenită de mult simbol al spiritului de chibzuială și bună gospodărire, întruchipare fabulistică a omului harnic, strângător și prevăzător, furnica nu va protesta, desigur, împotriva încercării de a uza de numele ei în serviciul microanchetei noastre. Și nu vor protesta, credem, împotriva faptului că i-am identificat cu simpaticele himenoptere nici acei cărora le-am pus întrebarea: «Cum vă chibzuiți venitul?» Și considerînd — simbolic — furnica o viețuitoare de sex feminin, am căutat ca mediu al anchetei noastre un colectiv de muncă în care să predomină femeile, cele care au, de obicei, cuvîntul hotărîtor în împărțirea bugetului familiei. Ca urmare, iată-ne cu blocnotesul și aparatul fotografic la unitatea «Fiola 2» a Uzinei de medicamente București.

A nu se confunda!

— Pînă acum vreo patru ani, tot ce cîștigam cheltuiam. Ne-am îmbrăcat, atît eu cît și soțul meu, ne-am cumpărat televizor, frigider, aspirator, aragaz și alte lucruri trebuincioase în casă. Vara plecam în concediu, de cele mai multe ori pe cont propriu, cheltuind în două săptămîni cît cîștigam într-o lună. Pînă într-o zi...

Și Gabriela Mănăstireanu, controloare la controlul microscopic al fiolelor de medicamente, continuă să ne explice: cîștigă împreună cu soțul, nichelator la I.O.R., în jurul sumei de 2 500 lei pe lună. Au o fetiță, Valentina, care a împlinit recent 7 ani. Locuiesc într-o singură încăpere, pe strada Smîrdan. Pînă acum vreo patru ani n-au prea economisit. Dar în 1964 și-au făcut alte socoteli: fetița crește, spațiul în care locuiesc, dacă era suficient la începutul căsătoriei, devine pe zi ce trece tot mai nesatisfăcător. Soții ar dori să aibă și un al doilea copil, iar Valentina, un frățior. Ce-ar fi să strîngă bani de casă?

Chibzuiindu-și mai bine cheltuielile, soții Mănăstireanu au reușit să depună la C.E.C., în patru ani, suma de 28 000 lei, care a constituit avansul pentru apartamentul proprietate personală aflat în construcție în momentul de față în cartierul Balta Albă, unde se vor muta în primăvară. Cam tot atunci Gabriela Mănăstireanu va naște cel de-al doilea copil al familiei. Două bucurii deodată!

— Și cum se poate că ați izbutit totuși să economisiți 7 000 lei anual?

— Prin bună chibzuială. Soțul meu face târguiele și mă ajută și în gospodărie. Copilul a fost pînă acum, în toamnă, cînd a început școala, într-un cămin de zi. Nici acum îngrijirea Valentinei nu cere mari cheltuieli: contra unei sume modeste o vecină mai în vîrstă are grijă de ea din momentul în care se întoarce de la școală pînă vin eu de la serviciu. Secretul economiilor noastre îl constituie însă suprimarea cheltuielilor inutile. Unii dintre colegii soțului meu spun că el e zgîrcit pentru că, la terminarea lucrului, refuză să intre cu ei în bodegă «la o țuică» sau la «o bere». Eu nu cred însă că aceasta e «zgîrcenie», ci spirit de prevedere: avem un copil, peste sase luni vom avea și al doilea, trebuie să avem grijă de ei! Ce părere aveți?

Sîntem întru totul de acord. A nu se confunda spiritul de economie cu zgîrcenia. Familia Mănăstireanu îl posedă pe primul.

«Sîntem modești»

Sanda Gheorghiu, laborantă la preparare, va deveni în curînd mamă: peste două luni.

Încă două aîntre «furnicile» aflate la «Fiola»: Mioara Dumitru (stînga) și Gherghina Chiriță. Ambele lucrează la controlul microscopic al fiolelor de medicamente.

Soțul Mioarei Dumitru este matrișer la uzina «Metalica». Amînaoii realizează un venit de 2 400—2 800 lei lunar. Au un copil de un an și două luni. Timp de cîtiva ani și-au limitat cheltuielile la jumătate din acest cîștig, reușina să economisească la C.E.C. peste 1 000 lei lunar. Au dat aconto 25 000 lei pentru casă, și în luna ianuarie 1968 s-au mutat în apartamentul lor personal, cu trei camere, într-un bloc din Balta Albă. Și nu numai atît: și-au cumpărat și mobilă nouă, covoare, frigider, televizor ș.a. În fiecare an petrec două săptămîni de concediu într-o stațiune balneară, iar în București nu se privează de la distracții: cel puțin de două ori pe săptămîină se duc la teatru, la cinema etc.

Cam același venit îl are, împreună cu soțul ei, șef de tură la Telefoane, și controlorea Gherghina Chiriță. «Pînă acum cîtiva ani mergeam cu regularitate, o dată sau chiar de două ori pe săptămîină, cu prieteni, la localuri. La un moment dat soțul meu și-a băgat în cap să-și cumpere mașină. Am căzut de acor să suprimăm cheltuielile inutile. În fruntea acestora — mesele repetate la restaurante. În mai puțin de șase ani am izbutit să strîngem și să depunem bani pentru un autoturism: 58 000 lei. În curînd îl vom avea. Dar nu vrem să ne oprim aici. I-am spus soțului meu că mi se pare și mai important să ne cumpărăm casă. Și acum strîngem bani și pentru casă. Vom izbuti!

Sîntem convinși că vor izbuti. Munca harnică și chibzuiala biruiesc întotdeauna.

Împreună cu soțul ei, inginer la I.P.C.M., au un venit de circa 3 200 lei lunar. Un venit frumușel, pe care, chibzuiindu-l, bine, au reușit să-l transforme în realizări concrete: un apartament în cartierul Drumul Taberei cumpărat pe baza unui aconto de 35 000 lei strînși la C.E.C. în decurs de 4 ani.

— Și acum nu continuați să strîngeți pentru mașină?

— Sîntem modești. Nu aspirăm încă la mașină. Continuăm însă să fim chibzuiți în cheltuieli și să punem deoparte tot ce ne prisosește...

— E și firesc: așteptați doar un copil.

— Da... Și nu ne vom mulțumi numai cu unul. Sperăm să urmeze imediat și al doilea.

— Să înțeleg oare că în vederea fericitului eveniment pe care-l așteptați ați renunțat la distracții, odihnă, prieteni?

— Nu, nicidecum! Dar totul cu măsură. Vara aceasta, de pildă, ne-am petrecut concediul vizitînd minunatele plajuri din nordul Moldovei. Am stat la prieteni, dar am mîncat la restaurante. Ne-am permis să cheltuim întreaga sumă ce am primit-o ca bani de concediu, realizînd astfel o vacanță plăcută. Reîntorși însă acasă, am reluat același trai chibzuit dinainte și — se înțelege — de punerea regulată la C.E.C., a economiilor.

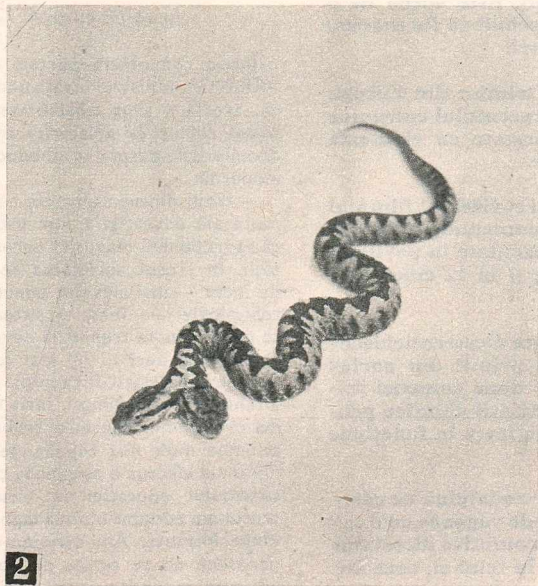
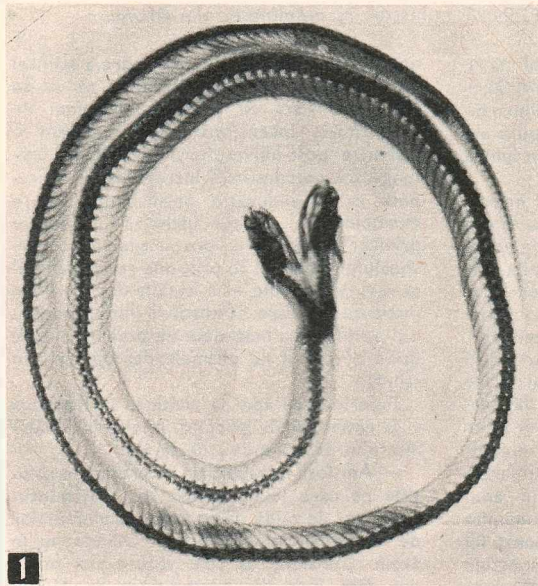
Nu știu cum să vă spun, dar libretul acestei de economii a intrat în obișnuița vieții noastre. El ne dă siguranța păstrării ideale a banilor strînși, posibilitatea de a dispune oricînd de ei și — să nu uităm — dobînzile care an de an fac să sporească economiile noastre.

Cînd bugetul e mai modest

Acestea sînt, desigur, cazuri în care familiile au bugete mai consistente. Ce se întîmplă însă cînd e vorba de venituri mai reduse?

Și în asemenea cazuri, dacă există suficientă grijă de felul cum sînt gospodărit veniturile, se pot realiza economii. Iată, de pildă, gospodăria Aglaiei Antoniu, muncitoare în secția de signat fiole. Împreună cu soțul ei, mecanic auto la Autobaza 2 Giulești, realizează un venit lunar de circa 2 100 lei, la care se adaugă 100 lei ajutor familial de stat pentru unul dintre cei doi copii. Tîrguielele mari le face soțul, care la fiecare chenzină se duce și aprovizionează camera cu alimentele de bază pentru cele două săptămîni ce urmează. Soția administrează restul de bani, împărțindu-i astfel ca să acopere cheltuielile necesitate de piața zilnică, de chirie și întreținerea locuinței, de îmbrăcăminte și altele. Și încă un capitol: economii lunare. În fiecare lună, ea «grupe» 100—200 lei — după posibilități — pe care-i depune la C.E.C. Bineînțeles că, dat fiind venitul mai modest al celor doi soți și cheltuielile mari generate de necesitățile ce le impune creșterea a doi copii, familia Antoniu nu economisit atîta cu cît să-și poată cumpăra casă sau un autoturism. Totuși, cîteva mii de lei sînt puse deoparte. Cîte? Secretul operațiunilor, pe care C.E.C. îl garantează fiind căruia depunător, ne împiedică să spunem suma. Ea este însă suficientă pentru că atunci cînd familia se va muta în noua locuință pe care mecanicul auto Antoniu o va primi din fondul de stat, să-și poată cumpăra mobilă nouă și alte lucruri necesare unei gospodării.

Deci, cînd există chibzuiala, se pot realiza economii chiar și dintr-un salariu mai modest.

AVEM ȘI NOI VIPERELE NOASTRE

În revista noastră a apărut nu demult o fotografie (nr. 1) ilustrând informația cu caracter de senzație că în Florida a fost găsit un șarpe cu două capete. La numai două săptămâni după apariție, la redacție s-a prezentat Vasile Malinin, mastru la Întreprinderea de construcții-transport Timișoara, care ne-a înfățișat o viperă cu corn (*Vipera ammodytes*) găsită de el pe un șantier în apropiere de Moldova Nouă și care, ca și rubedenia ei din îndepărtata Floridă, posedă tot două capete, așa cum se vede clar în fotografie (nr. 2). Un amănunt (care nu l-a lăsat rece pe fotoreporterul nostru): vipera este vie și la ora aceasta face parte din inventarul Grădinii zoologice de la Băneasa.

LUAȚI LOC DACĂ NU SÎNTEȚI OBEZ!...

În Danemarca se bucură de mare succes garniturile de mobilă din hirtie creponată, realizate pe baza proiectelor unor arhitecți suedezi. Explicația succesului e simplă: la un preț de cost de peste zece ori mai mic, durabilitatea și confortul oferit egalează pe cele ale mobilei clasice din lemn. Unde mai pui că, mîncînd pe mobilă de hirtie, te gîndești mai serios la păstrarea siluetei.

COLIERUL DE PERLE: extemporal la zoologie...

- Forma cea mai înaltă de viață animală este gîtafa.
- Bufnița și liliacul sînt animale care, noaptea, ies la lumina zilei.
- Zebra are pielea vîrgată dar nu se știe dacă are dungi negre pe fond alb sau dungi albe pe fond negru.
- Purcii sînt animale cărora nu le place să le arunci praf în ochi.
- Deosebirea dintre balenă și crocodil este că acesta din urmă este mai mult lung decît lat.
- Deși e format din atîta carne, elefantul e un animal ierbivor.

SĂ TRĂIEȘTI, LEA!

Evenimentul împlinirii unui an de viață a micutei Lea din neamul urangutanilor, născută la grădina zoologică din Stuttgart, a fost sărbătorit cu tot ceremonialul de rigoare, inclusiv lumina-rea festivă.

FILA- TELIE

o emisiune consacrată olimpiadei

Celui mai important eveniment sportiv al anului — Jocurile Olimpice de la Mexico, Direcția generală a poștelor i-a consacrat o emisiune de mărci poștale formată din opt valori și o coliță.

Valorile: 10, 20, 40, 55, 60 bani, 1,20, 1,35 și 1,60 lei ilustrează spectaculoase probe olimpice ca alergările, canoe, înotul, boxul, scrima, luptele, voleiul și fotbalul.

Colița, cu o valoare nominală de 5 lei, surprinde o probă de alergări-fond. Pe fundalul mărcilor este ilustrat un motiv din grafica aztecă simbolizînd calendarul și soarele.

Autorul machetelor grafice este Aurel Popescu (realizator și al machetelor emisiunii de mărci Olimpiada de iarnă de la Grenoble).

BARBERTON

Geologul Albert Engel de la Scripts Institution of Oceanography a descoperit într-o mină sud-africană o fosilă cu o vechime de peste trei miliarde de ani. Este vorba de o piesă care, pentru a fi identificată, a trebuit să fie mărită, la un microscop special, de 50 000 ori.

TEHERAN

Printre ajutoarele ce urmează să fie trimise din Europa celor 70 000 de sinistrați de pe urma recentului cutremur se numără și un lot de case prefabricate cu elemente metalice rezistente la anotimpul rece.

MOSCOVA

Între 7 și 13 octombrie, primul Festival sovietic al filmului agricol. 100 de filme științifice și documentare selecționate special pentru festival au fost prezentate în pavilioanele Expoziției realizărilor economice și în 12 cinematografe din capitala Uniunii Sovietice.

VIENA

Uzinele metalurgice VOeST (Vereinigte Oesterreichische Eisen und Stahlwerke) anunță că au primit din partea întreprinderii bulgare «Technoimport» două comenzi importante privind construirea unor instalații chimice pentru combinatul textil din Șistov, care va intra în funcțiune în 1970.

NEW YORK

Cel mai lung tren din lume a fost supus «rodajului» de către Norfolk et Western Railway. El are 500 de vagoane, cu o capacitate de aproape 50 000 tone. Șase locomotive diesel sînt «înhamate» la această garnitură, unică în felul ei, care are o lungime de 6,5 km.

LONDRA

«Decco» se numește un aparat special, produs recent de Littlemore Scientific Engineering Company pentru depistarea diferitelor obiecte ascunse: arme sau microfoane. Comanda aparține Ministerului britanic al apărării.

TAȘKENT

La 21 octombrie se deschide aici noul Festival internațional al filmului din țările Asiei și Africii. Participă aproximativ 20 de țări.

INNSBRUCK

Între 14 și 19 octombrie a avut loc Festivalul internațional de muzică ușoară. S-au lansat 36 melodii noi. Printre participanți s-au numărat Rex Gildo, Marion, Sannia, Danny.

GENEVA

Roger Gallopin, directorul general al Crucii Roșii Internaționale, anunță că în ultima lună au putut fi trimise în Biafra 2 500 tone de alimente. Pentru cursele aeriene respective s-au cheltuit peste trei milioane de franci.

SOUTHAMPTON

Concentrări în industria navală britanică. Unul dintre cele mai moderne șantiere maritime, Furness, a fost înghițit zilele acestea de marele grup Swan Hunter and Tyne, care a primit în acest scop o subvenție guvernamentală de un milion de lire sterline.

BUDAPESTA

Acord între uzinele ungare Ganz și firma londoneză English Electric, pentru construirea unei centrale electrice în apropiere de Budapesta.

WASHINGTON

Potrivit unei hotărâri a Senatului, Jacqueline Kennedy, soția defunctului președinte al S.U.A., se va afla în tot timpul vieții ei sub paza organelor serviciului secret american.

EDUCAȚIA ÎN LUMEA MODERNĂ

de vorbă cu prof. G.H. VERINGA, ministrul învățămîntului din Olanda

Într-o convorbire purtată cu prof. G.H. VERINGA, ministrul învățămîntului din Olanda, acesta a avut amabilitatea să împărtășească cititorilor «Flacării» unele opinii ale domniei-sale despre rolul educației în lumea modernă.

— Unul dintre aspectele cele mai importante ale educației a fost totdeauna faptul că ea trebuie să răspundă necesităților societății. În trecut societatea se schimba atât de încet — mai ales din punct de vedere al tehnologiei — încît și sistemul educației se putea adapta treptat la nevoile societății. În ultimele decenii am fost însă martori ai unei dezvoltări atât de rapide și extraordinare a tehnologiei și științei, încît ne-am dat seama că sistemul educației trebuie și el să se schimbe mult mai repede decît în trecut. Pentru a efectua o asemenea transformare a sistemului educației în Olanda, în anul trecut am adoptat o nouă lege — așa-numita «lege Mamut». Am denumit-o în acest fel deoarece ea se ocupă de toate aspectele educației secundare și tehnice. În ce privește învățămîntul superior, acesta va fi mult dezvoltat. Pînă în 1980 vom dubla aproape numărul studenților, care va ajunge la aproximativ 130 000 sau poate chiar mai mult. Lucrul pe care îl considerăm însă poate cel mai important este studiul post-

universitar. Dezvoltarea uluitoare a științei și tehnologiei cere ca instruirea să nu se încheie o dată cu primirea diplomei de specialitate. Intenționăm să organizăm o instruire post-universitară care să se prelungească pe parcursul întregii vieți, concepută ca o «educație permanentă». Spre exemplificare, a fost încheiat un studiu privitor la instruirea post-academică a personalului didactic. Se propune ca specialistul să revină periodic — o dată la doi ani — în institutul pe care l-a absolvit inițial, pentru a-și perfecționa metodele de predare și a se pune la curent cu ultimele descoperiri din știință.

Referindu-se apoi la vizita sa în România și la convorbirile purtate, ministrul învățămîntului din Olanda a declarat:

— Am fost deosebit de interesat de soluțiile pe care le-ați aplicat în învățămîntul superior, de pildă de practica concursurilor de admitere pe care noi în Olanda nu le avem. Consider că cele văzute aici mi-au dat, fără îndoială, posibilitatea ca, ținînd seama de toate aspectele specifice — istorice și tradiționale — ale vieții universitare din Olanda, să fac un pas înainte spre abordarea și rezolvarea problemelor învățămîntului de la noi.

Convorbire consemnată de Irina VIANU

SĂPTĂMÎNILE ARTISTICE LA BUDAPESTA

Considerate drept un adevărat «Maraton cultural», Săptămînile artistice budapestane, care au început la 19 septembrie prin concertul festiv inaugural din sala «Erkel», se află în plină desfășurare. Pînă la 25 octombrie — data cînd se va consuma ultimul act al acestei importante manifestări culturale — programul este încărcat cu numeroase spectacole, concerte, concursuri, expoziții aflate în centrul atenției publicului iubitor de artă. În timp ce Muzeul de istorie prezintă o retrospectivă a capitalei ungare, la Galeria națională sînt expuse operele sculptorului Ferenc Medgyessy iar la Muzeul de arte decorative vizitatorii se întînesc cu istoria viorilor ungurești. Expoziția de desen și grafică venețiană din sălile Muzeului de istorie a artei, dar mai ales colecția de grafică Chagall, se bucură de o afinență deosebită.

În prima dintre cele cinci săptămîni artistice, bagheta dirijorului Janos Ferencsik a dat startul celui de-al X-lea Concurs muzical internațional din Budapesta, la care participă 125 de tineri talentați din 25 de țări. În aceste zile se află de asemeni la Budapesta oaspeți din U.R.S.S., S.U.A., R.F.G., Japonia,

Austria, Canada și din alte țări. Unul dintre invitații cei mai de seamă, celebrul Pablo Casals, a anunțat însă în ultimul moment, printr-o scrisoare, că nu va putea lua parte la aceste manifestări datorită vârstei sale înaintate.

Săptămîna care se încheie mîine, 20 octombrie, a fost consacrată spectacolelor de operă. Întrucît unul dintre cele două ansambluri străine invitate — cel al Operei din Bologna — nu a mai făcut deplasarea la Budapesta, programul cuprinde doar spectacolele operei maghiare și cele ale lui «Berliner Staatsoper». Premiera operei «Hamlet» de Sandor Szokolay este considerată aici un eveniment al Săptămînii artistice.

Între 18 și 25 octombrie se desfășoară manifestările teatrale și cinematografice. După spectacolul de gală cu filmul sovietic «Anna Karenina», spectatorii vor putea urmări un ciclu de opere transpuse pe peliculă printre care «Aida», «Vasul fantomă», «Nevestele vesele din Windsor», «Janos Hary» și altele.

Dic BABOIAN

ÎNMOR - MÎNTARE PE GRATIS

Subiectul m-ar obliga să cobor din zona fluidă, încertă a cuvintelor pe terenul strict și dur al calculului matematic. Pentru că aici e vorba de afaceri, de socoteli. Dar cum nu mă pricep în materie, rămîn la cuvînt.

Credeam pînă mai deunăzi că nu sînt de loc invidios. Și speram să nu fiu niciodată. Aveam în acest sens destule temeuri și o lungă experiență de pieton care nu se oftică pentru carierele altora, cu parbriz.

Și totuși invidia s-a născut subit, pe cînd nu mă așteptam. De ce adică eu așa și alții altminteri? De ce să n-am și eu parte, ca orice soldat american expedit pe cîmpurile de luptă ale Vietnamului, de perspectiva roză a unei înhumări... gratuite? De ce?

Un anunț publicat nu demult în ziarul «Los Angeles Times» m-a făcut să simt gustul leșios al invidiei și să mă revolt. Ce destin ingrat! Să nu poți beneficia de un asemenea avantaj superb, grandios, epocal, cum îl oferă întreprinderea de pompe funebre Pierce Brothers tuturor tinerilor

americani, după ce aceștia își vor fi făcut plăcuta datorie de a pieri!

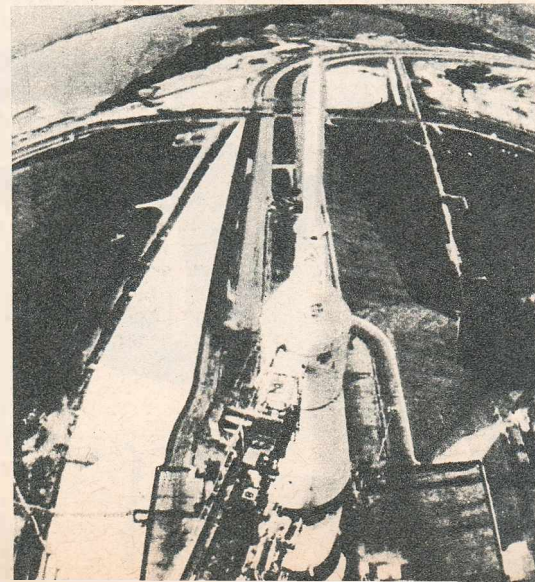
«Părinții oricărui soldat căzut pe cîmpul de luptă — sună vrăjelnic reclama — nu vor mai avea de suportat cheltuielile de înmormîntare... Pierce Brothers asigură cele mai perfecte condiții... Un serviciu funebru din cele mai distinse... Capelă, cameră mortuară, limuzină, dric... În cursul ultimelor luni, Pierce Brothers a înhumat astfel numeroși soldați americani fără ca familiile lor să plătească măcar o centimă».

Ei, să nu crați de ciudă? Că nimeni nu te zboară prin ordin undeva, la 10 000 km depărtare, ca să prefaci în scrum orașe și colibe, să arzi cîmpurile de orez, să tragi cu automatul în copii, să mesteci gumă aromată și să cazii în noroi — găurit, sfirtecat, terci, pilaf — dar extaziat dinaintea unor funeralii absolut gratuite? Gîndiți-vă: nici o centimă! Nu e sublim?

Leșurile aplaudă zguduite de ris. Lumea vie își întoarce capul de rușine.

Eugen FRUNZĂ

CAPE KENNEDY. Racheta «Saturn-1 B», cu ajutorul căreia a fost plasată la 11 octombrie pe o orbită circumterestră cabina spațială «Apollo-7», avînd la bord pe cosmonauții Walter Shirra, Donn Eisele și Walter Cunningham. Este al doilea zbor din istoria cosmonauticii la bordul unei cabine de trei locuri, primul fiind realizat la 12 octombrie 1964 de cosmonauții sovietici Vladimir Komarov, Konstantin Feoktistov și Boris Egorov, cu nava «Voshod-1». Evoluția în spațiu a celor trei cosmonauți americani este prevăzută a dura 11 zile.

Petrol și gorile

de Silviu BRUCAN

Dacă s-ar face o statistică cu privire la cauzele lovirilor de stat militare din America Latină, pe primul loc s-ar situa, desigur, petrolul, apoi minereurile și bananele. Canalele, fiind unul singur — în Panama — n-ar putea ocupa decât ultimul loc.

O asemenea statistică ar înlesni în mod considerabil sarcina comentatorilor politici de a explica sensul unor evenimente ca cele petrecute recent în Peru și ar putea duce chiar la elaborarea unor metode matematice care să permită înlocuirea comentatorului printr-un ordinator electronic, ceea ce, în definitiv, n-ar constitui o schimbare prea radicală.

Președintele Belaunde Terry își datora ascensiunea politică bruscă și intrarea în palatul prezidențial acelorși «gorile» (poreclă continentală pentru conducătorii militari cu pasiuni politice) care în zorii zilei de 3 octombrie l-au scos din palat fără pantofi în picioare și l-au instalat pe bordul unui avion care urma să-l ducă într-o capitală vecină, punct de escală spre stația terminus — New York.

Toată afacerea miroasă a petrol, și cum în cauză se află «Standard Oil», o firmă care n-are nevoie de recomandării, călătoria sa semăna cu o versiune modernă a drumului spre Canossa, ceea ce și explică de ce a fost lăsat fără pantofi.

Cu ce a greșit Belaunde Terry pentru a fi scos din palat cu zece luni înainte de consumarea celor cinci ani ai mandatului său legal, în cursul căruia dovedise atîta devotament și credință celor cărora le datora totul? De meserie arhitect, șef al unei modeste organizații politice, Acțiunea populară, el a ieșit al doilea la alegerile prezidențiale din 1962. Cum însă cel care obținuse cele mai multe voturi, Victor Raul Haya de la Torre, liderul «Alianței populare a revoluției americane», nu se bucura de sufragiile castei militare, alegerile au fost anulate și, la repetarea lor în 1963, a ieșit pasența. Pentru a realiza această performanță, Belaunde a făcut numeroase promisiuni de reforme, necesitate electorală a cărei rațiune o înțeleg pînă și «gorile».

Cîte ceva din aceste reforme, așa cum cer regulile jocului, a și trebuit să înfăptuiască. Reforma sa agrară, deși dezaprobată de mării proprietari de pământ, nu i-a supărat pînă la urmă prea tare, dar a fost aspru criticată de forțele de stînga. Bugetul său de «cooperare populară» s-a subțiat de la an la an, iar marea «șosea marginală a selvei», care urma să valorifice peste 60% din suprafața țării, a rămas în stare de proiect. Pentru ca să realizeze asemenea acrobații politice, în condițiile cînd cele două partide de opoziție dețineau majoritatea în Cameră, Belaunde a fost nevoit să schimbe mereu guvernele. Ultimul a supraviețuit doar 12 ore.

Potrivit ziarului «Le Monde», criza care a dus la lovitură de stat a fost declanșată la 28 iulie, cînd președintele Belaunde a anunțat încheierea unui contract cu International Petroleum Co. — o sucursală a lui Standard Oil of New Jersey. Anunțul vorbea despre «recuperarea» de către statul peruvian a zăcămintelor exploatare de 40 ani de această întreprindere. În realitate, așa cum a dezvăluit prin demisia sa răsunătoare președintele Companiei naționale de petrol peruvian, contractul cuprindea clauze secrete care acordau companiei nord-americane monopolul rafinării producției zăcămintelor pe timp de 40 de ani. Scandalul politic izbucnit pe o temă atît de spectaculoasă a luat asemenea proporții în țară, încît Belaunde a încetat să mai fie util cercurilor care l-au patronat. Standard Oil nu iartă asemenea inadvertențe, mai ales atunci cînd sînt însoțite de prea multă publicitate. Conducătorii militari de la Lima au procedat în consecință.

Pentru salvarea aparențelor, noul regim peruvian instalat după lovitură militară a decretat exproprierea tuturor instalațiilor companiei nord-americane; zăcămintele și instalațiile vor fi administrate de întreprinderea petrolieră de stat peruviană. Funcționarii companiei nord-americane vor continua însă să se bucure de drepturile lor, iar forțele armate au preluat controlul întregului complex petrolier, știre menită a oferi firmei Standard Oil acel sentiment de securitate care este atît de indispensabil continuării operațiunilor ei delicate pe continentul sud-american.

HANDICAP ATLANTIC

De la o vreme se observă o activitate febrilă în cadrul diverselor eșaloane ale blocului atlantic: o întrunire specială a miniștrilor de externe la New York; avansarea cu o lună a datei reuniunii Consiliului ministerial de la Bruxelles; turneul în Europa occidentală al ministrului american al apărării, Clifford; întrunirea în Germania Federală a Comitetului N.A.T.O. pentru planificarea nucleară. Care este preocuparea fundamentală a acestor activități? Nu este nici un secret că Statele Unite vor să profite de actuala situație internațională, pentru a obține înfăptuirea unui proiect în folosul căruia au întreprins în recut multe demersuri fără succes: deplasarea masivă a poverilor financiare militare, legate de exigențele activității N.A.T.O., de pe umerii săi pe umerii partenerilor din alianță. Această concluzie ne-o confirmă o relatare a ziarului «Times», care arată că Statele Unite au acceptat cererea unor aliați de a ține mai devreme cu o lună reuniunea ministerială N.A.T.O. numai după ce partenerii săi și-au luat angajamentul să mărească numărul trupelor și dotarea lor, să aloce deci mai mult pentru cheltuieli militare. Totodată Clifford a inițiat noi convorbiri la Bonn în problema compensării cheltuielilor americane legate de întreținerea trupelor pe teritoriul R.F.G.

Mulți observatori s-au întrebă însă: în ce măsură vor reuși Statele Unite să-și vadă revendicările satisfăcute, în momentul plin de incertitudini al ultimelor săptămîni ale campaniei electorale? Un turneu în Europa Occidentală al trimisului candidatului Nixon, ostul guvernator William Scranton, arată că aliații S.U.A. nu vor să-și ia nici un nou angajament pînă nu vor afla rezultatele alegerilor și vor putea sta de vorbă cu noul președinte. Lui Scranton i s-a spus textual de către unii conducători vest-europeni că «în cazul alegerii lui Nixon, ei ar vrea să stea de vorbă cu el chiar înainte de a prelua Casa Albă, la 20 ianuarie».

Dar dacă incertitudinile electorale prezintă un handicap serios în calea proiectelor americane, nu-i mai puțin adevărat că rezervele opiniei publice față de încercările de a reinvia războiul rece constituie o altă sursă de obstacole.

De aceea, la ordinea zilei, în preocupările oamenilor politici lucizi este năzuința de a se împiedica întoarcerea la războiul rece, de a se întreprinde noi eforturi pe tărîmul securității europene.

Nicolae LUPU

CRONICA DE TREI SECADE

Procesul lui Joseph K. (1)
Că Joseph Kazmarczyk — acuzat de răpirea, violarea și uciderea unei fetițe de 12 ani — a fost achitat de curtea juraților din Reims, nu mă tulbură peste măsură. Dacă nu-l achitau, Joseph K. trebuia ucis. A treia cale nu exista. Jurații n-au fost convinși de probele acuzării și — după o deliberare de doar 45 de minute — au spus: NU, convingerea noastră intimă este aceasta, Joseph K. e nevinovat. N-am mai avea de ce trăi dacă din cînd în cînd convingerile intime ale unor oameni cinstiți nu ne-ar face asemenea surprize, decidînd ca omul nevinovat să nu fie ucis, nedreptățile să nu triumfe întotdeauna, inocenții să nu mai cadă sistematic în lațul călăului. Și am avea o viață tristă dacă asemenea cazuri ne-ar tulbura peste măsură...

Procesul lui Joseph K. (2)
Dar proba de căpetenie a acuzării era următoarea: soția lui K. mărturisise — spre indignarea multora convinși că astfel ea și-a «infundat» decisiv omul — că în noaptea aceea socotită a crimei, Joseph venise tîrziu acasă și-i ceruse să-i spele puloverul și cămașa. Ea refuză și atunci bărbatul se duse și-și spălă singur lucrurile. Aha, strigă bineînțeles triumfal acuzarea, ce vreți mai mult? Chiar soția declară că în noaptea crimei acuzatul vrea să șteargă urmele crimei, așa cum am văzut în toate filmele, așa cum am citit în toate cărțile, așa cum stîm din toate procesele. Se

face expertiza cămășii și puloverului, nu se găsește nimic. Expertul susține că urmele de sînge într-adevăr pot dispărea dacă sînt spălate cu apă rece sau caldută. Apa caldă, dimpotrivă, nu curăță urma, ci fixează proteinele. Se ajunge astfel la întrebarea capitală: dar dacă Joseph K. știa că apa caldă fixează proteinele și a spălat cu apă rece?

Procesul lui Joseph K. (3)
Numai soția tace, tocmai soția acuzată de tot și-a «turnat» urit soțul. Ea nu înțelege: de ce o cămașă spălată noaptea e o probă acuzatoare? De ce vedem peste tot sînge? De ce fiecare gest normal al unui om să ceară expertiză? De ce faptele cele mai pașnice pot intra în dosarul unui proces în care îți se joacă viața? «Nu e nimic anormal în ce a făcut soțul meu...» — zice ea, și jurații o cred, căci nu orice pulover spălat în noaptea unei crime e plin de sînge, nu toate cămășile ne acuză, mai sînt oameni pentru care apa — caldă sau rece — e apă și nimic altceva. În sfîrșit, nu toate soțiile mărturisind că au refuzat să spele cămășile soților fac «turnătorie», nu tot ce spune o soție poate folosi acuzării. Mai sîntem capabili de gesturi care nu cer expertiză. Pe scurt: ingenuitatea soției mi se pare și mai importantă decît judecata dreaptă a încrunțitorilor jurați.

Radu COSAȘU

COMPUTER

- Presa sovietică anunță bugetul orașului Moscova pe anul viitor: 1 500 000 000 ruble.
- În ultimii 5 ani furțile filatelice au luat proporții în Anglia: pagube de sute de mii de lire sterline. Pentru prinderea hoților, Scotland Yard dispune acum de o brigadă specială.
- În 1900 la Paris: 15 652 fautoane și 2 500 automobile. În 1968 la Paris: peste 2 000 000 de automobile.
- Lîngă Amsterdam se construiește în prezent cea de-a 9-a rafinărie americană din Europa. Capacitate: 4 000 000 tone pe an. O conductă petrolieră de 85 km va lega rafinăria de marele port Rotterdam.
- Jocurile Olimpice din Mexic stimează în R.F.G. vînzarea de televizoare cu imagine color. Față de 100 000 anul trecut, se scontează pe o desfacere de 300 000 în prezent.
- Peste 1 000 000 de automobile străine (europene sau japoneze), în valoare de 7,5 miliarde de franci, au fost importate în S.U.A. anul trecut.
- În ultimii șapte ani au intrat în funcțiune în R.P.D. Coreeană 350 de noi întreprinderi și secții mari și alte 2 300 unități de producție mai mici.

Pe crucișătorul «Fearless», ancorat în rada portului Gibraltar, s-au purtat convorbirile recente dintre premierul britanic Harold Wilson și șeful guvernului rasist rhodesian, Ian Smith.

Expoziția Picasso deschisă în Capitală se bucură de o deosebită atenție din partea iubitorilor de artă bucureșteni (vezi rubrica «Plastica», p. 31).

GLOSSA

Domnul, zice Biblia, l-a plăsmuit pe om după chipul și asemănarea sa. De când am aflat asta, îndoilele mele cu privire la însușirile ființei supreme au sporit dureros.

Se vorbește stăruitor în Europa occidentală despre necesitatea dialogului. Dialog între studenți și profesorii universitari, între salariați și direcția uzinei, între sindicate și guvern. Ideea mi se pare foarte fertilă pe linia înțelegerii dintre indivizii, grupuri și teorii. Într-adevăr, eu, de pildă, i-am convins totdeauna pe oamenii care aveau același punct de vedere ca mine.

Aflindu-mă săptămânile trecute în vizită la un romancier italian, cunoscut pentru lucrările sale crude, violente și încărcate cu deprimare, acesta mi-a spus aruncînd o privire vagă living-roomului mobilat cu piese Louis XV și tapiserii flamande de preț:

— Din păcate, azi nu se mai poate trăi bine din scris decît dacă demonstrezi că viața este insuportabilă.

AI. MIRODAN

CĂRBUNELE ÎN SOBA DV.

Primul căruia ne-am adresat pentru o serie de lămuriri cu privire la utilizarea cărbunelui în combustia casnică a fost tov. dr. ing. ION NISTOR, șeful laboratorului de cercetare a cărbunelui, de la Institutul de energetică al Academiei.

— Pentru țara noastră — ne-a spus d-sa — utilizarea cărbunelui în combustia domestică are o mare importanță economică. Lemnul — «tradiționalul» combustibil de uz casnic — este o materie primă cu mult prea prețioasă pentru a ne putea permite s-o irosim în... sobe. Pădurile se refac greu, în timp de decenii; în schimb, dispunem de numeroase zăcăminte și exploatare carbonifere, care ne pot furniza mult cărbune. Ce să mai vorbim de puterea calorică a cărbunelui în raport cu cea a lemnului! În timp ce lemnul de foc are doar 3 000—3 500 calorii, cărbunele brun «urcă» pînă la 4 000—5 000 calorii și chiar mai mult. Iar puterea calorică a brichetelor este și mai mare, datorită liantului folosit la brichetarea granulelor de cărbune (bitum de petrol sau smolă de cărbune). Vechile prejudecăți trebuie înlăturate, iar cetățenii trebuie să învețe cum să folosească cărbunele cu maximum de randament și cu minimum de fum și de gaze neare.

Pentru a afla care sînt metodele practice pentru a obține o asemenea ardere, am solicitat părerea tov. ing. NAE IONESCU, șeful laboratorului de cercetare a cărbunilor, de la Institutul de cercetări miniere.

D-sa ne-a arătat că în numeroase centre industriale și mari aglomerații urbane din Cehoslovacia și Ungaria, din Polonia, R.F. a Germaniei, Belgia, Anglia etc., principalul combustibil folosit este cărbunele, fără a produce totuși fum peste limitele suportabile și admisibile.

— Care este secretul?

— În primul rînd, este vorba de faptul că mai peste tot acest cărbune este supus în prealabil unor operații chimice sau fizice de îmbunătățire. Astfel, în regiunea industrială a Ruhrului (R.F.G.), huila pentru combustia casnică este în prealabil defumată. Operația mărește însă foarte mult costul cărbunelui. Pentru a o evita, cercetătorii români și-au propus să experimenteze diferite metode de ardere care să ducă la aceleași rezultate: obținerea unei combustii cît mai complete, cît mai con-

stante și cu cît mai puțin fum.

Specialiștii noștri au ajuns la concluzia că cea mai bună metodă este cea a arderii inverse (ranversate). În ce constă ea? Soba — neapărat o sobă metalică, avînd asigurată o bună circulație a curenților de aer — se umple în întregime cu cărbune. O dată soba încărcată, se dă foc combustibilului în partea superioară, astfel ca el să ardă treptat de sus în jos. Focul care arde sus nu permite eliminarea gazelor și a funinginei neare, ci asigură o combustie totală, lină și continuă, fără fum, pînă la epuizarea întregii încărcături de cărbune.

— Este aceasta o descoperire făcută în țara noastră?

— Nu! Principiul în sine se cunoaște de multă vreme. Specialiștii români însă și-au adus contribuția lor originală la aplicarea acestui principiu în combustia tuturor soiurilor de cărbuni fără însușiri de cocsificare. Munca specialiștilor noștri a constatat în adaptarea sobelor metalice din producția curentă a uzinelor «1 Septembrie» din Satu Mare și «Flacăra roșie» din Ploiești. Omologarea tipului de sobă îmbunătățit este în curs și se speră că pînă la finele anului cele două uzine vor începe a livra comerțului asemenea sobe.

— Și sobele existente?

— În nici un caz nu le vom arunca! Ele pot fi ușor adaptate arderii inverse prin mici schimbări care să asigure o mai bună circulație a curenților de aer.

— Dar teracotele și sobele zidite? Proprietarii lor se vor vedea siliți să renunțe la utilizarea cărbunilor?

— Nicidecum! totul constă într-o bună așezare a combustibilului în sobe. În teracote și sobe zidite cărbunii trebuie să fie folosiți în amestec cu lemnele. În primul rînd trebuie să se asigure curățirea cu regularitate a coșurilor și a canalelor prin care se realizează circulația curenților de aer (așa-numitele «fumuri»); apoi trebuie să se procedeze la un anumit fel de ardere: se face întâi un foc de lemne, iar cînd s-a produs jarul, peste acesta se așterne un nou strat de lemne și abia peste aceste lemne se pune cărbunele. Asigurîndu-ne că soba «trage», putem fi convinși că vom obține o ardere completă, cu minimum de gaze, funingine sau cărbune neare.

Iată că prin care putem folosi din plin cărbunele, această bogăție a subsolului nostru.

V. SILVIAN

O IMPORTANTĂ MANIFESTARE ȘTIINȚIFICĂ MEDICALĂ

În legătură cu rezultatele Conferinței naționale de reumatologie, care a avut loc zilele acestea în Capitală, președintele Comitetului de organizare, directorul Centrului metodologic de reumatologie, prof. dr. Ion Stoia, ne-a declarat:

Conferința a fost axată pe unul dintre cele mai importante capitole ale reumatologiei moderne, și anume problema reumatismelor cronice inflamatorii. Discuțiile și lucrările privitoare la problemele de etiopatogenie (noi achiziții în studiul cauzelor și mecanismelor de producere a acestor îmbolnăviri) au reflectat concepția adoptată actualmente de majoritatea cercetătorilor străini, ca și de cei din școala românească, care consideră că la baza acestor maladii stau o complexitate de factori ce acționează prin solicitarea mecanismelor imune. În problemele esențiale privind cadrul nosologic și diagnosticul, de rezolvarea lor depinzînd precocitatea și tipul tratamentelor aplicate, s-a oglîndit o mai bună cunoaștere a tabloului clinic al atît de variatelor forme ale reumatismelor inflamatorii la adulți și copii.

Foarte bine primite au fost lucrările românești, de o deosebită valoare în ceea ce privește utilizarea unor medicamente noi, ca și în conduita practică terapeutică privind materialele cele mai eficiente de tratament medical al diferitelor forme de reumatism inflamator.

Conferința a subliniat problemele complexe și dificile, ridicate de reumatismele inflamatorii cronice, ale căror sechele pe aparatul locomotor determină grave invalidități, lucrările aducînd contribuții în special în domeniul reeducării mișcărilor miinilor și în cel al reeducării funcționale a mersului la reumatici, precum și în ce privește codificările leziunilor și deformațiilor reumatismale ale miinilor.

În sfîrșit, s-au prezentat lucrări valoroase în domeniul ortopedico-chirurgical — ajutor prețios în tratamentul complex al reumatismelor inflamatorii cronice — date noi despre valoarea unor factori naturali de tratament, valoarea ultrasonoterapiei, precum și a unor metode de kinetoterapie și terapie de ocupație.

Subliniem în încheiere nivelul ridicat al lucrărilor conferinței, tematica modernă abordată, oglîndind bogata experiență acumulată în ultimii ani de specialiștii români și străini, dorința unanimă de continuare și pe viitor a unei strînse și fructuoase colaborări științifice în domeniul reumatismului.

S. LUCIAN

Dialoguri melancolice

PRINCIPIALITATE DE DOI LEI

— Bună ziua. Dumneavoastră sînteți directorul spitalului?

— Eu sînt. Cum ai intrat aici? Cine ți-a dat voie? Ce dorești dumneata?

— Soția mea a avut ieri o

criză de apendicită. A fost adusă aici cu «Salvarea». Eu eram în deplasare. Aș fi vrut s-o văd; zice că nu e voie.

— Numai joi și duminică.

— Azi e vineri, miine plec din nou în județ. Așa că am venit cu rugămîntea...

— Nu există. Joi și duminică. Învățați-vă o dată să respectați dispozițiile. Nu permit vizite la bolnavi în alte zile.

— Atunci cui să mă adresez?

— Peste mine e Ministerul Sănătății. Du-te la el, dacă-ți aprobă ei și-ți dau în scris...

— Bine. La cine anume să mă duc?

— Știi eu? La direcția personalului. Vezi însă că acolo te primește numai luna. Și pe

urmă îți atrag atenția că nu am obligația formală să respect ordinea lor. Aici eu sînt stăpîn. Răspund numai față de direcția generală.

— Deci să mă adresez direcției generale...

— Poți s-o faci, dar directorul general e în concediu și adjunctul n-are autoritate asupra mea.

— Și peste el cine-ar mai fi?

— Ministrul. Dacă-ți dă ministrul aprobare să intri în spital cînd vrei, eu mă supun. Dar îmi înaintez numaidecît demisia. Asta poți să i-o spui chiar dumneata, că eu îi confirm oricînd.

— Cu alte cuvinte, numai cu aprobarea ministrului să-

nătății și încă...

— Da. Și aceea discutabilă. Gata, am terminat. Nu mă mai ține de vorbă că eu sînt plătit aici pentru alte daravere.

— Ce? Dumneata aci? Cum ai intrat? Ai și fost la ministru? Ai obținut aprobarea?... Eu cum de nu știi?

— Mi-am văzut nevasta. E bine. Operația a izbutit. Bravo, aveți doctori buni.

— Cum ai pătruns la etaj? Cine ți-a dat voie? De ce nu te-ai prezentat cu aprobarea de la ministru, dacă ai obținut-o?

— Ei, era o chestiune de omenie... Ce te superi și dumneata de atîta lucru?

— Domnule... Tovarășe... Te rog să-mi comunici imediat cum ți-ai îngăduit să calci principiile spitalului pe care eu... de care eu...

— Nu vă mai enervați așa. E foarte simplu: am făcut o cerere verbală către portarul spitalului. Am pus pe ea doi lei taxa de timbru. Mi-a aprobat numaidecît cererea și-am intrat fără nici o dificultate. Pe viitor, în asemenea cazuri disperate, nu mai trimiteți solicitanții la ministru, zău. Iar dacă doriți să vă dați demisia din cauza mea, înmînați-o tot lui, portarului. Sînt convins c-o să v-o aprobe. Salut.

Valentin SILVESTRU

VOPSELE POLICOLOR
o garanție în plus pentru dv.

UZINA POLICOLOR
București